

Wymagania edukacyjne i sposoby oceniania

Spis treści:

- I. Cele nauczania w ramach przedmiotu - religia.
- II. Sposoby oceniania.
- III. Obszary aktywności.
- IV. Kryteria ocen.
- V. Formy oceniania.
- VI. Sposoby informowania uczniów i rodziców.
- VII. Podstawowe wymagania programowe.

I. Cele nauczania w ramach przedmiotu - religia.

Katecheza jest wychowaniem w wierze dzieci i młodzieży. Obejmuje przede wszystkim wyjaśnianie nauki chrześcijańskiej, podawanej w sposób systematyczny i całościowy w celu wprowadzenia w pełnię życia chrześcijańskiego:

- 1) Wprowadzenie w podstawowe prawdy wiary i życie chrześcijańskie zgodnie z nauką Jezusa Chrystusa poprzez przeżywanie świąt i obchody roku liturgicznego w społeczności parafialnej oraz modlitwę.
- 2) Doprowadzenie do pełnego uczestnictwa we Mszy Świętej, pogłębienie łączności z Kościołem, kształtowanie sumienia i poszerzanie podstawowych prawd wiary w oparciu o Ewangelię.
- 3) Pogłębianie religijności przez świadome uczestnictwo w życiu Kościoła, zwłaszcza wprowadzenie w rok liturgiczny, kształtowanie sumienia przez zwrócenie uwagi na apostołską rolę młodego człowieka w domu i w szkole.
- 4) Poznawanie i pogłębianie przeżywania Eucharystii jako centrum życia chrześcijańskiego oraz dalsze kształtowanie postaw moralnych katechizowanych.
- 5) Wprowadzenie w Pismo Święte, w jego teologię Przymierza, obietnicy i jej wypełnienia od Abrahama do Chrystusa. Wszczepienie chęci nieustannego poznawania Boga i Jego zbawczego urzeczywistniania się w sakramentach świętych.
- 6) Zapoznanie z tematami dotyczącymi Chrystusa i Kościoła, poznanie roli Ducha Świętego, Słowa Bożego i liturgii w życiu Kościoła
- 7) Poznawanie zasad etyki chrześcijańskiej i moralnej wypływającej z Objawienia, kształtowanie osobowości odpowiedzialnie pełniącej swoje zadania w społeczności, pogłębienie świadomości współdziałania z Chrystusem w dziele zbawienia, kształtowanie umiejętności chrześcijańskiego spojrzenia na życie, odpowiedzialności w małżeństwie i rodzinie oraz w społeczeństwie.

II. Sposoby oceniania.

- 1) Każdy uczeń oceniany jest obiektywnie i sprawiedliwie.
- 2) Ocena bieżąca z religii będzie formułowana w skali 1- 6.
- 3) Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowane do lekcji, ale musi to uczynić przed rozpoczęciem zajęć; w dzienniku nieprzygotowanie odnotowywane jest skrótem: N
- 4) Testy, krótkie sprawdziany i odpowiedzi ustne nie muszą być zapowiadane, uczeń powinien być do każdej lekcji przygotowany.
- 5) Wybrane prace domowe - krótkoterminowe (z lekcji na lekcję) lub długoterminowe np. referaty, plansze, schematy, wykresy, wykonywane są na ocenę. Przy ocenie pracy będą brane pod uwagę następujące kryteria: stopień trudności, poprawność językowa, staranność wykonania, wykorzystanie różnych źródeł informacji. Brak pracy domowej będzie odnotowany w dzienniku lekcyjnym w postaci stopnia niedostatecznego. Pozostałe prace domowe nie są oceniane, ich brak odnotowany jest minusem.

III. Obszary aktywności.

Prace klasowe - przeprowadzane będą po zakończeniu każdego działu. Zapowiadane będą z tygodniowym wyprzedzeniem (wpis informacyjny do dziennika) i podaniem zakresu materiału. Prace klasowe będą oceniane w skali punktowej przeliczanej na stopnie w skali 1 – 6. W wyznaczonych pracach klasowych będą znajdować się zadania otwarte na stopień celujący. Będą one oceniane tylko wtedy, gdy uczeń napisze pierwszą część sprawdzianu na stopień bardzo dobry. Raz w semestrze można poprawić jedną pracę klasową. Stopień z poprawy pracy klasowej jest oceną ostateczną i nie podlega kolejnej poprawie i nie może być skreślona, ponieważ nauczyciel uznaje ją za ocenę ostateczną. Prace klasowe będą przedstawiane uczniom w trakcie lekcji. Oryginały prac pisemnych będą udostępnione do wglądu rodzicom ucznia w siedzibie szkoły, na ich życzenie, w czasie zebrań rodziców lub indywidualnych konsultacji lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem. Na pisemny wniosek rodziców oryginały prac pisemnych mogą być przekazywane do domu na czas 7 dni. W przypadku niedotrzymania terminu zwrotu prace pisemne nie będą przekazywane do domu do końca roku szkolnego.

Kartkówki - nie muszą być zapowiadane. Zawierają one materiał z trzech ostatnich lekcji. Oceniane są w systemie punktowym w skali 1 - 5.

Aktywność i praca na lekcji jest oceniana w skali 1 – 6.

Ocenianie bieżące ucznia będzie poparte informacją o jego osiągnięciach ze wskazaniem, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy i jak powinien się dalej uczyć.

Wszystkie prace pisemne ucznia są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia.

IV. Podstawowe wymagania programowe. Oraz jak powinien dalej się uczyć.

Klasa I Szkoła Podstawowa

Program – AZ-1-01/10 W drodze do wieczernika

Podręcznik: *Jesteśmy w rodzinie Pana Jezusa* – AZ-11-01/10-PO-1/11

Uczeń w klasie I powinien:

- umieć przywitać się chrześcijańskim powitaniem: „**Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus**”;
- wiedzieć, że Pan Bóg tak ukochał człowieka, że dał mu swojego Syna;
- umieć poprawnie wykonać **znak krzyża**;
- wskazać miejsca, w których można spotkać się i rozmawiać z Panem Bogiem;
- rozumieć, że kościół jest domem, w którym może spotkać się z Panem Bogiem na modlitwie;
- wymienić elementy architektoniczne charakteryzujące kościół z zewnątrz;
- umieć rozpoznać tabernakulum, ołtarz, ambonę, konfesjonał, chrzcielnicę i krzyż;
- umieć powiedzieć, jak powinien zachować się w kościele;
- wskazać, jaką postawę powinien przyjąć przed Najświętszym Sakramentem;
- rozumieć, że jego postawa w kościele jest okazaniem miłości Panu Bogu;
- umieć powiedzieć modlitwę: „**Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament**”;
- wiedzieć, że od momentu chrztu świętego stał się dzieckiem Bożym;
- wiedzieć, że chrzest wprowadza człowieka do wspólnoty Kościoła;
- umieć powtórzyć słowa wypowiedziane przez kapłana w czasie udzielania sakramentu chrztu świętego;
- rozumieć, że przez słowa Pisma Świętego Bóg w szczególny sposób mówi do człowieka;

- wskazać miejsca, w których może słuchać słów Pisma Świętego;
- znać podział Pisma Świętego na Stary i Nowy Testament;
- rozumieć, że Pan Jezus czeka na niego podczas każdej niedzielnej Mszy Świętej;
- znać znaczenie słów modlitwy **Zdrowaś Maryjo**;
- wiedzieć, kto jest Stwórcą piękna w otaczającym nas świecie;
- znać na pamięć i rozumieć treści modlitw „**Akt wiary**”, „**Akt nadziei**”, „**Akt miłości**”, „**Akt żalu**”;
- umieć wymienić sposoby pomocy zmarłym;
- znać modlitwę „**Wieczny odpoczynek**”;
- znać nazwę czasu oczekiwania na narodzenie Pana Jezusa;
- umieć wyjaśnić, na kogo i na co czekamy w Adwencie;
- znać nazwę Mszy Świętej odprawianej w Adwencie ku czci Matki Boskiej;
- wiedzieć, że Pan Bóg przez proroków obiecał ludziom Zbawiciela;
- wiedzieć, że Pan Jezus jest Zbawicielem, który gładzi grzechy;
- wiedzieć, że Maryja jest Matką Pana Jezusa;
- wiedzieć, jak miał na imię anioł, który powiedział Maryi, że zostanie Matką Pana Jezusa;
- wiedzieć, że przez Maryję zwracamy się z prośbami do Jezusa;
- wiedzieć, że modlitwy „Ojcze nasz” nauczył nas Pan Jezus;
- umieć wyjaśnić, dlaczego Pana Boga możemy nazywać naszym Ojcem;
- znać na pamięć modlitwę „**Chwała Ojcu...**”;
- wiedzieć, że Pan Bóg dla chrześcijanina jest najważniejszą Osobą;
- wiedzieć, że miłość jest najważniejszym prawem Królestwa Bożego;
- rozumieć i znać na pamięć prośby zawarte w modlitwie „**Ojcze nasz**”;
- potrafić wyjaśnić, że wolą Pana Boga jest, abyśmy się wzajemnie miłowali;
- rozumieć, że osoby, które pomagają potrzebującym, pomagają równocześnie Panu Bogu;
- umieć zaproponować, w jaki sposób można pomóc potrzebującym;
- prosić Pana Boga o umiejętność dzielenia się z innymi;
- rozumieć, że Pan Bóg przebacza nasze winy, gdy Go o to szczerze prosimy;
- wiedzieć, że dobro pochodzi od Boga, zło od szatana;
- potrafić wskazać, które zachowania są moralnie dobre, a które złe;
- kształtować postawę refleksyjną: ocena różnych zagrożeń i ich skutków;
- wiedzieć, że pierwsza spowiedź i Komunia Święta to spotkanie z Panem Jezusem;
- rozumieć konieczność przygotowania do tego wydarzenia;
- wiedzieć, że Duch Święty jest Bogiem;
- rozumieć, że został On zesłany przez Jezusa Chrystusa;
- umieć podać przykłady działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina;

- znać na pamięć „**Główne prawdy wiary**”;
- wiedzieć, że procesja Bożego Ciała wiąże się z czcią Najświętszego Sakramentu;
- wiedzieć, że miłość jest zarówno darem, jak i przykazaniem Bożym;
- rozumieć, na czym polega wypełnianie przykazania miłości;
- znać na pamięć „**Przykazanie miłości Boga i bliźniego**”;
- znać wybrane wydarzenia z życia Maryi i umieć je nazwać;
- rozumieć, co to znaczy, że Maryja jest naszą Matką;
- znać na pamięć słowa modlitwy „**Pod Twoją obronę**”;
- znać przykłady świętych, którzy swoim życiem wypełniali wolę Jezusa;
- rozumieć słowo „święty”;
- wiedzieć, czego może uczyć się od świętych;
- potrafić w modlitwie prosić świętych o pomoc;
- wiedzieć, że wszyscy ludzie są powołani przez Boga do świętości;
- rozumieć, że drogą do świętości jest przyjaźń z Jezusem i upodabnianie się do Niego;
- wiedzieć, że na słowa Jezusa odpowiadamy uczynkami płynącymi z wiary.

Klasa II Szkoła Podstawowa

Program – AZ-1-01/10 W drodze do wiecznika

Podręcznik: *Kochamy Pana Jezusa* – AZ-12-01/10-PO-01/12

Uczeń w klasie II powinien:

- wiedzieć, kim stał się po przyjęciu chrztu świętego
- wyjaśnić swoimi słowami, co to jest łaska uświęcająca
- powiedzieć, do kogo skierowane jest Pismo Święte
- wytłumaczyć, po co Pan Jezus przyszedł na świat
- opowiadać o najważniejszych wydarzeniach w życiu świętego Józefa
- znać historię Zacheusza i ją opowiedzieć
- wyjaśnić na czym polegała zmiana w życiu Zacheusza
- znać dialog w liturgii słowa i umieć odpowiedzieć na poszczególne wezwania
- wyjaśnić, czym jest sumienie
- wytłumaczyć swoimi słowami, co to są wyrzuty sumienia
- wyjaśnić, w jaki sposób należy pracować nad własnym sumieniem
- podać przykłady, jak postępuje człowiek mający czyste sumienie
- wyjaśnić, co jest zawarte w Piśmie Świętym
- odczytać perykopę o siewcy z Pisma Świętego i wyjaśnić, czym jest ziarno, droga, skała, ciernie, żyzna ziemia
- podać przykłady, jak powinien postępować człowiek, by stał się podobny do żyznej ziemi
- wyjaśnić, na czym polegał grzech pierwszych ludzi

- nazwać grzech popełniony przez pierwszych ludzi
- wymienić skutki grzechu pierworodnego
- znać na pamięć modlitwę *Spowiadam się Bogu*
- opisać najważniejsze wydarzenia z życia Abrahama
- wyjaśnić, w jaki sposób Abraham okazał Bogu posłuszeństwo
- wymienić najważniejsze wydarzenia z życia Mojżesza
- znać na pamięć **10 Przykazań Bożych**
- podać przykłady odważnego postępowania chrześcijanina w różnych sytuacjach życia codziennego
- wymienić najważniejsze fakty z życia Samuela
- wymienić najważniejsze wydarzenia z życia Maryi
- znać modlitwę *Anioł Pański*
- wiedzieć, że Pan Jezus jest naszym Królem
- wymienić zadania rycerzy Jezusa
- znać pieśń *Króluj nam Chryste*
- wyjaśnić, co to jest Adwent
- wymienić sposoby przygotowania się na przyjście Pana Jezusa
- wiedzieć, kim był Jan Chrzciciel
- opowiedzieć o życiu proroka i jego przesłaniu
- wyjaśnić, na czym polega nawrócenie
- wyjaśnić, że Adwent to czas postanowień dotyczących poprawy życia
- znać nazwę Mszy świętej odprawianej w Adwencie
- wiedzieć, w jaki sposób chrześcijanin przygotowuje się do przeżywania świąt Bożego Narodzenia
- wymienić tradycje związane z przeżywaniem Wigilii i świąt Bożego Narodzenia
- znać okoliczności związane z narodzinami Jezusa
- wymienić osoby, które pierwsze powitały Nowonarodzonego
- znać treść kolędy **Dzisiaj w Betlejem**
- wiedzieć, że Pan Jezus spędził dzieciństwo w Nazarecie
- wiedzieć, jak wyglądało życie Świętej Rodziny w Nazarecie
- wiedzieć, że w swoim nauczaniu Chrystus objawiał ludziom Boga i wzywał do dobrego życia
- znać treść biblijnej perykopy opisującej historię uzdrowienia córki Jaira
- wyjaśnić znaczenie modlitwy jako sposobu okazywania wdzięczności Bogu za Jego dary
- **znać: Uczynki miłosierne względem duszy i ciała**
- wiedzieć, co zasmuciło Jezusa po uzdrowieniu dziesięciu chorych
- podać przykłady okazywania wdzięczności innym w domu, szkole, parafii
- wiedzieć, że Eucharystia jest dziękczynieniem

- rozumieć, że Eucharystia jest szczególną formą wdzięczności wobec Boga
- opowiedzieć przypowieść o miłosiernym Ojcu
- rozumieć, że grzech oddala nas od Boga i niesie cierpienie
- wyjaśnić, czym jest grzech
- znać na pamięć **Siedem grzechów głównych**
- rozumieć, że każdy człowiek jest grzeszny i potrzebuje Bożego przebaczenia
- dokonać rozróżnienia między grzechem śmiertelnym i powszednim
- rozumieć i wyjaśnić, na czym polega zło każdego grzechu
- wiedzieć, że Bóg przebacza nam grzechy
- wyjaśnić nauczanie Jezusa o Bożym przebaczeniu
- wymienić warunki niezbędne do uzyskania przebaczenia w sakramencie pokuty
- wyjaśnić w jaki sposób uzyskuje się przebaczenie Pana Boga w sakramencie pokuty i przebaczenia
- wyjaśnić, czym jest sumienie
- znać **Warunki dobrej spowiedzi**
- wiedzieć, w jaki sposób uczynić rachunek sumienia
- wiedzieć, że Wielki Post jest czasem przypominającym o pokucie, nawróceniu i poprawie życia
- wyjaśnić, czym jest post i jałmużna
- rozumieć potrzebę praktykowania w Wielkim Poście postaw pokutnych: jałmużny, postu i modlitwy
- wiedzieć, że Eucharystia jest pokarmem na życie wieczne
- opowiedzieć wydarzenia, które miały miejsca w Wieczerniku, na Golgocie, przy pustym grobie
- wyjaśnić, że w czasie każdej Mszy Świętej ma miejsce to samo wydarzenie, które dokonało się w Wieczerniku i na krzyżu
- znać wydarzenia biblijne mówiące o spotkaniu uczniów ze Zmartwychwstałym
- wiedzieć, że niedziela jest szczególnym czasem spotkania ze Zmartwychwstałym
- wiedzieć, że w sakramentach świętych spotyka się z samym Bogiem
- wymienić **Sakramenty święte**
- wiedzieć, że podczas Mszy Świętej Pan Jezus zaprasza nas do słuchania Bożych słów, modlitwy, przyjmowania Komunii Świętej i trwania we wspólnocie
- wymienić bohaterów przypowieści o miłosiernym Samarytaninie
- opowiedzieć przypowieść o miłosiernym Samarytaninie
- opowiedzieć wydarzenie, które wydarzyło się w Wieczerniku w Dniu Pięćdziesiątnicy
- znać **aklamację: Głosimy śmierć Twoją Panie Jezu**
- znać skutki zesłania Ducha Świętego
- wymienić symbole Ducha Świętego
- wiedzieć, że Pan Jezus zesłał Ducha Świętego pięćdziesiąt dni po zmartwychwstaniu
- rozumieć, że Chrystus wezwał apostołów do głoszenia Dobrej Nowiny wszystkim narodom

- znać sposoby pomocy misjonarzom
- znać nazwę uroczystości, w której czcimy Najświętsze Ciało i Krew Pana Jezusa
- podać różnice w wyglądzie ulic na co dzień i w uroczystość Bożego Ciała
- wymienić sposoby uczestnictwa w uroczystości Bożego Ciała
- wiedzieć, że Pan Jezus jest obecny w tabernakulum

Klasa III Szkoła Podstawowa

Program – AZ-1-01/10 (z dnia 09.06.2010r.) W drodze do wieczernika

Podręcznik: „Przyjmujemy Pana Jezusa” : AZ-13-01/10-PO-1/13

WYMAGANIA

- wyjaśnia, na czym polega koleżeństwo i przyjaźń;
- rozumie potrzebę wzajemnego budowania przyjacielskich relacji;
- wie, że należy dbać i pielęgnować relacje z innymi;
- rozumie, że modlitwa jest spotkaniem i znakiem przyjaźni z Bogiem;
- wymienia sytuacje, w których modlił się Jezus;
- zna i rozpoznaje różne formy modlitwy;
- rozumie, że podczas modlitwy jest obecny Pan Jezus;
- doskonali umiejętność modlitwy dziękczynnej; prośby; przeproszenia;
- wie, że w modlitwie oddaje cześć Bogu, wychwalając Go;
- wskazuje różne formy modlitwy;
- wie, na czym polega Modlitwa różańcowa i potrafi modlić się na różańcu;
- wie, że Maryja w Fatimie prosiła o odmawianie Modlitwy różańcowej;
- umie wymienić cztery części Różańca;
- rozumie, że Jezus jest Przyjacielem, który chce i może pomóc nam w życiu;
- rozumie potrzebę i sens codziennej modlitwy;
- wymienia sprawy, które może powierzyć Jezusowi w modlitwie;
- wie, że Jezus słowem i przykładem zachęca nas do wytrwałej modlitwy;
- wie, że Bóg dał ludziom zasady postępowania, które nazywamy Dekalogiem;
- wyjaśnia, czym są dla nas przykazania;
- zna treść pierwszego przykazania Bożego; wyjaśnia teść pierwszego przykazania;
- zna treść drugiego przykazania Bożego; wyjaśnia treść drugiego przykazania;
- zna treść trzeciego przykazania Bożego; wyjaśnia, w jaki sposób wypełnia trzecie przykazanie;
- rozumie, że odpoczynek niedzielny jest potrzebny człowiekowi; podaje przykłady właściwego spędzania czasu w dni świąteczne;
- zna treść czwartego przykazania Bożego; wyjaśnia, w jaki sposób wypełnia czwarte przykazanie; podaje przykłady;
- zna treść piątego, szóstego i dziewiątego przykazania Bożego; wyjaśnia, w jaki sposób wypełnia je;
- zna treść siódmego, ósmego i dziesiątego przykazania Bożego; podaje przykłady troski o własność swoją i cudzą;

- wyjaśnia, na czym polega postawa prawdomówności i uczciwości;
- wie, które przykazanie jest największe;
- zna przykazanie miłości Pana Boga i bliźniego; podaje przykłady realizacji przykazania miłości Pana Boga i bliźniego w codziennym życiu;
- wie, że życie człowieka na ziemi kończy się w momencie śmierci;
- wie, w jaki sposób zareagował Pan Jezus na wiadomość o śmierci Łazarza;
- zna sposoby pomocy tym, którzy odeszli;
- rozumie potrzebę modlitwy za zmarłych, ofiarowania Eucharystii oraz czynienia dobra w ich intencji;
- zna przykazania kościelne; wyjaśnia treść przykazań kościelnych;
- wie, co to jest sumienie; zna nazwę pierwszego warunku sakramentu pokuty i pojednania;
- wie, że przyczyną smutku jest także grzech;
- wie, na czym polega żal za grzechy;
- wie, że po popełnieniu zła należy się poprawi;
- zna treść trzeciego warunku sakramentu pokuty i pojednania;
- wyjaśnia, na czym polega mocne postanowienie poprawy;
- zna miejsce, w którym dokonuje się wyznanie grzechów; wskazuje Osobę, która przebacza nam grzechy;
- zna formułę spowiedzi świętej;
- zna nazwę piątego warunku sakramentu pokuty i pojednania;
- podaje przykłady zadośćuczynienia Panu Bogu i bliźnim;
- posługuje się książeczką do nabożeństwa w celu odnalezienia modlitwy zadanej jako pokuta ;
- wie, kto złożył ofiarę doskonałą na przebłaganie za grzechy całego świata;
- wymienia sposoby przygotowania się do godnego celebrowania liturgii;
- zna na pamięć mszalny akt pokuty („Spowiadam się Bogu...”);
- wskazuje, że słowo Boże prowadzi nas drogą zbawienia; wskazuje osoby ze wspólnoty Kościoła, które pomagają w rozumieniu tekstów Pisma Świętego;
- zna strukturę czytań w liturgii słowa; uzasadnia, dlaczego Ewangelia jest najważniejszą częścią liturgii słowa;
- formułuje wezwania modlitwy powszechnej.;
- wymienia dary, jakie składane są na ołtarzu;
- odpowiada na wezwania z prefacji;
- przyjmuje właściwą postawę ciała podczas przeistoczenia;
- umie rozróżnić chleb zwykły od Chleba Eucharystycznego;
- wyjaśnia, na czym polega modlitwa; podaje przykłady, jak może się modlić do Boga;
- wyjaśnia podstawowe gesty, znaki i symbole liturgiczne;
- wie, co to znaczy godnie przyjąć Komunię Świętą;
- zna na pamięć słowa: „Panie nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja”;
- wie, jak należy się godnie przygotować na spotkanie z Panem Jezusem;
- wie, co to jest Komunia Święta;

- wie, pod jaką postacią przychodzi Jezus w Eucharystii;
- zna modlitwę *Chwała i dziękczynienie*;
- rozumie, że Komunia Święta utrzymuje nas w stanie łaski;
- wie, czym jest błogosławieństwo;
- wie, że zakończenie Mszy Świętej jest rozesłaniem, że jesteśmy posłani, by świadczyć o Bogu;
- rozumie, że chrześcijanin ma żyć słowem Bożym i być światłem świata;
- wie, że Pan Jezus posłał swoich uczniów, aby głosili Ewangelię;
- wskazuje, jak mają postępować uczniowie Pana Jezusa;
- wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne i świętych

MODLITWY W KLASIE III

- **Główne prawdy wiary**
- **Osiem błogosławieństw**
- **Przykazania kościelne**
- **Cnoty Boskie**
- **Grzechy główne**
- **Sakramenty święte**
- **Cnoty główne**
- **Uczynki miłosierdzia względem duszy**
- **Uczynki miłosierdzia względem ciała**
- **Najważniejsze dobre uczynki**
- **Warunki dobrej spowiedzi**

Stopień CELUJĄCY

- Wiedza – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie. Ponadto biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponując rozwiązania sytuacji związanych z życiem religijnym. Pogłębia wiadomości, uczestnicząc w zajęciach koła religijnego.
- Umiejętności – uczeń wszystkie zadania na lekcjach wykonuje samodzielnie. Pomaga innym w rozwiązywaniu zadań na lekcji i poza nią.
- Aktywność – uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcjach. Uczestniczy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych. Angażuje się w różne zadania na lekcjach, np. czytanie lub z własnej inicjatywy czyta, śpiewa na mszach świętych, nabożeństwach okolicznościowych i wykonuje inne zadania w parafii lub na rzecz środowiska lokalnego, np. poprzez działania o charakterze wolontariackim.
- Pilność i sumienność – Prace posiadają walor estetyczny i spełniają kryteria określone przez nauczyciela. Wzorcowo prowadzi zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń.

Stopień BARDZO DOBRY

- Wiedza – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie.
- Umiejętności – uczeń samodzielnie rozwiązuje skomplikowane zadania na lekcjach.
- Aktywność – uczeń zgłasza się na lekcjach. Angażuje się w różne zadania na lekcjach.

• Pilność i sumiennosc – uczeń odrabia wszystkie prace domowe. Posiada zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Samodzielnie odrabia prace domowe. Prace spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

Stopień DOBRY

• Wiedza – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dostateczną. Bezbłędnie definiuje pojęcia; opowiada o wydarzeniach opisanych w Piśmie Świętym i związanych z rokiem liturgicznym.

• Umiejętności – uczeń modli się samodzielnie. Rozwiązuje samodzielnie niezbyt skomplikowane zadania lekcjach. Samodzielnie wykonuje zadania. Pracuje w grupie.

• Aktywnosc – uczeń zgłasza się na lekcjach. Posługuje się poprawną terminologią.

• Pilność i sumiennosc – uczeń odrabia prace domowe samodzielnie. Nie popełnia błędów. Prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i posiada na lekcjach podręcznik, z którego korzysta. Prace domowe nie zawsze spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

Stopień DOSTATECZNY

• Wiedza – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą. Własnymi słowami tłumaczy pojęcia poznane na lekcji religii. W wypowiedziach pojawiają się błędy wymagające korekty katechety.

• Umiejętności – uczeń śpiewa z innymi pieśni i piosenki religijne. Nie ma problemów z zachowaniem się na katechezie. Rozwiązuje samodzielnie proste zadania. Modląc się, popełnia błędy w treści ich formuł.

• Aktywnosc – uczeń zgłasza się na lekcjach, ale w jego wypowiedziach pojawiają się błędy. Podczas lekcji przy wykonywaniu ćwiczeń potrzebuje pomocy katechety.

• Pilność i sumiennosc – uczeń odrabia prace domowe, lecz potrzebuje pomocy innej osoby. Popełnia błędy. Posiada na lekcjach zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Zadania na lekcjach próbuje wykonywać samodzielnie.

Stopień DOPUSZCZAJĄCY

• Wiedza – uczeń własnymi słowami próbuje tłumaczyć podstawowe pojęcia poznane podczas katechezy. • Umiejętności – uczeń poprawnie wykonuje znak krzyża świętego. Proste zadania rozwiązuje przy pomocy katechety. Odróżnia dobro od zła. Przyjmuje postawę modlitwy. Szanuje symbole religijne. Uczeń nie modli się samodzielnie. Modli się z grupą. Próbuje śpiewać z innymi poznane podczas katechezy pieśni i piosenki religijne. Ma kłopoty z przestrzeganiem określonych na lekcji zasad .

• Aktywnosc – uczeń nie zgłasza się. Czasami odpowiada na pytania zadawane przez katechetę.

• Pilność i sumiennosc – uczeń rzadko odrabia prace domowe. Rzadko posiada na lekcji zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik. Zadania w zeszycie ćwiczeń wykonuje na lekcji przy pomocy katechety.

Stopień NIEDOSTATECZNY • Uczeń nie opanował wymagań w zakresie oceny dopuszczającej.

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY OCENIANIA Z RELIGII W SZKOLE PODSTAWOWEJ II ETAP EDUKACYJNY

Wymogi edukacyjne i sposoby oceniania zostały opracowane na podstawie *Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach* zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w dniu 9 czerwca 2010 (nr programu AZ-2-01/10) Ocenę z religii ustalamy w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodzicom na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

Metody kontroli i ocen:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych)..

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim. Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Cele oceniania:

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
3. Pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju.
4. Systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

Ocenie podlegają:

1. Pisemne prace kontrolne i kartkówki.
2. Odpowiedzi ustne objęte zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.
3. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
4. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa.
5. Znajomość podstawowych prawd wiary.
6. Prowadzenie zeszytu ucznia.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności.
8. Korzystanie z Pisma świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
9. Postawy wskazujące na potrzebę wartościowania.
10. Inne formy aktywności ucznia:
  - praca w grupie (udział w dyskusji, prezentowanie efektów pracy zespołu),

- aktywność na zajęciach lekcyjnych,
- referaty, prezentacje,
- udział w olimpiadach, konkursach.

11. Praktyki religijne nie podlegają ocenie.

Sposoby oceniania

1. Nauczyciel religii na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
  - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznej i rocznej (semestralnej) ocenie klasyfikacyjnej wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
  - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
  - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej.
2. Oceny cząstkowe – półroczne i końcoworocznej – wyrażone są według skali:
  - celujący (6),
  - bardzo dobry (5),
  - dobry (4),
  - dostateczny (3),
  - dopuszczający (2),
  - niedostateczny (1).
3. W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.
4. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel religii uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w **Statucie Szkoły**.
5. Pisemne prace kontrolne przeprowadzane są dwa razy w ciągu semestru. Obejmują więcej niż trzy jednostki lekcyjne. Zapowiedziane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, a sprawdzane są przez nauczyciela do dwóch tygodni. W wyznaczonych pracach klasowych będą znajdować się zadania otwarte na ocenę celującą. Będą one oceniane tylko wtedy, gdy uczeń napisze pierwszą część sprawdzianu na ocenę bardzo dobrą. Raz w semestrze można poprawić jeden pracę klasową. Ocena z poprawy pracy klasowej jest oceną ostateczną i nie podlega kolejnej poprawie i nie może być skreślona, ponieważ nauczyciel uznaje ją za ocenę ostateczną. Prace klasowe będą przedstawiane uczniom w trakcie lekcji. Oryginały prac pisemnych będą udostępnione do wglądu rodzicom ucznia w siedzibie szkoły, na ich życzenie, w czasie zebrań rodziców lub indywidualnych konsultacji lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem. Na pisemny wniosek rodziców oryginały prac pisemnych mogą być przekazywane do domu na czas 7 dni. W przypadku niedotrzymania terminu zwrotu prace pisemne nie będą przekazywane do domu do końca roku szkolnego. Natomiast zakres materiału kartkówki powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia z religii są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).
6. Ocenianie bieżące ucznia będzie poparte informacją o jego osiągnięciach ze wskazaniem, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy i jak powinien się dalej uczyć.
7. Wszystkie prace pisemne ucznia są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia.
8. Odpowiedzi ustne objęte są zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do odpowiedzi (bez konsekwencji).

9. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana jest na bieżąco, a oceniania przynajmniej raz w ciągu semestru. Uczeń ma prawo raz w ciągu semestru zgłosić brak pracy krótkoterminowej (bez konsekwencji), jednak winien ją uzupełnić na następne zajęcia.
10. Kontrola znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana jest podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
11. Zeszyt ucznia (ćwiczenia) sprawdzany jest według ustaleń nauczyciela. Przynajmniej jeden raz w semestrze przeprowadzana jest kompleksowa ocena zeszytu.
12. Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub końcowo rocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.
13. Przed rocznym (semestralnym) klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciel religii jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego rocznej (semestralnej) ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych w terminie i formie określonych w statucie szkoły.
14. Ocena śródroczna i roczna nie ma charakteru średniej arytmetycznej ocen częściowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przejmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym.
15. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcowo rocznej o jeden stopień.
16. Laureaci konkursów przedmiotowych z religii o zasięgu wojewódzkim (diecezjalnym), międzywojewódzkim i ogólnopolskim otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata ww. konkursów bądź laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje celującą końcową ocenę klasyfikacyjną z religii.
17. Uczeń może nie być klasyfikowany z religii jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na zajęcia z religii w szkolnym planie nauczania. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny z religii.
18. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z religii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktycznych.
19. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z przedmiotu winna być przekazana uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) na miesiąc przed klasyfikacją. Nauczyciel religii przedstawia możliwości poprawy oceny poprzez uzupełnienie niezbędnych wiadomości i umiejętności.
20. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej (semestralnej) uzyskał stopień niedostateczny z religii może zdawać egzamin poprawkowy.
21. W oddziałach integracyjnych śródroczną i roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z religii dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne.
22. Nauczyciel religii jest zobowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie ww. wymaganiom.

Ustalenie wymagań programowych w obrębie poszczególnych poziomów oraz zastosowanie ich w określonych ocenach osiągnięć uczniów.

1. Wymagania ponadprogramowe (wykraczające)

Na stopień CELUJĄCY uczeń:

- Spełnia wymagania określone w zakresie stopnia bardzo dobrego.
- Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne (np. gazetki religijne, montaże sceniczne, pomoce katechetyczne itp.).
- Osiąga sukcesy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące stopień celujący.

2. Wymagania dopełniające

Na stopień BARDZO DOBRY uczeń:

- Spełnia wymagania określone w zakresie stopnia dobrego.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Odnacza się pełną znajomością pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
- Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.
- Inne możliwości indywidualne ucznia promujące stopień bardzo dobry.

3. Wymagania rozszerzające

Na stopień DOBRY uczeń:

- Spełnia wymagania określone w zakresie stopnia dostatecznego.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska inspirowane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.

- W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.
- Korzysta z pomocy dydaktycznych podczas zajęć lekcyjnych (podręcznik, zeszyt ucznia i inne).
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywnym podczas lekcji.
- Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące stopień dobry.

4. Wymagania podstawowe

Na stopień DOSTATECZNY uczeń:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
- Potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Odznacza się małą kondensacją wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W zeszycie ucznia sporadyczne braki notatek, prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczą do pomyślnego dalszego uczenia się.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na stopień dostateczny.

5. Wymagania konieczne

Na stopień DOPUSZCZAJĄCY uczeń:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych.
- Prezentuje mało zadowolający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu się.
- Prowadzi zeszyt ucznia.
- Ma problemy ze znajomością pacierza.

- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na stopień dopuszczający.

6. Stopień NIEDOSTATECZNY uczniów:

- Wykazuje rażący brak wiadomości programowych.
- Cechuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Cechuje się rażąco niepoprawnym stylem wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu ucznia lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Opuszcza lekcje religii.
- Inne uwarunkowania indywidualne ucznia wskazujące na stopień niedostateczny.

III. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna określa Statut Szkoły (§ 44.)

Wszystkie inne ustalenia znajdują się w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania obowiązującym w szkole oraz w zasadach oceniania opracowanych przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 1 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Jesteśmy w rodzinie Pana Jezusa” z serii „W drodze do Wieczernika”
podręcznik nr AZ-11-01/10-PO-1/11 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-1-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I

Witam – Bądź pozdrowiony, Panie!

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
Uczeń: – wie czym jest lekcja religii; – zna i wspólnie z klasą powtarza chrześcijańskie pozdrowienia: <i>Niech</i>	Uczeń: – potrafi witać się odpowiednio do sytuacji: kulturalnie i z szacunkiem; – wskazuje na rysunku (ewentualnie	Uczeń: – powtarza samodzielnie chrześcijańskie pozdrowienia; – samodzielnie wymienia znaki wskazujące	Uczeń: – opowiada z kim i jak się wita; – opowiada, jak odpowiednio zachowywać się w świątyni;

<p><i>będzie pochwalony...</i>, <i>Szczęść Boże</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysuje szkołę – rysuje kościół z krzyżem; – wymienia jakie znaki mówią o tym, że w sali (klasie) także spotykamy się w Imię Jezusa; – potrafi przedstawić osobom trzecim swoją rodzinę i kolegów; – wie, że chrzcielnica w kościele służy przy udzielaniu chrztu; – wie do Kogo należy od chwili chrztu świętego; – wie, że Jego chrzest był ważnym wydarzeniem w jego życiu; - wie, Pan Bóg tak bardzo nas kocha, iż posłał nam swojego Syna, Jezusa; – wie że krzyż oznacza miłość Boga do ludzi; – z pomocą czyni znak krzyża; – wykleja krzyż z kawałków papieru; – kojarzy scenę zwiastowania; – potrafi odmówić modlitwę: <i>Zdrowaś Maryjo</i>; – wie, że Maryja jest blisko Swojego Syna w niebie i pamięta o nas; – kojarzy, że różaniec jest modlitwą, w której odmawia się „Pozdrowienie Anielskie”; – potrafi wskazać na rysunku lub pokazać postawę słuchania; – wie, że słuch jest darem od Boga; – wie (wierzy), że Pismo Święte jest słowem (listem) Boga skierowanym do ludzi. 	<p>w kościele), jakie znaki mówią o obecności Boga w świątyni: zapalona lampka, ołtarz, chrzcielnica, kropielnica a także krzyż i obrazy;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna modlitwę <i>Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament...</i>; – wie, że jego rodzina jest darem; – potrafi zaśpiewać z innymi piosenkę: <i>Pan jest wśród nas</i>; – wie też, że od chrztu jest włączone do rodziny Jezusa – Kościoła i że należy do tej rodziny z rodzicami, chrzestnymi, księdzem i innymi ludźmi; – wie, że Jezus jest obecny pośród nas i nam pomaga; - wie, gdzie można się modlić do Jezusa (szczególnie w kościele, także w domu rano i wieczorem oraz zawsze, gdy ktoś chce Jezusa spotkać); – wymienia miejsca, gdzie spotykamy krzyż;– wie, że na znak przynależności do rodziny Jezusa wielu ludzi nosi znak krzyża na piersiach na łańcuszku; – śpiewa wspólnie z innymi piosenkę: <i>W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego</i>; – wie, że do Maryi przybył anioł posłany przez Boga; – wie, jak wygląda różaniec; – śpiewa wspólnie z innym refren piosenki <i>Jak paciorki różańca</i>; – wie, że Bóg przemawia do niego przez ludzi, którzy go wychowują; – umie podać przykład posłuszeństwa dorosłym; – odnosi się z szacunkiem do Księgi Pisma Świętego jako słowa Boga skierowanego do nas. 	<p>na obecności Boga w świątyni;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że wraz ze swoją rodziną należy do wielkiej rodziny Jezusa – Kościoła; – wie, że podczas chrztu polewa się głowę dziecka; – potrafi samodzielnie uczynić znak krzyża, przeżegnać się; - opowiada swoimi słowami scenę zwiastowania; – kojarzy modlitwę różańcową z niektórymi wydarzeniami zbawczymi, np.: zwiastowaniem, narodzeniem Jezusa, zmartwychwstaniem (posiłkując się ilustracjami z podręcznika); potrafi podać przykład biblijnej Marii - (siostry Łazarza) jako osoby słuchającej Jezusa; – wie gdzie możemy dzisiaj słuchać Pisma Świętego; – wyjaśnia różnicę między książkami a Pismem Świętym. 	<ul style="list-style-type: none"> – twórczo przedstawia rodzinę, która się kocha (odegranie scenek); – wie, że bliskim i księdzu, a także członkom rodziny Jezusa należy się szacunek, za to, że należą do rodziny Bożej i dzięki nim jesteśmy ochrzczeni; – wie, co oznacza naznaczenie krzyżem w czasie chrztu; – wykonuje różaniec z papierowych kółek (przy pomocy katechety); – wymienia, jakie warunki muszą być spełnione, aby móc słuchać; – wypowiada się na temat sposobów okazywania czci Pismu Świętemu.
---	--	---	---

Rozdział II

Dziękuję i chwaleb – *Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że Bóg stworzył świat, o którym uczy się w szkole i że okazywanie radości jest jednocześnie uwielbieniem Boga; – wymienia stworzenia Boże; – wie, że Bóg stworzył niewidzialnych aniołów, którzy chwalą Go i opiekują się nami; – zna modlitwę „Aniele Boży”; – zna sposoby, gesty i słowa, którymi można podziękować za dary Bogu i ludziom; – rozumie konieczność wody dla wszystkich stworzeń na ziemi; – wie że od chwili chrztu św. każdy z nas jest świątynią Ducha Świętego; – wie, że podczas chrztu świętego stał się dzieckiem Bożym; – wie, że jest wezwany do rozwijania daru dzieciństwa Bożego przez dobre uczynki i chrześcijańskie życie; – wie, że wszyscy ochrzczeni są rodziną dzieci Bożych; – zna sposoby obecności Pan Jezusa pomiędzy nami; – wyjaśnia dlaczego trzeba się modlić. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – piękno i wielkość świata łączy z wielkością i wspaniałością Boga; – śpiewa z innymi piosenkę <i>Gdy idziemy poprzez świat</i>; – wie, że każdy z nas ma swojego Anioła Stróża, który troszczy się o nasze bezpieczeństwo; – zna modlitwę po jedzeniu „Za posiłek i wszystkie dary..”; – wie, że woda jest darem Bożym; – śpiewa z innymi piosenkę: <i>Czy wy wiecie, że jesteśmy świątynią</i>; – razem z innymi recytuje tekst modlitwy „Chwała Ojcu i Synowi”; – śpiewa z innymi pieśń: <i>Bóg jest miłością</i>; – kojarzy znaki i słowa liturgii chrztu, które mówią o tym, że stał się dzieckiem Bożym; – zna (potrafi zademonstrować) podstawowe gesty liturgiczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że trzeba szanować to, co Bóg nam dał (rzeczy i osoby); – wie, że aniołowie nie mają twarzy, rąk, nóg ani skrzydeł; – podaje przykłady za co może podziękować Bogu (na podstawie wykonanego rysunku); – wie czym jest chrzest święty w życiu człowieka; – na podstawie obrazków w podręczniku opowiada co się wydarzyło nad rzeką Jordan i jak ukazał się Duch Święty; – wie, że Bóg z miłości uczynił nas podczas chrztu swoimi dziećmi; – wie, że staranne wykonywanie gestów i znaków świadczy o naszej wierze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady pomocy Anioła Stróża; – wyjaśnia dlaczego należy cenić wodę, a szczególnie wodę chrztu świętego; – wie jak rozpoznać obecność Ducha Świętego w Kościele i w swoim życiu; – rozumie wartość i wielkość daru dzieciństwa Bożego; – wyjaśnia znaczenie namaszczenia krzyżmem świętym i nałożenia białej szaty podczas chrztu świętego; – wyjaśnia Kogo przypomina nam paschał – próbuje opisać czym jest wiara.

Rozdział III

Proszę – Wysłuchaj nas, Panie!

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma intuicję świętych obcowania; – wie, że droga do świętości jest zaproszeniem Pana Jezusa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – śpiewa z innymi piosenkę <i>Święty uśmiechnięty</i>; – potrafi opisać kto to jest święty; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umie wymienić postacie kilku świętych; – pamięta, że 2 listopada to dzień, gdy szczególnie modlimy za zmarłych i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia jaka jest różnica między Dniem Wszystkich Świętych, a Dniem Zmarłych;

<p>skierowanym do wszystkich ludzi bez wyjątku;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że zmarli zmartwychwstają; – pamięta, że najlepiej pomagamy naszym zmarłym, gdy modlimy się za nich codziennie; – wie, że człowiek potrzebuje innych i trzeba umieć prosić ludzi; – wie, że powinniśmy się kierować miłością Boga i ludzi; – wie, że serce oznacza miłość; – wie, że Jezus modlił się do swego Ojca; – wie, że w modlitwie „Ojcze nasz”, której nauczył nas Pan Jezus, zwracamy się do Boga naszego Ojca; – wie o czym nam przypominają dzwoniące dzwony kościelne; – wie, że święte Imię Boga chwalimy szczególnie w niedzielę; – wie, że Boże królestwo prawdziwego szczęścia i radości budują ludzie żyjący według nauki Chrystusa; – kojarzy brudne serce ze złem, które człowiek czyni; – wie, że Pan Jezus sprawia, że serca ludzkie znowu stają się czyste, jak nowe; – kojarzy postać Jana Chrzciciela ; – wie, że ludzie czekają na Zbawiciela, a podczas Adwentu przygotowują się do Bożego Narodzenia; – wie, że Bóg wybrał Maryję na Matkę Jezusa i zna wydarzenie Zwiastowania; – odmawia z pomocą innych „Pozdrowienie anielskie”; 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi z innymi powiedzieć modlitwę: „Wieczny odpoczynek...”; – potrafi odpowiadać na wezwania w czasie modlitwy powszechnej; – wie kto to jest bliźni; – wie, że Pan Jezus dał nam przykład, jak powinniśmy kochać Pana Boga i bliźnich; – wie, że Jezus, pragnie, byśmy razem z Nim wielbili naszego Ojca, dziękowali Mu i prosili Go; – odmawia z innymi modlitwę „Ojcze nasz”, a samodzielnie słowa: „Ojcze nasz, któryś jest w niebie”; – śpiewa z innymi piosenkę <i>Oto jest dzień</i>; – śpiewa z innymi piosenkę <i>Niebo jest w sercu mym</i>; – wie co to są roraty; – śpiewa z innymi pieśń <i>Niebiosa, rosę spuśćcie</i>; – śpiewa z innymi piosenkę <i>Przyjdź już, Jezu, przyjdź, Maleńki</i>; – interpretuje wiersz <i>Staś nie był w szkole</i> (na podstawie tekstu podaje przykłady tego, co można ofiarować Panu Jezusowi); – rysuje prezent dla Pana Jezusa; – śpiewa z innymi kolędę „Wśród nocnej ciszy”; – wie, że Pan Jezus podczas Komunii Świętej jest najbliżej człowieka; – potrafi przy pomocy katechety wskazać osoby, które prowadzą go do Jezusa („przewodników”); – wie, że 6 stycznia wierzący w Jezusa idą na Mszę Świętą, a na drzwiach domów poświęconą kredą piszą pierwsze litery imion Mędrców; – śpiewa z innymi kolędę <i>Dzisiaj w Betlejem</i>; – wie, że Święta Rodzina to najszcześniejsza Rodzina, bo jest w niej miłość, dobroć, życzliwość; 	<ul style="list-style-type: none"> odwiedzamy ich groby; – wie, że podczas chrztu rodzice proszą Kościół (rodzinę Pana Jezusa) o wiarę dla swoich dzieci – potrafi wymienić konkretne dobre czyny miłości Boga i ludzi; – umie opowiedzieć o modlitwie i zaufaniu Jezusa; – podaje przykłady kiedy ludzie modlą się Modlitwą Pańską; – opowiada, jak chwalimy święte imię Boga; – opowiada co powinniśmy robić, aby Boże królestwo było wśród nas; – wymienia symbole adwentowego oczekiwania na Jezusa Zbawiciela (wieniec adwentowy, lampiony); – wyjaśnia symbol roratki; – wyjaśnia dlatego Maryję nazywamy Niepokalanie Poczętą; – umie samodzielnie powiedzieć modlitwę „Zdrowaś Maryjo”; – wie, gdzie urodził się Pan Jezus i kto był pierwszym świadkiem tego wydarzenia; – zna scenę pokłonu Trzech Mędrców i wie, że szukali oni Jezusa, z wiarą odczytując znaki; – wie, że Mędrcy ofiarowali Jezusowi: złoto, kadzidło i mirrę; – wie, że może prosić o opiekę nad swoimi bliskimi Świętą Rodzinę: Jezusa, Matkę Bożą i św. Józefa; – wie, że wszyscy ochrzczeni należą do wielkiej rodziny Pana Jezusa; – opowiada scenę ofiarowania Jezusa w świątyni; – wie, że Jezus jest światłem dla ludzi i tylko Jezus rozprasza ciemności zła i grzechu. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie kto jest jego patronem; – wyjaśnia, że Jezus zmartwychwstał, jak sam nas o tym zapewnia, przewycięzył śmierć, a wszyscy ludzie, którzy umarli, mają możliwość przebywania z Nim na zawsze w niebie; – wyjaśnia ogólnie dlaczego zmarli potrzebują naszej modlitwy; – potrafi formułować różne modlitwy; – opowiada o czym Jezus mógł rozmawiać ze swoim Ojcem; – potrafi opowiedzieć o niebie w sercach ludzi dobrych, o niebie, które jest domem rodziny Jezusa; – wyjaśnia jak właściwie świętować niedzielę; – potrafi wytłumaczyć co znaczy błogosławieni ubodzy w duchu i cierpiący; – potrafi swoimi słowami powiedzieć, co to znaczy „głodzi grzechy”; – podaje przykłady wezwań jakie może kierować Bóg do dzieci; – podaje, że 8 grudnia obchodzimy Uroczystość Matki Bożej; – podaje przykład w jaki sposób możemy się przygotować na spotkanie z Panem Jezusem; – interpretuje treść kolędy <i>Wśród nocnej ciszy</i>; – kojarzy Uroczystość Objawienia Pańskiego pokłonem Trzech Króli – Mędrców oraz dniem 6 stycznia; – wyjaśnia co oznacza napis na drzwiach: K + M + B i dany rok; – podaje przykłady gdzie my możemy dzisiaj szukać Jezusa; – wyjaśnia dlaczego Rodzinę z Nazaretu nazywamy Świętą Rodziną; – wie, że w sakramencie chrztu po raz pierwszy w ochrzczonego człowieka zapłonęło światło Jezusa czego symbolem
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> – rysuje roratkę i kojarzy ją z Maryją; – wie, że wszyscy czekają na przyjscie Jezusa, ale to nie może być oczekiwanie bezczynne; – wie, że Bóg spełnia obietnice i posyła Zbawiciela, Jezusa, który jest obecny w Eucharystii; – wie, że najpiękniejszym darem jest dobre, czyste serce, kochające Jezusa; – kojarzy szopkę, choinkę, opłatek i żłóbek z narodzeniem Pana Jezusa; – wie, że podczas świętowania Bożego Narodzenia najważniejszym jest spotkanie z Jezusem, który chce przyjść do naszego serca; – wie kto to są mędrcy ; – kojarzy scenę pokłonu trzech Mędrców – dopisuje literki w imionach Trzech Króli ; – wie, że Pan Jezus przyszedł do ludzi na całym świecie; – wie, że Święta Rodzina to Jezus, Maryja i Józef ; – wie, jak ważne jest światło dla ludzi i innych stworzeń; – wie, że w chwilach lęku ludzie mogą zwrócić się z ufnością do Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Rodzina z Nazaretu jest dla nas wzorem; – potrafi wspólnie z innymi zaśpiewać piosenkę: <i>Panie Jezu, zabierzemy Cię do domu;</i> – kojarzy scenę ofiarowania Jezusa w świątyni ze świętem Ofiarowania Pańskiego – wie, że rodzina, to rodzice i dzieci, a także rodzeństwo, dziadkowie; 		<p>jest zapalona świeca od paschału.</p>
---	--	--	--

Rozdział IV

Odchodzimy od Boga i powracamy – *Przyjmij mnie, Ojczy*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że drogą do prawdziwego szczęścia jest wypełnianie woli Boga, który pragnie, abyśmy się wzajemnie miłowali; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – śpiewa wspólnie pieśń: „Przykazanie nowe daję wam”; – rozumie rolę pracy ludzkiej i Bożego błogosławieństwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia słowa: Bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi; – potrafi wskazać, o co prosimy Boga w prośbie o chleb powszedni w Modlitwie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że jeśli mamy wypełniać wolę Bożą, to musimy przede wszystkim postępować według Jego przykazań; – opowiada, jak powstaje chleb;

<ul style="list-style-type: none"> – zna nowe przykazanie miłości; – rozróżnia rzeczy niezbędne (potrzebne) od zachcianek; – wie, że Bóg karmi nas Chlebem Eucharystycznym; – wie, że codziennie powinniśmy Boga prosić i dziękować mu nie tylko za chleb ale i za wszystko, dzięki czemu możemy zdrowo i szczęśliwie żyć; – wie, że prosząc Boga o przebaczenie naszych przewinień, powinniśmy przebaczać również naszym winowajcom; – zna słowa „Aktu żalu”; – wie, że Jezus pokonał zło i chce przed złem ratować człowieka; – odmawia z pomocą innych „Ojciec nasz”; – wie, że Jezus uzdrowił paralityka z choroby i przebaczył mu grzechy; – wie, że Jezus przebacza grzechy także nam w sakramencie pokuty i pojednania; – zna wizerunek Jezusa Miłosiernego;– wie, że w Niedzielę Palmową obchodzimy pamiątkę wjazdu Jezusa do Jerozolimy; – wie, że Pan Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy zamienił chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew, a teraz czyni to samo przez kapłana podczas każdej Mszy Świętej; – wie, że podczas przeistoczenia ludzie klęczą; – rysuje hostię (uzupełnia witraż w zeszycie ćwiczeń); – wie, że Jezus umarł na krzyżu, ratując ludzi i tak okazał im swoją miłość; – wie o obchodach Wielkiego Piątku; – wie, że Pan Jezus zmartwychwstał, aby nam dać życie. 	<ul style="list-style-type: none"> w procesie powstawania chleba; – śpiewa wspólnie piosenkę <i>Przepraszam cię, Boże skrzywdzony w człowieku</i>; – kojarzy nabożeństwo Drogi Krzyżowej; – śpiewa wspólnie piosenkę <i>Ci, co zaufali Panu</i>; – kojarzy konfesjonał z sakramentem pokuty i pojednania; – śpiewa z innymi piosenkę „<i>Śpiewaj Hosanna!</i>”; – rysuje palmę wielkanocną; – potrafi śpiewać z innymi pieśń: <i>Idźcie Mój Pan</i>; – potrafi powtórzyć z innymi modlitwy: „<i>Któryś za nas cierpiał rany</i>” oraz „<i>Kłaniamy Ci się...</i>”; – wie, że cierpienie ofiarowane Bogu za innych może być modlitwą. 	<ul style="list-style-type: none"> Pańskiej; – rozumie, Chrystusowy nakaz, aby przebaczać zawsze (perykopa rozmowy Jezusa z Piotrem); – opowiada o treści pieśni <i>Wisi na krzyżu</i>; – na podstawie ilustracji - w podręczniku oraz wiersza, opowiada, jakie dobre czyny można czynić - w Wielkim Poście, aby stawać się coraz lepszym; – opowiada perykopę o uzdrowieniu paralityka – wie jakie znaczenie ma krew w ciele człowieka; – wie jak można podziękować Panu Jezusowi za Jego miłosierdzie, śmierć za ludzi i zmartwychwstanie; – opowiada wydarzenie wjazdu Jezusa do Jerozolimy; – wyjaśnia znaczenie słowa: <i>hosanna</i>; - wie, że w Wielki Czwartek szczególnie wspominamy Ostatnią Wieczerzę; – opowiada, że w Wielki Piątek obchodzimy pamiątkę męki i śmierci Jezusa za nas, adorujemy krzyż. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić, że przebaczenie to nie zapomnienie krzywd, ale zaniechanie woli zemsty i życzenie dobra sprawcy zła; – kojarzy, że Wielki Post rozpoczyna się od Środy Popielcowej. Opowiada o posypaniu głowy popiołem (na podstawie ilustracji w podręczniku); – potrafi wskazać przykłady dobra i jego zagrożenia; – opisuje swoimi słowami czym jest sakrament pokuty i pojednania; – wyjaśnia co to znaczy „przebrać krew” za kogoś; – zna wymowę promieni wychodzących z Serca Jezusa na wizerunku <i>Jezu, ufam Tobie</i>; – wie, że ludzie uczestnicząc w procesji z palmami, pokazują innym, jak bardzo wierzą, że Pan Jezus jest Królem; – podaje przykłady w jaki sposób uczeń klasy pierwszej może się przygotowywać na spotkanie z Jezusem w Komunii Świętej; – umie powtórzyć samodzielnie modlitwy: „<i>Któryś za nas cierpiał rany</i>” oraz „<i>Kłaniamy Ci się...</i>”.
---	--	---	---

Rozdział V
Czekam Przyjdź, Panie Jezu!

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kojarzy pisanekę, baranka, kurczątka ze święceniem pokarmów wielkanocnych oraz wydarzeniem zmartwychwstania; – wie, że w Wielkanoc obchodzimy pamiątkę zmartwychwstania Jezusa; – wie, że Pan Jezus wstąpił do nieba, zna obietnicę o Jego obecności wśród ludzi; – uczy się na pamięć <i>Aktu nadziei</i>; – wie, że w momencie trudnych doświadczeń może liczyć na obecność Pana Jezusa i Jego pomoc; – wie, że Duch Święty jest Pocieszycielem; – wie, co oznacza słowo <i>Ewangelia</i>; – potrafi wymienić osoby, które przekazują mu Dobrą Nowinę o Jezusie i kochającym Ojcu; – wie, że słowo Boże trzeba słuchać z uwagą i czcią ; – wie, że w Ewangelii Pan Jezus ukazuje, jak żyć, by służyć Mu i być szczęśliwym – wie, że przygotowuje się do przyjęcia Pana Jezusa podczas Eucharystii; – wie, że Msza Święta to ucztą, na którą zaprasza nas Jezus. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna piosenkę <i>Pan jest wśród nas</i> oraz pieśń <i>Otrzyście już łzy płaczący</i>; – recytuje z innymi (z katechetą) odpowiedź mszalną: Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu; – potrafi wskazać niektóre znaki obecności Pana Jezusa w Kościele: (Pismo Święte, chrzest święty, sakrament pokuty i pojednania oraz Eucharystię); – kojarzy obrazy Ducha Świętego z Jego działaniem (gołębica, wiatr, płomień); – wspólnie z innymi (przy pomocy katechety) używa formuł wezwań z liturgii słowa; – potrafi wymienić kilku świętych; – wspólnie z innymi śpiewa pieśń <i>Wszystko Tobie oddać pragnę</i>; – pamięta najważniejsze wiadomości (odpowiednie do swojego wieku) o sakramentach: chrztu, pojednania i pokuty i Eucharystii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada historię niewiast u grobu Jezusa (na podstawie Mk 16, 5–6) ; – opowiada perykopę o wniebowstąpieniu Pana Jezusa; – wie jak pomaga ludziom Duch Święty Pocieszyciel; – potrafi powiedzieć, co dobrego zrobił św. Marcin; – na podstawie ilustracji (wklejenia odpowiednich obrazków w zeszytach ćwiczeń) prezentuje, jak dziecko dorasta do przyjęcia Pana Jezusa w Komunii Świętej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że z Jezusem zmartwychwstałym spotykamy się w czasie każdej Mszy Świętej; – podaje przykłady jak dzieci mogą przekazywać dary Ducha Świętego innym, stając się ich pocieszycielami; – podaje przykłady, w jaki sposób Pan Bóg przemawia do nas przez ludzi w rodzinie i w kościele na Mszy Świętej; – podaje przykłady w jaki, bardzo konkretny, sposób dzieci mogą zaświadczyć o tym, że przyjmują słowa Pana Jezusa i chcą je wypełniać (na podstawie ilustracji w podręczniku).

Rozdział VI
Czuwam z Maryją i świętymi Razem czuwajmy

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że ludzie modlą się do Matki Bożej, jako Mamy wszystkich ludzi; – wie o obecności Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie; – wie jak witamy Pana Jezusa w kościele (zna modlitwę „Niechaj będzie pochwalony...”); – pamięta jak Pan Jezus nas umiłował; – wie, że Pan Jezus przyniósł nowe przykazanie miłości i zna jego treść; – pamięta historię o św. Marcinie i żebraku; – wie, że Jezus pragnie szczęścia wszystkich ludzi bez względu na kolor skóry; – wie, że kolor szat liturgicznych księdza przypomina rodzinie Pana Jezusa o treści obchodzonych uroczystości; – wie, że Jezus obiecał przyjść powtórnie; – potrafi wymienić najważniejsze uroczystości: Wielkanoc i Boże Narodzenie; – wie, że Jezus chce, aby każdy z nas pomagał innym ludziom (rodzicom, kolegom w szkole), aby każdy troszczył się o zwierzęta i szanował przyrodę; – wie, że św. Franciszek jest wzorem miłości Boga i szanowania stworzenia Bożego; – wie, że Jezus będzie przy nim także w czasie wakacji; – wie, że wyrazem wierności Jezusowi podczas wakacji jest codzienna modlitwa i niedzielna Eucharystia . 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – śpiewa wspólnie z innymi <i>Królowo naszych codziennych spraw</i>; – opisuje (rysuje) monstrancję; – śpiewa z innymi piosenkę <i>Mam przyjaciela</i>; – wie, że Pan Jezus wszystko, co robimy dla potrzebujących, uważa za okazanie Jemu miłości; – kojarzy misję z faktem, że nie wszyscy ludzie na świecie słyszeli o Panu Jezusie; – wie, że oprócz wielu akcji pomocy misjom przede wszystkim potrzebna jest modlitwa w tej intencji; – wie, gdzie poznamy teraz Pana Jezusa; – wie, że każdemu człowiekowi Pan Jezus dał pewne zadania w życiu do wykonania; – prawidłowo rozróżnia rzeczy i wartości „wakacyjne” . – wie, że Pan Jezus jest obecny w każdym człowieku; – potrafi wymienić kilka stworzeń; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada perykopę biblijną o cudzie w Kanie Galilejskiej; – kojarzy nabożeństwo majowe; – wie, jak wygląda procesja w Boże Ciało; – na podstawie ilustracji w podręczniku opowiada jak Pan Jezus umywał Apostołom nogi i co potem do nich powiedział; – wie, że Pan Jezus zapowiedział, że kiedyś zbierze wszystkich ludzi, którzy żyli na ziemi. I wtedy okaże się, jak ci ludzie żyli. Czy byli dobrzy dla innych; – pamięta jakie polecenie, dał Pan Jezus swoim uczniom; – potrafi wyjaśnić, kto to jest misjonarz; – zna epizody z życia św. Franciszka (spotkanie z chorym na trąd, wstąpienie do zakonu). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić, że Matka Boża prowadzi do Pana Jezusa, do nieba; – potrafi wymienić „mieszkania” Jezusa; – podaje przykłady codziennej miłości wzajemnej w rodzinie, w klasie, na podwórku oraz we wspólnocie parafialnej; – na podstawie ilustracji, opowiada, jak można okazać swoją miłość innym (potrzebującym); – potrafi sam opowiedzieć, co już wie o Jezusie; – potrafi powiedzieć, jakich kolorów i dlaczego używamy w czasie najważniejszych świąt; – opowiada o ulubionym zwierzęciu i łączy jego istnienie z Bogiem Stwórcą; – na podstawie ilustracji w podręczniku podaje przykłady gdzie dzisiaj spotykamy Jezusa zmartwychwstałego.
--	---	---	--

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 2 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Kochamy Pana Jezusa” z serii „W drodze do Wieczernika”**

**podręcznik nr AZ-12-01/10-PO-1/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-1-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I

Słuchamy słów Boga – *Mów, Panie!*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że na katechezie spotykamy się ze względu na Jezusa Chrystusa; – tworzy obraz – ilustrację do wybranej zwrotki hymnu o stworzeniu świata; – ukazuje różne sposoby porozumiewania się między ludźmi i różne sposoby objawiania swoich uczuć w relacjach międzyludzkich; – wie, że Bóg przemawiał i przemawia do człowieka przez ludzi; – podaje przykłady dobrego i złego postępowania; – wie, że sam Bóg polecił ludziom słuchać Jezusa Chrystusa; – wie, co to jest modlitwa różańcowa; – na podstawie podręcznika wymienia jak dzieci przedstawione na rysunkach mogą wypełnić słowa Pana Jezusa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi zaśpiewać z innymi piosenkę: <i>Chcemy słuchać Cię</i>; – odróżnia przyrodę nieożywioną od ożywionej; – wie, że Pismo Święte, czyli jest słowem od Boga; – powtarza z pamięci tekst <i>Aktu wiary i Aktu miłości</i>; – wie, że Bóg przemówił najpełniej przez Jezusa, przez Niego okazał i okazuje nam miłość; – zna pojęcie <i>sumienia</i>; – potrafi wymienić części różańca; – podaje konkretne przykłady, zachowań zgodnych z nauką Jezusa (inne niż w podręczniku). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że na katechezie uczymy się słuchać nie tylko siebie i ludzi, ale uczymy się słuchać Boga; – potrafi powtórzyć z innymi: <i>Wierzę w Boga, Ojca Wszechmogącego</i>; – opisuje jaki jest Bóg, Stwórca; – wie, że Pismo święte dzieli się na Stary i Nowy Testament; – potrafi opowiedzieć o wskrzeszeniu córki Jaira; – potrafi wymienić Ewangelistów; – zna pojęcie prorok, Apostoł, papież; – potrafi zastosować pojęcie <i>sumienia</i> w konkretnych sytuacjach; – kojarzy scenę przemienienia Jezusa na górze Tabor; – kojarzy nabożeństwa różańcowe z miesiącem październikiem; – zna przypowieść o domu na piasku i na skale. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje jak Bóg do nas mówi; – zna sens hymnu o stworzeniu świata; – zna aklamację, którą wypowiada się przed i po czytaniu Pisma Świętego w czasie liturgii; – ukazuje jak wiara w obecność Jezusa w naszym życiu sprawia, że mamy siły w trudnych chwilach (podaje przykład); – uzasadnia dlaczego staramy się okazywać słowu Bożemu jak największą cześć i szacunek oraz tym, którzy je przekazują i wyjaśniają: ojcu świętemu, biskupom, kapłanom, katechetom; – wyjaśnia skąd człowiek ma sumienie; – wyjaśnia co to znaczy słuchać Pana Jezusa sercem; – wskazuje wybrane wydarzenia z życia Jezusa i Maryi; – rozumie przypowieść o domu na piasku i na skale jako wezwanie do wypełniania słowa Bożego w codziennym życiu.

Rozdział II

Odpowiadamy Bogu – *Oto ja, poślij mnie*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że Bóg nie tylko do nas mówi, ale także nas słucha; – wie, co znaczy być dobrym słuchaczem słowa Bożego; – wie, że Bóg przygotował dla ludzi niebo; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że modlitwa może być indywidualna i wspólnotowa; – zna modlitwę za zmarłych: <i>Wieczny odpoczynek</i>; – wie, że Bóg zna każdego z nas po imieniu i wzywa, byśmy byli święci; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna obietnicę Chrystusa, że będzie On zawsze tam, gdzie ludzie się modlą (Mt 18, 20); – potrafi na podstawie ilustracji opowiedzieć przypowieść o siewcy; – rozumie ogólnie pojęcie czyśćca; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada kiedy i w jaki sposób drugoklasista może się modlić; – opisuje różne postawy wobec słowa Bożego w świetle przypowieści o siewcy; – potrafi wymienić kilku świętych

<ul style="list-style-type: none"> – opisuje świętych jako przyjaciół w niebie, którzy pamiętają o nas i pomagają nam; – wie, że człowiek jest stworzony przez Boga i każde życie ludzkie jest darem Boga; – wie, co znaczy <i>zawierzyć Bogu</i>; – wie, że Bóg objawił się Mojżeszowi, aby wyzwolić swój lud z niewoli; – wie, że Bóg pragnie wyprowadzić nas z niewoli naszych grzechów; – wie, że Bóg czuwa nad życiem każdego człowieka; – wie, że Bóg mówi do nas osobiście, wzywa każdego z nas po imieniu; – wie, że królestwo Boże jest inne niż królestwa na ziemi; – odmawia wspólnie z innymi <i>Akt nadziei</i>; – wie, że w czasie Adwentu, aby się nawrócić, podejmujemy różne dobre postanowienia; – potrafi modlić się słowami <i>Pozdrowienia anielskiego</i>; – pamięta co to są roraty. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie świat jako wspólny dom wszystkich ludzi; – potrafi śpiewać refren piosenki: <i>Ruszaj</i>; – potrafi powtórzyć prolog Dekalogu: <i>Jam jest...</i>; – opisuje scenę powołania Samuela; – pamięta, że Pan Jezus kiedyś wróci i zapanuje nad niebem i ziemią na wieki, a wszyscy dobrzy ludzie, będą z Nim w Jego królestwie; – wie co to jest roratka i zna jej symbolikę; – potrafi powtórzyć w grupie pierwszy werset <i>Magnificat</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – kojarzy datę Uroczystości Wszystkich Świętych i Wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych; – umie wytłumaczyć, dlaczego ludzie w raju byli szczęśliwi; – wie, kim był Abraham; – zna wybrane fakty z historii Mojżesza; – wie, kim był Samuel; – podaje przykłady jaki sposób możemy pokazać Bogu, że go słuchamy; – potrafi opowiedzieć o królestwie Bożym (Pan Jezus jest jego królem; panuje w nim miłość i zgoda, jest wieczne); – wie, kto to był Jan Chrzciciel i do czego wzywał; – zna wydarzenie Zwiastowania; – zna wydarzenie Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. 	<ul style="list-style-type: none"> kanonizowanych i opowiedzieć o co najmniej jednym z nich; – wyjaśnia co powinniśmy robić, aby taki raj, gdzie wszyscy są szczęśliwi, stawał się możliwy dzisiaj; – podaje przykłady co może utrudniać dzieciom powierzenie się Bogu i wyjaśnia dlaczego; – wyjaśnia, co oznacza imię Boga objawione Mojżeszowi: JESTEM, KTÓRY JESTEM; – wyjaśnia, że służba Bogu polega na miłości; – wyjaśnia, że Pan Jezus króluje już teraz wśród nas, gdy przestajemy myśleć tylko o sobie, chcemy kochać i wybaczać innym; – potrafi wyjaśnić co znaczą słowa „Adwent” i „nawrócić się”; – potrafi opowiedzieć swoimi słowami, co to są „tajemnice Boże”; – potrafi podać przykłady radości z dobrych rzeczy.
---	---	--	--

Rozdział III

Dziękujemy Bogu – *Dzięki, o Panie*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zadaną kolędę; – zna fragmenty opowiadania o pokłonie Trzech Mędrców (Króli); – potrafi wymienić, kto należy do Świętej Rodziny; – pamięta, że od chrztu świętego jesteśmy dziećmi Bożymi; – pamięta Kogo oznacza gołębicą; – wie, że może osobiście spotkać się z Jezusem (przebaczającym grzechy) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi opowiedzieć o tradycji Świąt Bożego Narodzenia; – potrafi zaśpiewać z innymi kolędę: <i>Jakaż to gwiazda</i>; – wie, kto to był św. Józef; – wie, że Bóg się opiekuje każdym człowiekiem; – potrafi powtórzyć modlitwę <i>Baranku Boży...</i>; – potrafi zaśpiewać z innymi piosenkę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie jest znaczenie świąt Bożego Narodzenia dla chrześcijan; – podaje przykłady gdzie i jak możemy szukać Jezusa i oddać Mu pokłon; – wyjaśnia za co podziwiamy i kochamy św. Józefa; – zna historię dwunastoletniego Jezusa znalezionego w świątyni; – wie, że słowo Chrystus znaczy „namaszczony”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić symbolikę opłatka; – zna zwyczaj oznaczania drzwi napisem K+M+B oraz jego symbolikę; – podaje propozycje naśladowania św. Józefa; – potrafi powiedzieć, jak dziecko może pełnić wolę Boga Ojca; – wyjaśnia dlaczego Jan Chrzciciel mówi o Jezusie „Oto Baranek Boży”; – potrafi podać przykłady, właściwego

<p>w sakramencie pokuty i Eucharystii;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że Jezus Chrystus jest Panem nieba i ziemi (panuje nad przyrodą); – odróżnia odwagę od złej brawury; – wie, że Chrystus przebacza winy, ale każdy jest odpowiedzialny za swoje czyny; – wie, że uczniowie Pana Jezusa dostrzegają potrzeby innych ludzi i starają się pomóc potrzebującym; – potrafi wspólnie odmówić <i>Akt żalu</i>; – pamięta, trzeba wyrażać wdzięczność Bogu i ludziom. 	<p><i>Gdy na morzu;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, co jest cudem Pana Jezusa dla nas w Eucharystii; – potrafi z innymi zaśpiewać Psalm 23 (fragment): <i>Pan jest Pasterzem moim</i>; – wie, że Msza Święta jest uczną dziękczynną. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna opowiadanie o uciszeniu burzy; – zna perykopę o uzdrowieniu niewidomego z Ewangelii św. Marka; – zna przypowieść o dobrym pasterzu i zabłąkanej owcy; – zna perykopę biblijną o dziesięciu trędowatych; – potrafi odpowiadać na wezwania kapłana przed prefacją. 	<p>zachowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia jak okazujemy to, że zauważamy przyjście Jezusa na Mszy Świętej; – wyjaśnia co to znaczy zabłąkać się oraz podaje przykłady z życia codziennego; – na podstawie ilustracji w podręczniku wskazuje elementy, które świadczą o tym, że Eucharystia jest uczną.
---	--	--	--

Rozdział IV

Odchodzimy od Boga i powracamy – *Przyjmij mnie, Ojcze*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odmówić wspólnie: <i>Któryś za nas cierpiał rany...</i> – pamięta z klasy pierwszej piosenkę <i>Ci, co zaufali Panu</i> (gestami obrazuje słowa piosenki); – pamięta co otrzymaliśmy dzięki męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa; – zna pojęcie „grzechy główne”; – wie, że Bóg go kocha i czeka na niego, nawet jeśli zgrzeszy; – zna warunki sakramentu pokuty i pojednania; – wie, że Jezus kocha go takiego, jakim jest i pragnie dla niego dobra; – wie, że Jezus przyszedł do grzeszników, a nie do „sprawiedliwych”, którzy uważają, że nie grzeszą i sami sobie poradzą; – wie, że grzech jest słabością, z którą możemy poradzić sobie tylko z pomocą Boga – stąd tak ważna rola sakramentu pokuty i pojednania oraz pełnego uczestnictwa w Eucharystii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że w Wielkim Poście nawracamy się i jest to nasze przygotowanie do przeżywania z wiarą męki, śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa; – wie, że papież, biskupi i księża są następcami Apostołów; – wie, że Jezus przebacza nam grzechy w sakramencie pokuty i pojednania; – wie, że grzech rani życie Boże w nas (niszczy przyjaźń z Bogiem) i oddziela ludzi od siebie; – wyjaśnia co trzeba zrobić, aby po popełnieniu grzechu znowu zobaczyć światło Jezusa; – wie, że ważne jest przebaczenie w racjach między ludźmi, a my też powinniśmy przebaczać jak Bóg; – potrafi opowiedzieć, na czym polegało nawrócenie Zacheusza; – potrafi powtórzyć <i>Akt nadziei</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pamięta, co czyni ksiądz w Środę Popielcową nad każdym, kto przychodzi do kościoła; – wie, że Jezus przekazał władzę odpuszczania grzechów Apostołom i ich następcom; – wie, że Jezus zmartwychwstały przebaczył Piotrowi zdradę; – potrafi opowiedzieć treść przypowieści o kochającym ojcu; – zna biblijne opowiadanie o nawróceniu Zacheusza; – zna historię powołaniu biblijnego Mateusza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, jakimi trzema drogami miłości nawracamy się w okresie Wielkiego Postu do Boga (jałmużna, post i modlitwa); – potrafi powiedzieć, kogo widzi i słyszy w sakramencie pojednania, a kto odpuszcza grzechy; – na podstawie rysunków w podręczniku wyjaśnia, że pojednanie z bliźnimi jest warunkiem otrzymania daru przebaczenia; – potrafi wskazać analogie między tym, kto grzeszy, a biblijnym synem marnotrawnym; – potrafi powiedzieć na czym polega powrót do Boga; – podaje przykłady zadośćuczynienia Bogu i bliźniemu; – opisuje czym jest łaska Boża.

Rozdział V
Spotykamy naszego Zbawiciela – Raduj się, Ziemi

Ocena dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca bardzo
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że pokarm jest potrzebny do życia i widzi codzienne dary Boga; – wie, że w czasie Ostatniej Wieczerzy Jezus ofiarował siebie za nasze grzechy i oddał nam swoje Ciało i Krew na pokarm; – potrafi powiedzieć, w jaki sposób ludzie obdarowują się nawzajem; – pamięta z jakim wydarzeniem łączy się znak krzyża; – potrafi powiedzieć, czego pamiątkę obchodzimy w Wielki Piątek; – wie, że pokarm Boży utrzymuje w nas życie Boże; – wie, że Eucharystia to dar niezwykły, który można porównać do skarbu; – wie, że podczas <i>Credo</i> wyznajemy wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa i nasze; – wie, że święta wielkanocne są pamiątką śmierci i zmartwychwstania Jezusa; – wie, że Eucharystia jest ucztą z Jezusem zmartwychwstałym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego trzeba odnosić się z godnością i szacunkiem dla jedzenia; – potrafi zaśpiewać piosenkę <i>Ofiaruję Ci moją noc i mój dzień</i>; – zna odpowiedź do modlitwy podczas Drogi Krzyżowej: „Kłaniamy Ci się Panie, Jezu Chryste...”; – potrafi wskazać podczas Mszy Świętej słowa przemienienia (konsekracji); – potrafi wyjaśnić słowo „zmartwychwstać”; – wie, że obecność Chrystusa w Eucharystii wyraża się w łamaniu chleba. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić, co jest Bożym pokarmem (wskazuje na Eucharystię i słowo Boże); – opowiada biblijną historię o rozmnożeniu przez Jezusa pięciu chlebów i dwóch ryb; – na podstawie obrazków w podręczniku opowiada co ludzie kiedyś ofiarowywali Bogu (co składali w ofierze); – wie, że Jezus umierając na krzyżu, przebaczył swoim oprawcom i że Chrystus jest nadal prześladowany w swoich wyznawcach; – wyjaśnia, że Msza Święta jest ofiarą i pamiątką Ostatniej Wieczerzy; – zna pojęcie paschału; – wie, co oznacza słowo „Alleluja!”; – opowiada historię o uczniach idących do Emaus. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sformułowanie „chleb z nieba”; – wyjaśnia co znaczy słowo <i>ofiarować</i> oraz ofiarować siebie, swoje zdolności i swoje dobre uczynki; – podaje określenie Eucharystii jak daru, który Jezus zostawił nam podczas Ostatniej Wieczerzy; – podaje przykłady co dzieci i ludzie dorośli mogą ofiarować Panu Bogu; – wyjaśnia dlaczego potrzebujemy wybawienia i przebaczenia; – rozumie, że Jezus Chrystus łączy ludzi uczestniczących w Eucharystii w jedną rodzinę dzieci Bożych; – wyjaśnia, że my też zmartwychwstaniemy do nowego życia, a przez chrzest to nowe, wieczne życie już w nas się rozpoczęło; – potrafi wskazać podobieństwa świętowania rodzinnego i Mszy Świętej.

Rozdział VI
Otrzymujemy – Boże dary

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie ogólnie jakie są owoce chrztu świętego (głodzi grzechy, obdarza dziecięctwem Bożym i łaską uświęcającą, zostawia niezatarte znamię); – wie, że w sakramencie bierzmowania przyjmujemy dary Ducha Świętego, aby dojrzale 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi ogólnie powiedzieć o przyrzeczeniach chrztu i wyznaniu wiary; – zna piosenkę <i>Zjednoczeni w Duchu</i>; – zna pieśń <i>O Panie, Ty nam dajesz</i>; – potrafi pozdrowić Najświętszy Sakrament; – wie, że każdy z nas może przebaczać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia co to znaczy być chrzczonym; – potrafi powiedzieć (przykłady) jak działa Duch Święty ; – potrafi powiedzieć, jakie są warunki godnego przyjęcia Komunii Świętej; – wie Kogo oznacza skrót IHS; – wyjaśnia, że ktoś, kto popełni zło zrywa również więź z innymi ludźmi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna symbolikę wody, świecy i białej szaty; – porównuje działanie Ducha Świętego do obrazów wichru, ognia, gołębic; – zna symbolikę ołtarza, białego obrusa i palących się świec; – wie co znaczą słowa <i>tabernakulum, monstrancja, adoracja</i>;

<p>wyznawać wiarę;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie Eucharystii; – wie, że chleb i wino stają się podczas Mszy Świętej Ciałem i Krwią Jezusa; – zna właściwe zachowania wobec Najświętszego Sakramentu przy wejściu do kościoła; – zna symbolikę czerwonej lampki w kościele; – wie, że zło rani innych i niszczy więź z Bogiem; – wie, że Pan Jezus może nas ze zła uleczyć w sakramencie pokuty i pojednania; – wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania; – wie, że w sakramencie pokuty i pojednania jest obecny Jezus w osobie kapłana; – wie, że Jezus wzmacnia cierpiących w sakramencie namaszczenia chorych; - wie, że dwoje ludzi zakładając rodzinę, zaprasza Boga do swego życia w sakramencie małżeństwa, a Bóg obdarza rodzinę swoimi łaskami; – wie, że księża przyjęli sakrament święceń, czyli kapłaństwa; – wie, że księża mają trudną, odpowiedzialną służbę i trzeba się za nich modlić; – zna imię i nazwisko biskupa ordynariusza oraz proboszcza swojej parafii; – wie, że spotyka się ze zmartwychwstałym Jezusem podczas Eucharystii (jak uczniowie w Wieczerniku) oraz w sakramentach świętych; 	<p>innym i prosić o przebaczenie zła, które wyrządził;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, w jakiej sytuacji udziela się sakramentu namaszczenia chorych; – wyjaśnia co to znaczy „ślubować”; – wie Kto jest najważniejszy w rodzinie od dnia ślubu; – potrafi wymienić posługi, w których przez kapłana działa Jezus Chrystus; – wyjaśnia kto to jest biskup; – wie, że w sakramentach Jezus obdarza nas swoimi specjalnymi łaskami, które umacniają nas na drodze do nieba; – wyjaśnia dlaczego Eucharystia jest najdoskonalszym spotkaniem z Jezusem. – potrafi wymienić siedem sakramentów świętych. 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada biblijną historię o uzdrowieniu trędowatego (Łk 5, 12–13); – opowiadania o weselu w Kanie Galilejskiej; – wie, że przez chrzest staliśmy się ludem kapłańskim. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, jak sakrament pokuty może nas zbliżyć do Pana Jezusa; – potrafi ogólnie powiedzieć, co należy przygotować, gdy ksiądz ma udzielić namaszczenia chorych; – potrafi swoimi słowami opowiedzieć, co przyrzekają ludzie w sakramencie małżeństwa; – podaje przykłady jak aktywnie może włączyć się w budowanie wzajemnej miłości w rodzinie; – opowiadamy krótko jak wygląda obrzęd udzielania sakramentu święceń (kapłaństwa).
---	--	---	--

Rozdział VII
Dzielimy się – Jak Ty, Panie

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie zadanie dał Jezus Chrystus Apostołom przed swoim Wniebowstąpieniem; – wie, jaką obietnicę dał Pan Jezus Apostołom i nam wszystkim; – wie, że wierzący otrzymuje Ducha Świętego w czasie swojego chrztu; – wie, że współcześni dorośli i dzieci mogą odważnie głosić wiarę w Pana Jezusa; – wie dlaczego co roku obchodzimy święto Bożego Ciała; – potrafi narysować znaki eucharystyczne: chleb i wino (kielich); – wie, że w drugim człowieku obecny jest Chrystus; – wie, że może innym pomóc i że jego pomoc jest ważna; – wie, że kiedy kochamy, okazujemy pomoc z miłości stajemy się podobni do Boga; – zna przykazania miłości (Boga, bliźniego oraz nowe przykazanie miłości); – wie, w jaki sposób może w czasie wakacji okazywać wierność Panu Jezusowi; – wie, gdzie można dostrzec ślady Boga Stwórcy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi zaśpiewać z innymi piosenkę: <i>Potrzebuje cię Chrystus</i>; – wie, kiedy piszemy słowo KOŚCIÓŁ małą, a kiedy wielką literą; – potrafi zaśpiewać z innymi pieśń <i>Tyś w Wieczerniku</i>; – potrafi zaśpiewać refren pieśni <i>Gdzie miłość wzajemna i dobroć</i>; – wie jakich ludzi współcześnie żyjących można nazywać świętymi; – potrafi podać przykład konkretnego czynu miłości wobec ludzi; – potrafi wymienić cechy przyjaciela; – potrafi zaśpiewać piosenkę: <i>Mam Przyjaciela</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie, jak Dobra Nowina była i jest głoszona dzisiaj; – zna pojęcie Kościoła, jako ludzi zgromadzonych według planu Boga Ojca przez Jezusa Chrystusa, dzięki działaniu Ducha Świętego; – potrafi opowiedzieć o Zesłaniu Ducha Świętego; – wie, za co dziękujemy Bogu w Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa; – zna przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; – potrafi wyjaśnić co to jest przypowieść; – potrafi opowiedzieć wybrane wydarzenia z życia Matki Teresy z Kalkuty; – potrafi opowiedzieć wybrane wydarzenia z życia św. Dominika Savio; – potrafi narysować różne budynki kościołów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady w jaki sposób drugoklasista może głosić Dobrą Nowinę o Panu Jezusie; – wyjaśnia po co Pan Jezus założył Kościół; – podaje przykłady, co może zrobić uczeń klasy drugiej, aby sprawić radość Panu Jezusowi w uroczystość Ciała i Krwi Pańskiej; – uzasadnia kiedy dawanie pieniędzy jest pomocą; – podaje przykład w jaki sposób uczeń klasy drugiej może stać się przyjacielem Jezusa; – potrafi uzasadnić, dlaczego uczestniczymy w niedzielę w Eucharystii.

Wymagania edukacyjne
w zakresie 3 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Przyjmujemy Pana Jezusa” z serii „W drodze do Wieczernika”
podręcznik nr AZ-13-01/10-PO-1/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-1-01/10

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I

Modlimy się Zawsze się radujcie, nieustannie się módlcie! (1 Tes 5, 16–17)

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie „gościnności”; – wie, że Jezus nas zaprasza i możemy się z Nim spotykać w czasie Mszy świętej, w czasie modlitwy, kiedy pomagamy innym; – wie, że Bóg stworzył nas, byśmy Go kochali i kochali siebie nawzajem; – wymienia okazje, które ludzie świętują przy stole; – wie jak nazywamy szczególne spotkanie z Panem Jezusem przy stole; – wie, że Bóg przebywa wśród nas we wspólnocie Kościoła; – potrafi poprawnie odmawiać Modlitwę Pańską; – pamięta kto to jest święty; – wie, że św. Stanisław Kostka jest patronem dzieci i młodzieży; – wie, że Boga nie można zobaczyć, bo jest istotą duchową; – wie, że On nas widzi i kocha; – wie, że zawsze, swoimi słowami może modlić się dziękując Bogu, prosząc Go i przepraszając; – potrafi powiedzieć, jak korzysta się z różańca (paciorków) i jak odmawia się różaniec; – pamięta refren piosenki „Jak paciorki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada w jaki sposób przygotowujemy się, gdy jesteśmy zaproszeni; – śpiewa z innymi piosenkę „Przygotuj ci serce”; – rysuje ilustrację przedstawiającą miejsce, w którym ludzie są dla siebie życzliwi i kochają się; – wie, że modlitwę <i>Ojcze nasz</i> nazywamy Modlitwą Pańską, bo nauczył nas jej sam Pan Jezus; – zna modlitwy, którymi chwali Boga wspólnota Kościoła; – wie, że każdy jest powołany do świętości; – wie, że słowa „zobaczyć”, „widzieć” mogą mieć nie tylko znaczenie dosłowne, ale i głębsze; – zna różne rodzaje modlitw; – wie, że odmawiając różaniec, rozważamy tajemnice wiary; – zna części różańca świętego; – zna godzinę, o której odbywają się nabożeństwa różańcowe w jego parafii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna różne rodzaje zaproszeń i rozumie ich znaczenie; – wyjaśnia dlaczego słowo „Kościół” pisane jest wielką literą; – na podstawie tekstu <i>Ojcze nasz</i>, potrafi wymienić kolejne prośby Modlitwy Pańskiej; – ukazuje świętość na podstawie życia św. Stanisława Kostki; – potrafi wyjaśnić, w jaki sposób Pan Jezus ukazuje nam Boga Ojca; – rozumie słowa św. Pawła: „W każdym położeniu dziękujcie...”; – potrafi przyporządkować wybrane (znane) tajemnice (wydarzenia z życia Jezusa i Maryi) do poszczególnych tajemnic. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, jak można dobrze przygotować się na spotkanie z Jezusem w sakramencie pojednania i Eucharystii; – potrafi wyjaśnić pojęcie: kościół parafialny; – potrafi poprawnie odmawiać Modlitwę Pańską i rozumie jej słowa; – umie wyjaśnić, jak dzisiaj można być świętym; – wyjaśnia pojęcie „Widzieć sercem” Boga; – opisuje na przykładach co to znaczy modlić się nieustannie; – na podstawie tekstu Składu Apostolskiego potrafi powiedzieć w Kogo wierzymy.

Rozdział II

Wypełniamy przykazania

Wypełniamy przykazania - *Sluchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem – Pan Jedyńie* (Pwt 6, 4)

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, po co Bóg dał ludziom przykazania; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi dokończyć zdanie: „Przykazania Boże są jak...” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie ilustracji przypomina prawdy o stworzeniu człowieka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić porównania przykazań do drogowskazu, koła ratunkowego, mapy

<ul style="list-style-type: none"> – potrafi powtórzyć dziesięć przykazań; – wie, że imię Boga jest święte; – wie, że podczas chrztu świętego każdy stał się dzieckiem Świętego Boga i otrzymał imię; – wie, że niedziela jest dniem zmartwychwstania Pańskiego; – wie, że okazujemy Bogu miłość poprzez świętowanie niedzieli; – zna przykazanie miłości Boga; – wie co dziękujemy rodzicom (dziadkom, krewnym, rodzeństwu, a także nauczycielom); – wie, że życie ludzkie jest święte ; – wie, że Bóg stworzył mężczyznę i kobietę i dał im dar przekazywania życia i miłości; – potrafi wymienić rzeczy, które są jego własnością i które są wspólną własnością; – wie, że przeciwieństwem prawdy jest kłamstwo; – wie, że postępując zgodnie z nauką Jezusa zawartą w Ewangelii, najlepiej odpowiemy na Boże zaproszenie do życia w prawdzie; – rozumie słowo <i>pożądanie</i>; – wie, co znaczą niewłaściwe pragnienia; – potrafi powtórzyć przykazanie miłości; – wie, że każdy może być święty; – potrafi opisać kto przebywa w niebie; – zna pojęcie czyśćca; – umie wyjaśnić różnicę między Uroczystością Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym; – wie jakie osoby świętują, gdy mamy różne rodzaje 	<p>(drogowskazy, koło ratunkowe, mapa, pomocna dłoń lub ratunek, pomoc kogoś silniejszego);</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że, aby dojść do nieba trzeba czynić dobro związane z poszczególnymi przykazaniami; – wie, że dzisiaj ludzie często wierzą bardziej w różne przypadki i wymyślone czary, niż w prawdziwego Pana Boga; – wie, co to znaczy zawierzyć Bogu; – pamięta perykopę o gorejącym krzewie i spotkaniu Mojżesza z Bogiem na górze Horeb; – potrafi opowiedzieć o sposobach świętowania niedzieli i świąt Pańskich; – śpiewa wraz z innymi piosenkę „Oto jest dzień”; – wie, że miłość rodziców jest także wyrazem miłości Boga; – wie, że „zabijać” można także poprzez gniew, nienawiść i mściwość; – potrafi odróżnić to, co służy miłości, od tego, co jest łatwe i przyjemne, ale ją niszczy; – rozumie, że kłamstwo i mówienie o cudzych błędach niszczą przyjaźń, powodują wyrzuty sumienia i oddzielają od Boga i wie jak naprawić krzywdę wyrządzoną kłamstwem; – kojarzy słowa: „Ja jestem Drogą, Prawdą i Życiem” z Jezusem Chrystusem ; – kojarzy, kto to jest <i>męczennik</i>; – rysuje swoje największe marzenie i potrafi rozróżnić, czy służy ono tylko jemu, czy także innym ludziom; – umie odróżnić dobre pragnienia od niewłaściwych i nadmiernych pragnień; – wie, że wszystkie przykazania zawierają się w przykazaniu miłości 	<p>i umieszczeniu go w raju, a także o grzechu pierworodnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powtórzyć i wyjaśnić znaczenie poszczególnych przykazań Dekalogu; – wie co oznacza imię Boga „Jestem, Który Jestem”; – wie, kto to jest patron; – podaje przykłady w jaki sposób możemy okazać rodzicom i tym, którzy troszczą się o nas, wdzięczność za ich miłość; – potrafi opowiedzieć o sposobach wypełniania poszczególnych przykazań; – na podstawie podręcznika potrafi opowiedzieć o różnych sposobach realizacji w dorosłym życiu Bożego daru płodności; – potrafi wyjaśnić pojęcie: <i>własność wspólna</i>; – wyjaśnia, kto to jest <i>męczennik</i>; – potrafi wyjaśnić, co znaczy być prawdziwie dorosłym; – wyjaśnia sens i zakres przykazań kościelnych (opisuje swoimi słowami przykazania kościelne). 	<p>i pomocy;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: bożek, poganin; – potrafi opowiedzieć co może być bożkiem w dzisiejszych czasach i dlaczego; – zna swojego patrona; – potrafi wyjaśnić związek między przykazaniem miłości Boga, a trzema pierwszymi przykazaniami Dekalogu; – wyjaśnia dlaczego Bogu tak bardzo zależy, abyśmy byli posłuszni naszym rodzicom; – zna korzyści, jakie płyną z przestrzegania piątego przykazania Bożego; – podaje przykłady w jaki sposób dzieci mogą wypełniać Boże polecenie do przekazywania życia i miłości; – wie, że prawdziwą wartość ma jedynie miłość ofiarowana drugiemu człowiekowi; – potrafi powiedzieć dlaczego ludzie kłamią; – potrafi opowiedzieć, na czym polega życie w prawdzie; – potrafi wyjaśnić kogo i kiedy obowiązuje tajemnica; – potrafi wymienić skutki nadmiernych i niewłaściwych pragnień; – wyjaśnia, na czym polega Boża troska o nasze bezpieczeństwo i szczęście wyrażona w przykazaniach; – zna treść przykazań kościelnych ; – ukazuje przykazania kościelne jako pomoc w zachowywaniu wierności Jezusowi Chrystusowi i tworzeniu wspólnoty Kościoła.
--	---	---	---

<p>świąt; – rozumie znaczenie świętowania i rozumie, że największym świętem chrześcijan jest Eucharystia; – wie, że wszędzie, gdzie żyjemy dorośli i dzieci zachowują różne zasady i prawa, oraz potrafi powiedzieć dlaczego.</p>	<p>Boga i bliźniego; – ma intuicję „świętych obcowania”; – zna swojego patrona lub innego ważnego świętego; – śpiewa z innymi pieśń „Com przyrzekł Bogu przy chrzcie raz”; – kojarzy przykazania kościelne z konkretnymi sytuacjami w życiu.</p>		
---	--	--	--

Rozdział III

Spotkanie z kochającym Bogiem w sakramencie pokuty i pojednania Jezusa *Panie, zmiłuj się nad nami!*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń: – wie jakie jest znaczenie bicia dzwonów kościelnych; – wie, że Pan Jezus chce być naszym przyjacielem i zaprasza nas na spotkanie ze sobą w modlitwie i sakramentach; – wie, czym są sakramenty; – potrafi wymienić sakramenty święte; – zna główne części Mszy Świętej i wie, że rozpoczyna się ona od pojednania z Bogiem i ludźmi (spowiedź powszechna); – wie, że początek Mszy Świętej trzeba przeżyć świadomie i z wiarą w obecność Pana Jezusa wśród zgromadzonych; – wie, że w Adwencie przygotowujemy się do Uroczystości Bożego Narodzenia i na powtórne przyjście Zbawiciela; – wie, że podczas Mszy Świętych roratnich czuwamy z Maryją i prosimy Ją o pomoc w dobrym czekaniu na przyjście Jezusa; – wie, że Bóg pragnie przebaczyć nam grzechy i z powrotem zaprosić do wspólnoty ze sobą w sakramencie pokuty i pojednania;</p>	<p>Uczeń: – śpiewa z innymi piosenkę „Panie, Twój tron”; – wyjaśnia dlaczego Eucharystię nazywamy darem nad darami; – śpiewa z innymi piosenkę „Gromadzisz nas”; – potrafi podać przykład wierności Maryi i Jej zaufania Bogu; – potrafi skojarzyć nazwy oznaczające sakrament pokuty i pojednania; – wyjaśnia pojęcie: „wyrzuty sumienia”; – potrafi podać przykład żalu doskonałego i niedoskonałego; – potrafi przystąpić do sakramentu pojednania (odtworza słowami i gestami, jak przebiega sakrament pokuty i pojednania); – wyjaśnia, że zadośćuczynienie to próba naprawy wyrządzonego zła; – potrafi przeczytać tekst urywka z Prologu Ewangelii wg św. Jana, zastępując „Słowo” imieniem „Jezus”; – uzupełnia słowa kolędy (zeszyt ucznia); – śpiewa i z innymi „Przybieżeli do Betlejem” oraz „Dzisiaj w Betlejem”; – podaje przykład, jak można naśladować „małą drogę świętości” św.</p>	<p>Uczeń: – wie, kiedy przyjmujemy sakramenty; – wie jak właściwie trzeba przygotować się do uczestnictwa we Mszy Świętej (post eucharystyczny, schludny strój); – podaje kilka przykładów jak Maryja zachowała wierność i ufała Bogu (zgodnie z ilustracjami w ćwiczeniach); – wyjaśnia, na czym polega dobre czuwanie; – pamięta treść przypowieści o synu marnotrawnym; – wyjaśnia różne nazwy sakramentu pokuty i pojednania; – opowiada w jaki sposób „działa” sumienie w człowieku; – wyjaśnia na czym polega <i>żal doskonały</i> i <i>żal niedoskonały</i>; – wie, że kapłan zobowiązał się przed Bogiem do zachowania tajemnicy spowiedzi; – wie, że jeśli zdarzy się nam zapomnieć wyznać podczas spowiedzi wszystkie grzechy Bóg nam je wybacza, ale grzechy ciężkie należy wyznać przy kolejnej spowiedzi; – wie, że gdy ksiądz udziela rozgrzeszenia, czyni to w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego;</p>	<p>Uczeń: – zna dar Jezusa w odniesieniu do konkretnych sakramentów; – wyjaśnia ważność postawy stojącej na początku Mszy Świętej oraz znaczenie krzyża niesionego w procesji; – wskazuje różne sytuacje z codziennego życia, w których możemy naśladować Maryję w Jej wierności Bogu; – opowiada o obowiązkach przystępującego do sakramentu pokuty i pojednania w oparciu o przypowieść o synu marnotrawnym; – wyjaśnia o co chodzi w poleceniu: „Bądźcie doskonali jak Bóg Ojciec”; – wyjaśnia dlaczego w sakramencie pokuty i pojednania konieczny jest żal za grzechy i postanowienie poprawy; – wyjaśnia, dlaczego, aby sakrament był ważny, spowiedź musi być szczerą; – wie, że Pan Jezus przez sakrament pokuty i pojednania nie tylko odpuszcza nam grzechy, ale także umacnia w nas życie Boże i pomaga nam przewycięzać pokusy; – wie, że zawsze możemy pomodlić się za tych, których skrzywdziliśmy, a gdy nie możemy naprawić krzywdy bezpośrednio,</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie są akty przystępującego do spowiedzi (czynności penitenta); – wyjaśnia (na przykładach), co to jest sumienie i rachunek sumienia; – wie, że Jezus zgładził nasze grzechy, umierając na krzyżu; – wie, co to jest skrucha oraz postanowienie poprawy; – wie, co znaczy szczerść i rozgrzeszenie oraz że spowiedź nieszczerza jest nieważna; – wie, że warto spowiadać się regularnie; – wie, dlaczego ksiądz zadaje pokutę; – potrafi podać części sakramentu pokuty; – na podstawie opowiadania z podręcznika uczeń opowiada w jaki sposób możemy zadośćuczynić za wyrządzone zło; – kojarzy wydarzenia z narodzenia Jezusa; – kojarzy, kim była św. Teresa od Dzieciątka Jezus. 	<p>Teresy od Dzieciątka Jezus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi podać przykłady zadośćuczynienia Bogu i bliźnim; – potrafi opowiedzieć o Bożym Narodzeniu; – wie, że św. Jan w Ewangelii o Słowie, które stało się ciałem pisał o Jezusie Chrystusie; – na podstawie ilustracji w podręczniku opowiada historię życia małej Teresy. 	<p>możemy wyrzec się jakiejś przyjemności lub pomóc komuś innemu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi podać przykład z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus ukazujący jej drogę do świętości.
---	------------------------------------	--	---

Rozdział IV

Witamy i przepraszamy Pana Jezusa „*Błogosławieni ci, którzy słuchają słowa Bożego i go przestrzegają*” (Łk 11, 28b)

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że w Jezusie najpełniej objawiła się miłość Boga; – wie, ilu było Apostołów; – potrafi wymienić czterech Ewangelistów; – wie, jak ważna jest dla człowieka umiejętność dobrego słuchania; – wyjaśnia, że podczas liturgii słowa słuchamy Jezusa Chrystusa; – wie, że Bóg jest Stwórcą świata; – recytuje razem z innymi słowa „Credo”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, co Bóg uczynił dla nas przez Jezusa; – śpiewa z innymi piosenkę „Przyjdź, Jezu mój”; – wie gdzie i kiedy słuchamy słów Pisma Świętego; – śpiewa z innymi piosenkę „Wszystkie moje troski i kłopoty”; – potrafi z innymi odpowiadać podczas liturgii słowa; – wie, że każdy dobry czyn sprawia, że świat staje się lepszy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady darów i materialnych, które otrzymujemy od Boga; – opowiada o powołaniu Szymona Piotra i jego towarzyszy; – potrafi przyjąć odpowiednią postawę i właściwie odpowiadać na wezwania liturgii słowa; – samodzielnie recytuje „Credo” mszalne; – potrafi wymienić niektóre cuda Jezusa, które świadczą o Nim, jako Synu Boga; – wie, że „Credo” odmawiane jest podczas liturgii w postawie stojącej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, co Bóg uczynił dla nas przez Jezusa oraz wyjaśnia co dane wydarzenie, oznacza dla ludzi wierzących; – podaje przykłady konkretnych postaw, które mogą być odpowiedzią na Boże dary; – wyjaśnia, co to znaczy być apostołem Pana Jezusa dzisiaj – podaje przykład; – wyjaśnia co oznacza postawa stojąca; – potrafi powiedzieć, jak człowiek okazuje swoją odpowiedzialność za

<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Jezus jest Synem Bożym – prawdziwym Bogiem; – wie, że Duch Święty posłany od Ojca w imieniu Pana Jezusa pomaga zrozumieć Ewangelię i działa w Kościele; – wie o pochodzeniu (genealogii) Kościoła; – wie, że naszą odpowiedzialność za Kościół wierzący wyrażają modlitwa w intencji papieża, biskupów i wszystkich kapłanów; – wie, że człowiek potrzebuje innych ludzi i Boga i dlatego zwraca się do nich z prośbą; – wie, że liturgia Słowa jest rozmową ludzi z Panem Bogiem. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie kiedy (w jakie dni) oraz w którym momencie liturgii mszy świętej odmawiane jest „Credo”; – śpiewa razem z innymi „Hymn do Ducha Świętego” (zwrotki pierwsza i ostatnia); – potrafi wymienić papieża, biskupa diecezji, księdza proboszcza i księży wikarych swojej parafii; – odnajduje w liturgii słowa Mszy Świętej momentu, w którym powierzamy Bogu nasze prośby; – przy pomocy katechety potrafi sformułować wezwanie modlitwy powszechnej; – przy pomocy katechety wymienia kolejne części liturgii słowa: czytania, psalm, śpiew <i>Alleluja</i>, ewangelia, homilia (kazanie), wyznanie wiary, modlitwa powszechna. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi opowiedzieć na podstawie ilustracji („Zeszyt ucznia”), jak Duch Święty działa w Kościele; – opowiada wydarzenie pod Cezareą Filipową; – wyjaśnia na podstawie tekstu Łk 11, 9–13 w jaki sposób Jezus ukazuje nam dobroć Boga; – wyjaśnia określenie modlitwa powszechna. 	<p>stworzenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że „Credo” jest odpowiedzią na usłyszane słowo Boże podczas liturgii mszy świętej; – opisuje własnymi słowami co oznacza, że Kościół jest „jeden, święty, powszechny i apostołski”; – potrafi samodzielnie sformułować wezwanie modlitwy powszechnej; – samodzielnie wymienia kolejne części liturgii słowa: czytania, psalm, śpiew <i>Alleluja</i>, ewangelia, homilia (kazanie), wyznanie wiary, modlitwa powszechna.
---	--	---	--

Rozdział V

Z Chrystusem ofiarujemy siebie Bogu Ojcu *To jest Ciało moje, które za was będzie wydane* (Łk 22, 19b)

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że Bogu zależy na naszym nawróceniu; – kojarzy Wielki Post z przygotowaniem do wielkich uroczystości pamiątki śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa; – wie, że Jezus sam ustanowił Eucharystię podczas Ostatniej Wieczerzy; – potrafi wyjaśnić do czego służy chleb i wino podczas liturgii; – wie, że Jezus przemieni je w swoje Ciało i swoją Krew; – wie, co to jest Triduum Paschalne; – wie, że Bóg każdego kocha i o nikim nie zapomina; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje sposoby wielkopostnego przygotowania serca na spotkanie ze zmartwychwstałym Panem Jezusem; – zna godziny nabożeństw wielkopostnych w swojej parafii; – kojarzy przebieg Ostatniej Wieczerzy; – kojarzy stół Ostatniej Wieczerzy ze stołem eucharystycznym; – śpiewa z innymi pieśń „Ogrodzie Oliwny”; – potrafi wymienić kilka stacji drogi krzyżowej; – kojarzy Mszę świętą jako integralną część życia ludzkiego – pracy rodziców i jego wysiłku; – wie, że razem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, że celem Wielkiego Postu jest przygotowanie się do przyjęcia nowego życia poprzez nawrócenie; – wie co znaczy słowo nawracać się oraz na czym polega wiara w Ewangelię; – wie, że Bóg pomaga nam się nawrócić i do nas przychodzi, bo nas kocha; – zna Ewangelię o pojmaniu, skazaniu i śmierci Jezusa – tłumaczy znaczenia chleba i wina w Eucharystii; – potrafi podać przykład swojego daru ofiarnego podczas Mszy świętej; – wie jaki jest cel zbiórki pieniędzy podczas Mszy Świętej; – potrafi wymienić podstawowe symbole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi opowiedzieć o Ostatniej Wieczerzy i jej związku z Mszą Świętą oraz powiązać ofiarę na krzyżu z ofiarą Mszy Świętej; – wie, jakie znaczenie ma działanie Boga i pracy ludzkiej w powstaniu darów chleba i wina; – samodzielnie recytuje odpowiedzi na liturgiczne wezwania; – krótko opisuje jak świętuje się poszczególne dni Triduum Paschalnego; – wie co dzieje się w Wielką Sobotę w ciągu dnia; – rysuje wymyślony przez siebie znak do każdego z dni Triduum Paschalnego; – wyjaśnia dlaczego niektórzy ludzie nie

<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Msza Święta jest wyrazem naszej radości i wdzięczności; – rozumie, dlaczego okazujemy cześć konsekrowanemu Chlebowi. – wie, jak przebiega konsekracja; – śpiewa z innymi piosenkę „Chleba z nieba”; – wie, że słowa przeistoczenia są na każdej Mszy Świętej takie same, albo bardzo podobne oraz że są one powtórzeniem słów Jezusa z Wieczernika; – kojarzy, że podczas modlitwy eucharystycznej pamiętamy o całym Kościele, bliskich, potrzebujących i zmarłych. 	<ul style="list-style-type: none"> z ofiarą Chrystusa przynosimy Bogu nasze serca, rzeczy dobre i piękne, ale także trudności i cierpienie, żal i smutek; – śpiewa z innymi pieśń: „Ofiaruję Tobie”; – wspólnie recytuje odpowiedzi na liturgiczne wezwania; – dopasowuje ilustracje prezentujące poszczególne dni Triduum Paschalnego do podpisów; – śpiewa z innymi pieśń „Wielki jest Pan”; – rysuje przy pomocy katechety znak do każdego z dni Triduum Paschalnego; – śpiewa z innymi piosenkę „Pochwalony bądź, Panie nasz!”; 	<ul style="list-style-type: none"> występujące w czasie liturgii Triduum Paschalnego; – podaje przykłady za co możemy dziękować Bogu i ludziom; – wie czym różnią się prawdziwe dary od spełniania zachcianek; – potrafi powiedzieć, co znaczy słowo „eucharystia” i „hosanna”; – wyjaśnia rolę kapłana: sprawowanie Eucharystii – uobecnianie mocą Ducha Świętego ofiary miłości Jezusa Chrystusa oraz udzielanie rozgrzeszenia podczas spowiedzi świętej. 	<ul style="list-style-type: none"> dziękują za to co mają; – wyjaśnia, że uświęcające działanie Ducha Świętego obecne w konsekracji dokonywanej przez kapłana nie ma nic wspólnego z magią.
--	--	--	---

Rozdział VI

Na uczie z Panem Jezusem *Szczęśliwy ten, kto będzie ucztował w królestwie Bożym* (Łk 14, 15b)

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, jak należy zachować się przy stole; – dorysowuje na pustym stole kwiaty i nakrycia, tak by wyglądał on na przygotowany do uczy (zeszyt ćwiczeń); – wie, że Bóg z miłością, bezinteresownie zaprasza każdego na ucztę – Mszę Świętą; – wie, że kto dobrze uczestniczy we mszy świętej, ten będzie miał udział także w uczie w niebie; – dorysowuje na ambonce Księgę Pisma Świętego, a na ołtarzu hostię i kielich (zeszyt ćwiczeń); – wie, że przyjmując Pana Jezusa w Komunii Świętej, nie można mieć grzechu ciężkiego; – pamięta, że przed Komunią Świętą trzeba zachować godzinny post 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że do uczy eucharystycznej dzieci przygotowują się przez sakrament pokuty i pojednania; – śpiewa z innymi pieśń „O Chryste, Zbawco mój”; – kojarzy pojęcia „stół słowa Bożego” i „stół Ciała Pańskiego”; – śpiewa z innymi piosenkę „Dzieckiem Bożym jestem ja”; – potrafi odpowiadać na wezwania związane z obrzędami Komunii Świętej; – wie dlaczego powinniśmy żyć w zgodzie i pokoju; – ma intuicję, że ludzie przyjmując Komunię Świętą tworzą wspólnotę także ze świętymi oraz zmarłymi, którzy są w niebie; – wie, że by godnie przyjmować Komunię Świętą trzeba być otwarty na innych ludzi, do których Jezus także 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna treść przypowieści o uczie; – rozumie treść Modlitwy Pańskiej; – wie w jaki sposób można przekazywać znak pokoju; – potrafi opowiedzieć o uzdrowieniu sługi setnika; – wyjaśnia, dlaczego nazywamy Pana Jezusa <i>Barankiem Bożym</i>; – wie, że „komunia” oznacza połączenie; – wyjaśnia, że miłość bliźniego, to nie tylko służenie bliskim osobom, ale także tym, których się nie zna lub nie lubi; – wyjaśnia powiedzenie „Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe”; – wie, że kochać bliźniego znaczy także naprawiać krzywdy mu wyrządzone i przebaczać tym, którzy nas skrzywdzili. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić, czym jest „stół słowa Bożego” i „stół Ciała Pańskiego”; – opowiada o co prosi kapłan w modlitwie „Wybaw nas, Panie, od zła wszelkiego”; – wymyśla szczęśliwe zakończenie bajki (pogodzenie się królewiczów przy starym królu – podręcznik metodyczny); – podaje przykłady jak można rozwijać zgodę i przebaczenie w klasie; – wyjaśnia co oznacza uzdrowienie duszy; – wyjaśnia dlaczego kapłan łamie chleb przed obrzędem Komunii świętej; – wie o co prosimy Jezusa, gdy śpiewamy „Baranku Boży”; – wyjaśnia związek powiedzenia „Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe” z nauką Pana Jezusa: „Wszystko więc, co byście chcieli, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7, 12a) oraz przykazaniem miłości bliźniego;

<p>eucharystyczny;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyraża naszą wspólnotę dzieci Bożych, a pojednanie wyrażone znakiem pokoju przygotowuje nas do przyjęcia Komunii Świętej; – wie, że poprzez przebaczenie buduje się jedność i pokój; – wie, że Eucharystia jest powtórzeniem (uobecnieniem) Ostatniej Wieczerzy, ofiary Pana Jezusa na krzyżu oraz udziałem w Jego zmartwychwstaniu; – ma intuicję, że Eucharystia to działanie Pana Jezusa, który nas uzdrawia, czyli zbawia i łączy nas między sobą, bo jesteśmy dziećmi Bożymi i przyjaciółmi Pana Jezusa; – ma intuicję, że ludzie przyjmując Komunię Świętą łączą się z samym Bogiem; – wie jak zachowuje się człowiek, który dobrze przygotował się do przyjęcia Chrystusa, podchodząc do Komunii Świętej oraz co trzeba zrobić po Komunii; 	<p>przychodzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi podać przykłady jak dzieci mogą wypełnić przykazanie miłości bliźniego. – rozumie, że wezwanie <i>Ojcze nasz</i> – wyjaśnia, jak powinien przygotowywać się do Komunii świętej bezpośrednio przed przyjęciem Pana Jezusa; – wie, że Hostia podczas Mszy Świętej to prawdziwe Ciało Pana Jezusa; – wie, że najważniejszym zadaniem, które daje nam Pan Jezus podczas Eucharystii, jest miłowanie innych tak, jak On nas umiłował; – pamięta przykazanie miłości bliźniego. – wie, że przyjmowanie Komunii zobowiązuje jeszcze bardziej do naśladowania Jezusa w swoim życiu; 		<ul style="list-style-type: none"> – wymyśla zakończenie opowiadania (propozycję jak wyjaśnić niewłaściwe zachowanie); – wymyśla historyjkę do rysunków w podręczniku.
---	--	--	--

Rozdział VII

Przyjmujemy błogosławieństwo *Osiem błogosławieństw*

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że błogosławiony znaczy obdarzony szczęściem; – wie, jaką postawę (gesty) należy zachować podczas błogosławieństwa na zakończenie Mszy świętej; – wie, co znaczy słowo misja; – wymienia sytuacje, w których ludzie składają sobie życzenia. – wie, że Bóg Ojciec, Syn i Duch Święty pragnie uszczęśliwić ludzi i błogosławi im przez księdza i przez 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, dlaczego czcimy Maryję; – zna godzinę nabożeństwa majowego w swojej parafii oraz datę Uroczystości Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny; – wie, że Duch Święty, daje moc i siłę do głoszenia Jezusa w świecie; – kojarzy obrzęd błogosławieństwa z „dobrymi życzeniami” Boga dla ludzi i uszczęśliwianiem ich; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ukazuje Maryję jako Tę, która jest błogosławiona i prowadzi nas niezawodnie do Jezusa. – wie, jaką misję przekazał Apostołom Pan Jezus; – potrafi powiedzieć, czego życzy nam Bóg przez błogosławieństwa; – wie, że są w życiu sprawy ważniejsze niż materialne; – wie kto jest ubogi w duchu; – odróżnia smutek tych, którzy myślą 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia ewangeliczne pojęcie „błogosławiony” w kontekście Maryi; – potrafi wyjaśnić kto w jaki sposób dzisiaj wypełnia misję Pana Jezusa w Kościele; – podaj propozycję „niesienia radości innym”; – wyjaśnia dlaczego Pan Jezus podziwiał i błogosławi ubogich w duchu; – podaje przykład czym dzieci mogą podzielić się z potrzebującymi; – układa krótką modlitwę (wezwanie

<p>innych ludzi (np. błogosławieństwo przed Pierwszą Komunią świętą);</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że Pan Jezus podziwia i błogosławi ludzi postępujących według ewangelicznych błogosławieństw ; – wie, że Jezus obdarzy naprawdę smutnych i cierpiących radością wieczną; – wie, że na ziemi możemy przynosić pocieszenie smutnym, być „pomocnikami Pana Jezusa”; – wie, że „cisi” wcale nie oznaczają „słabi”; – kojarzy pragnienie „łaknienia” ważnych rzeczy z pragnieniem wartości; – wie, że przebaczenie jest wartością; – kojarzy Modlitwę Pańską z przebaczeniem Boga i przebaczeniem naszym innym ludziom („i odpuść nam nasze winy...”); – wie, że złe postępowanie zasłania nam Boga; – wie, że w sakramencie pokuty Bóg oczyszcza nasze serce (interpretacja rysunków w podręczniku); – wie, że pokój sprzyja tworzeniu dobra, a niezgoda i wojna niszczą dobro i unieszczęśliwiają ludzi; – wie, że można cierpieć nawet z powodu prawdy i czynienia dobra; – wie, jak świętuje się Boże Ciało; – podaje słowa kojarzące się z wakacjami (uzupełnia schemat); – wie, że podczas wakacji ma być prawdziwym uczniem Pana Jezusa; – wie, że wieczorem przy modlitwie warto robić rachunek sumienia. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyjaśnić kto dzisiaj wypełnia misję Pana Jezusa w Kościele; – rozumie treść błogosławieństw z różnych okresów roku liturgicznego; – śpiewa z innymi piosenkę „Wystarczy iskra”; – potrafi podać przykłady, że dobra materialne przemijają, a duchowe (miłość i dzielenie się z innymi) uszczęśliwiają i prowadzą do królestwa Bożego; – śpiewa z innymi piosenkę „Jeśli smutek w sercu masz”; – widzi wartość przebaczenia w przerwaniu łańcucha przemocy; – wymienia cechy <i>cichego</i> ; – wie, że czynienie sprawiedliwości czasem wymaga osobistych poświęceń (interpretuje odgrywane scenki – podręcznik metodyczny); – potrafi podać przykłady z życia uczniów i dorosłych miłosiernych ludzi; – potrafi opisać co to znaczy mieć „czyste serce”; – rysuje cenną rzecz, którą ludzie stworzyli z wysiłkiem; – wie, że Boży pokój daje ludziom siłę i nieprzemijającą radość; – podaje przykłady jak można cierpieć nawet z powodu prawdy i czynienia dobra (tekst: „Przeczytajmy razem!”); – kojarzy treść ośmiu błogosławieństw (ćwiczenie w „Zeszycie ucznia”); – śpiewa z innymi refren pieśni „Chrystus Pan karmi nas”. 	<p>tylko o sobie i tych, którzy naprawdę cierpią, żałują za grzechy albo współczują innym;</p> <ul style="list-style-type: none"> – umie podać przykład zachowania ewangelicznie cichego; – porównuje człowieka <i>cichego</i> i krzykacza; – opisuje jak można być człowiekiem sprawiedliwym; – podaje przykłady ludzi postępujących według poszczególnych ewangelicznych błogosławieństw ; – wie, że miłosierny czyni bezinteresownie dobro i potrafi wybaczać; – opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; – wymyśla symboliczne rysunki do treści opowiadania; – opowiada o św. Janie Bosko; – wyjaśnia co jest warunkiem, zobaczenia Boga; – wie, że Pan Jezus jest Księciem Pokoju, a ci, którzy wprowadzają pokój zostaną nazwani synami/córkami Bożymi; – potrafi wyjaśnić, dlaczego warto wziąć udział w procesji Bożego Ciała; – rozumie słowa Jezusa określające go jako „żywy chleb z nieba”; – wie, że Jezus w Ewangelii mówi o odpoczynku ciała i ducha. 	<p>z modlitwy wiernych) za tych, którzy jego zdaniem potrzebują pomocy Boga i dobrych ludzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia jak ludzie smutni mogą być szczęśliwi; – wymyśla rolę i przedstawia scenkę: „pomocnika Pana Jezusa”; – uzasadnia, że <i>cichy</i> nie oznacza słaby; – daje propozycję rozwiązania co można zrobić, np. gdy ktoś nas denerwuje lub jeśli w klasie czy na podwórku jest ktoś, kto ciągle nam dokucza; – wyjaśnia dlaczego ludziom czasem jest trudno postępować sprawiedliwie i bronić sprawiedliwości; – wyjaśnia dlaczego księdza Jana Bosko możemy nazwać miłosiernym; – potrafi podać przykład, jak można wprowadzać pokój; – uzupełnia tabelę z treścią błogosławieństw na tablicy (podręcznik metodyczny); – przedstawia z grupą inscenizację obrazów do treści słów Ewangelii z procesji w Boże Ciało; – podaje przykłady jak można wypełniać misję Pana Jezusa podczas wakacji.
---	---	---	---

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 4 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Jestem chrześcijaninem” z serii „Poznaję Boga i w Niego wierzę”
podręcznik nr AZ-21-01/10-PO-1/11 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-2-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I

CZY PRZYJAŹNIĘ SIĘ Z PANEM JEZUSEM?

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje postawę przyjaciela Jezusa - wymienia przykazania Dekalogu; - potrafi scharakteryzować znaki liturgiczne i postawy wykonywane podczas Eucharystii; - wyjaśnia, dlaczego nie należy spóźniać się na Mszę Świętą; - mówi z pamięci teksty aktu pokuty ze Mszy Świętej; - wymienia etapy sakramentu pokuty i je wyjaśnia; - wyjaśnia, jaka jest różnica między aktem pokuty a sakramentem pojednania; - wie, że katolicy w różny sposób na Mszy Świętej uwielbiają Boga; - wyjaśnia znaczenie kolekty mszalnej - charakteryzuje postawy wyrażane w hymnie <i>Chwała na wysokości Bogu</i> ; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia warunki przyjaźni z Jezusem na podstawie J 15, 12-17; - wyjaśnia, co znaczą poszczególne przykazania dla ucznia klasy IV; - odróżnia postawy od gestów i znaków; - wymienia znaki świadczące o tym, że na Mszy Świętej gromadzimy się w imię Boga; - wyjaśnia sens aktu pokuty na początku Mszy Świętej; - wymienia skutki sakramentu pokuty; - pamięta tekst hymnu <i>Chwała na wysokości Bogu</i>; - charakteryzuje rolę kapłana i naszą rolę w modlitwie kolekty wyrażoną w słowie „Amen”. - wyjaśnia znaczenie Mszy Świętej dla rozwijania przyjaźni z Jezusem; - wyjaśnia związek pomiędzy Eucharystią i Dekalogiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje sposoby umacniania przyjaźni z Jezusem; - wyjaśnia związek pomiędzy ofiarą i przyjaźnią; - wyjaśnia, dlaczego uczestnicy liturgii wykonują te same gesty i znaki; - wyjaśnić znaczenie znaku krzyża i słowa „Amen”; - wymienia sposoby umożliwiające przyczynienie się do tworzenia wspólnoty - uzasadnia, dlaczego człowiek wierzący powinien często korzystać z sakramentu pokuty i pojednania; - wyjaśnia rolę hymnu we Mszy Świętej; - wyróżnia w tekście części składowe kolekty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie poprawnie wykonywanych gestów i postaw dla owocnego uczestnictwa we Mszy Świętej; - uzasadnia potrzebę gromadzenia się na Mszy Świętej; - wyjaśnia, dlaczego przeproszenie, przebaczenie jest konieczne do budowania wspólnoty; - wyjaśnia sens odprawiania pierwszych piątków miesiąca; - porządkuje przebieg obrzędów wstępnych Mszy Świętej.

Rozdział II

KIEDY POZNAJĘ PANA BOGA?

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „Objawienia”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposoby objawiania się Boga 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integruje wydarzenia biblijne z rokiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien

<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, skąd pochodzi nazwa Biblia; - wskazuje część Mszy Świętej, w której czytane jest Pismo Święte; - wie, że katecheta jest nauczycielem wiary, któremu biskup powierza zadanie przekazywania Bożego Objawienia; - wie, że poznając wydarzenia i postaci Starego Testamentu, odkrywamy, co dzisiaj Bóg mówi do ludzi o Sobie i Swoich oczekiwaniach względem każdego człowieka; - na podstawie tekstów wybranych psalmów wskazuje, co mówią one o Bogu; - wyjaśnia, co znaczy Dobra Nowina o zbawieniu; - wie, że jedna Dobra Nowina została zapisana na cztery różne sposoby; - wie, że dla podkreślenia ważności czytanej Ewangelii śpiew „Alleluja” jest wykonywany uroczyście, a obecni na Mszy Świętej włączają się w niego w postawie stojącej; - przyporządkowuje Dzieje Apostolskie, listy i Apokalipsę do właściwej części Pisma Świętego; - definiuje pojęcie „homilia”; - wie, że ludzie wyrażają swą wiarę w ciągu wieków na różne sposoby; - analizuje tekst Mt 19, 16-22 oraz treść opowiadania ks. Kazimierza Wójtowicza <i>Ziarna przyjaźni</i>; charakteryzuje „modlitwę powszechną”. 	<p>człowiekowi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego Pismo Święte jest nazywane księgą miłości Boga do człowieka; - wymienia, z jakich części składa się Pismo Święte; - wymienia formy nauczania Kościoła; - wymienia sposoby przemawiania Boga do człowieka; - na podstawie tekstów wybranych psalmów wymienia postawy człowieka, o których piszą ich autorzy; - określa, kiedy na Mszy Świętej czytana jest Ewangelia; - wyjaśnia, dlaczego jedna Dobra Nowina została zapisana w czterech księgach; - zna odpowiedzi na wezwania kapłana podczas czytania Ewangelii; - definiuje pojęcia: „Alleluja” Ewangeliarz”; - przyporządkowuje poznane księgi Nowego Testamentu do właściwej części Mszy Świętej; - wyjaśnia, dlaczego wierzący słuchają homilii; - recytuje wspólnie <i>Credo</i> mszalne; - uzasadnia dlaczego jest ważne, aby modlić się za innych. 	<p>liturgicznym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że autorem ksiąg Pisma Świętego jest zarówno Bóg, jak człowiek; - wyjaśnia dlaczego warto czytać i starać się zrozumieć teksty Pisma Świętego; - wyjaśnia pojęcie: Urząd Nauczycielski Kościoła; - wskazuje różnicę pomiędzy poznawaniem postaci historycznych i wydarzeń Starego Testamentu - wyjaśnia znaczenie psalmów w Liturgii Słowa; - wyjaśnia dlaczego psalm śpiewany podczas Mszy Świętej nazywamy responsoryjnym; - wyjaśnia, dlaczego Ewangelia jest Dobrą Nowiną o zbawieniu w Jezusie; - przyporządkowuje symbole ewangelistom i wyjaśnić ich znaczenie; - definiuje pojęcia: „Alleluja” „Ewangeliarz”; - wyjaśnia, że poprzez poznawanie ksiąg Nowego Testamentu rozwijamy przyjaźń z Panem Jezusem; - wymienia prawdy wiary zawarte w wyznaniu wiary; - wyjaśnia potrzebę modlitwy powszechnej we Mszy Świętej. 	<p>poznawać Objawienie i nauczanie Kościoła;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia istotę natchnienia ksiąg Pisma Świętego; - wyjaśnia znaczenie poszczególnych części sigli; - wyjaśnia, dlaczego papież i biskupi mają prawo wyjaśniania Bożego Objawienia; - wyjaśnia istotę tekstów liturgicznych jako dialogu Boga z człowiekiem; - wyjaśnia związek treści psalmów z życiem człowieka wierzącego; - wie po co we Mszy Świętej czytamy fragmenty Ewangelii; - charakteryzuje poszczególne zapisy Ewangelii; - analizuje ludzkie zachowania w świetle słowa Bożego (na podstawie poznanych fragmentów Pisma Świętego); - charakteryzuje zawartość treściową Dziejów Apostolskich, listów i Apokalipsy; - przyporządkowuje treść homilii do swoich możliwości wypełniania Bożych przykazań; - wyjaśnia artykuły wyznania wiary; - wymienia elementy składowe wezwań kierowanych do Boga w modlitwie powszechnej.
---	---	---	---

Rozdział III

DLACZEGO MAM KOCHAĆ PANA BOGA I LUDZI?

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega istota daru; - wyjaśnia, na czym polega wyjątkowość 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia dary naturalne otrzymane od Stwórcy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa część Mszy Świętej, w której wykorzystujemy dary stworzone przez 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst Rdz 1, 1.3.5.9.11.16. 20.25-26;

<p>człowieka w świecie roślin i zwierząt; - rozróżnia wytwory kultury materialnej od wytworów kultury duchowej; - wyjaśnia, co to znaczy być ofiarnym; - wskazuje osoby i czyny, poprzez które inni okazali się ofiarni wobec niego; - wie, że człowiek wybierając zło - grzech jest w niewoli zła i grzechu; - pamięta dialog pojawiający się przed prefacją i <i>Święty</i>; - opowiada, co dzieje się podczas przeistoczenia; - określa, w jaki sposób można okazywać miłość w działaniu; - wyjaśnia, czym jest Msza Święta i dlaczego powinniśmy w niej uczestniczyć; - podaje nazwę modlitwy, której Pan Jezus nauczył swoich przyjaciół - Apostołów; - wie, że znak pokoju przekazujemy podaniem ręki lub skinieniem głowy i słowami: pokój z Tobą; - wyjaśnia, kiedy możemy przyjmować Komunię Świętą; - wie, że ważne jest dziękczynienie po przyjęciu Komunii świętej - wie, że w dialogu przed przyjęciem Komunii świętej wyznajemy wiarę w zbawczą moc Jezusa Chrystusa.</p>	<p>- wymienia dary duchowe i wyjaśnia ich znaczenie; - wyjaśnia różnicę między tym, że Bóg stwarza, a człowiek tworzy; - wymienia część Mszy Świętej, która jest wezwaniem do postawy ofiarności wobec innych; - wymienia, jakie dary składamy Bogu w czasie Eucharystii; - opowiada, w jaki sposób Jezus wyzwala ludzi z niewoli grzechu; - wyjaśnia, dlaczego podczas Mszy Świętej dziękujemy Bogu za Jego dary; - wyjaśnia, że przemiana chleba i wina w Ciało i Krew Chrystusa dokonuje się mocą Ducha Świętego; - podaje sytuację z życia, przez które człowiek mówi Bogu „tak”; - wyjaśnia, dlaczego w Modlitwie Pańskiej nazywamy Boga Ojcem; - wymienia, o co prosimy w Modlitwie Pańskiej; - interpretuje gest przekazywanego znaku pokoju, który czynimy podczas Mszy Świętej; - wymienia części Mszy Świętej, w których w szczególny sposób składamy Panu Bogu wdzięczność i uwielbienie;</p>	<p>Boga; - wyjaśnia, co to znaczy, że człowiek posiada godność; - wyjaśnia, na czym polega chrześcijański wymiar kultury; - wymienia uczynki miłosierdzia co do ciała i duszy i proponuje, jak je wypełnia, by być ofiarnym wobec innych; - wymienił ofiary czasów Starego Testamentu; - wyjaśnia, dlaczego grzech prowadzi do wewnętrznej niewoli; - uzasadnia, dlaczego oddanie życia uznawane jest za znak największej miłości; - wyjaśnia znaczenie słowa „Amen” kończącego modlitwę eucharystyczną; - nazywa część Mszy Świętej, w której odmawiamy Modlitwę Pańską; - wyjaśnia, dlaczego prosimy Pana Jezusa o pokój podczas Mszy Świętej; - wymienia powody, dla których należy brać udział, w niedzielnej Eucharystii.</p>	<p>- uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za otrzymane dary; - analizuje tekst <i>Dekalogu św. Franciszka z Asyżu</i>; - opowiada perykopę Łk 9, 12-17, patrząc na te wydarzenia z perspektywy Apostołów, Jezusa i tłumu; - potrafi odszukać w Piśmie Świętym wskazany fragment; - wyjaśnia związek Eucharystii z ofiarą Jezusa na krzyżu; - wymienia dary, za które dziękujemy Panu Bogu w prefacji; - wyjaśnia związek ofiary złożonej w Wieczerniku, na krzyżu i podczas Mszy Świętej; - definiuje słowo „doksologia”; - wyjaśnia, dlaczego należy odmawiać Modlitwę Pańską; - charakteryzuje postawy, gesty, słowa, które pomagają budować pokój; - wyjaśnia, dlaczego należy przyjmować przemieniony podczas Eucharystii w Ciało Chrystusa chleb.</p>
--	---	--	---

Rozdział IV

DOKĄD ZMIERZAM, IDĄC ZA PANEM JEZUSEM?

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń: - umie nazwać cel życia chrześcijanina - wyjaśnia, kim Jezus jest dla wierzących; - wie, że służąc potrzebującym służy samemu Panu Jezusowi; - wskazuje, w kim dostrzegamy najwyraźniejszą troskę Pana Boga o</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia, kto daje człowiekowi życie wieczne; - wyjaśnia, czym jest wiara w życiu człowieka; - podaje konkretne przykłady realizacji uczynków miłosiernych w codziennym</p>	<p>Uczeń: - wymienia określenia „nieba”: dom Boga Ojca, życie wieczne, zbawienie; - odpowiada na pytania dotyczące tekstu J 14, 8-10; - wyjaśnia, dlaczego wierzący powinni podejmować czyny miłości;</p>	<p>Uczeń: - podaje warunki, jakie trzeba spełnić, aby osiągnąć cel wskazany nam przez Jezusa; - uzasadnia, dlaczego człowiek potrzebuje wiary; - wyjaśnia związek pomiędzy tym, że Jezus nazywa siebie Drogą, Prawdą i Życiem,</p>

<p>człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Pan Bóg pozwala ludziom z Sobą współpracować, a ważne jest to, by ci zechcieli współpracować z Panem Bogiem i z sobą nawzajem; - wskazuje, w którym momencie Mszy Świętej kapłan udziela błogosławieństwa; - wie, że Pan Bóg nie pozostawia człowieka samego i zawsze udziela mu swego błogosławieństwa; - wie dlaczego ludzie pielgrzymowali i ciągle pielgrzymują do miejsc świętych; - wyjaśnia, co to znaczy być posłanym; - wyjaśnia, co to znaczy być świadkiem Pana Jezusa; - wymienia przykłady osób poświęcających swoje życie dla głoszenia Ewangelii: św. Szczepan, Paweł Apostoł, Jan Paweł II; - wie, że grzech niszczy przyjaźń chrześcijanina między nim a Panem Bogiem oraz między nim a drugim człowiekiem. 	<p>życiu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w czym wyraża się Opatrzność Boża nad człowiekiem i światem; - przedstawia działalność szkolnych kół Caritas; - definiuje pojęcie: błogosławieństwo; - wyjaśnia, dlaczego ludzie proszą Pana Boga o błogosławieństwo; - porównuje życie człowieka z pielgrzymką; - wskazuje, że przez błogosławieństwo i słowa „Idźcie w pokój” Pan Jezus posyła nas do ludzi z Ewangelią; - wie, że życie chrześcijańskie jest jednym ze sposobów dzielenia się Dobrą Nowiną; - podaje sposoby głoszenia Dobrej Nowiny w swoim środowisku; - wyjaśnia, dlaczego konieczne jest korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania w drodze do Boga Ojca. - na przykładzie biblijnych bohaterów (bogaty młodzieniec, syn marnotrawny) ukazuje trudności i postawy wobec przyjęcia słowa Bożego. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że chrześcijanie wierzą, iż Pan Bóg nawet złe zamiary człowieka potrafi przemieniać w dobro; - wyjaśnia związek pomiędzy działalnością dobroczynną ludzi a Bożą Opatrznością; - wyjaśnia, dlaczego błogosławieństwo jest darem Boga dla człowieka; - uzasadnia, dlaczego Boże błogosławieństwo wymaga od człowieka wiary; - uzasadnia, dlaczego Jezus jest koniecznym przewodnikiem ludzi w trakcie pielgrzymki do domu Boga Ojca; - wymienia, jakie polecenie oraz obietnicę otrzymali uczniowie od Pana Jezusa zmartwychwstałego; - opowiada treść misji, jaką otrzymało 72 biblijnych uczniów Pana Jezusa; - wymienia najważniejsze (3) fakty z życia: św. Szczepana, Pawła Apostoła, Jana Pawła II; 	<ul style="list-style-type: none"> a zaproszeniem do życia z Bogiem; - wymienia przykłady Bożej Opatrzności w historii ludzi; - wyjaśnia, jakie znaczenie dla życia wierzących ma dialog prowadzony przed błogosławieństwem we Mszy Świętej; - wyjaśnia związek pomiędzy udzielaniem błogosławieństwa za pomocą znaku krzyża, Mszą Świętą a naszym codziennym życiem; - wymienia przymioty Boga; - wyjaśnia znaczenie błogosławieństwa udzielanego podczas sprawowania Eucharystii w czasie ludzkiego wędrowania do domu Ojca; - wymienia trudności (zewnętrzne) w dawaniu świadectwa o Jezusie Chrystusie dzisiaj; - wskazuje, dlaczego wydarzenia biblijne są wciąż aktualne; - wyjaśnia, na czym polega wierność Ewangelii; - wymienia trudności (wewnętrzne, postawy), w dawaniu świadectwa o Jezusie Chrystusie dzisiaj.
---	--	--	---

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 5 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Wierzę w Boga” z serii „Poznaję Boga i w Niego wierzę”
podręcznik nr AZ-22-01/10-PO-1/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-2-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I

Bóg kocha ludzi.

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum; - charakteryzuje działania Boga, który jest Osobą; - mówi z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej; - wymienia, co pomaga człowiekowi w znajdowaniu odpowiedzi na ważne życiowe pytania. - wyjaśnia do czego zachęca zachowanie matki i synów z biblijnego opowiadania z Księgi Machabejskiej; - wyjaśnia w jaki sposób człowiek może odkrywać Boga, który jest Osobą; - na podstawie analizy Mt 6, 25-33 ukazuje, że Bóg troszczy się o ludzi, ale wymaga od nich postawy zaufania i wiary; - wyjaśnia dlaczego w życiu człowieka ważna jest wiedza, w tym także wiedza religijna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że poznawanie świata wymaga od ludzi wiary, którą opieramy na autorytecie osób przekazujących wiedzę o świecie; - wyjaśnia, dlaczego Boga nazywany Osobą; - wyjaśnia, na czym powinna polegać relacja między Bogiem i człowiekiem; - wyjaśnia pojęcia: „wiera” i „rozum”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia wiarę naturalną i nadprzyrodzoną; - wyjaśnia, że wiara naturalna i nadprzyrodzona opierają się na autorytecie osoby; - wymienia, w czym objawia się troska Boga Ojca o człowieka; - wyjaśnia, że wiara nadprzyrodzona pomaga w zrozumieniu życiowych spraw. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum; - charakteryzuje działania Boga, który jest Osobą; - mówi z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej; - wymienia, co pomaga człowiekowi w znajdowaniu odpowiedzi na ważne życiowe pytania.

Rozdział II

Bóg opiekuje się ludźmi

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia motywy, jakimi kierują się ludzie podejmujący działania z miłości i troski o innych; - wie, że wierzący w Boga przyjmują, że to Pan Bóg dał światu początek; - wskazuje istotę człowieczeństwa tj. godność różniącą człowieka od innych istot żyjących; - wymienia grzechy główne; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady działania Boga wobec człowieka świadczące o Jego miłości; - wyjaśnia, kim są aniołowie; - wymienia przejawy okazywania szacunku człowiekowi ze względu na jego godność; - wymienia skutki grzechu pierworodnego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że miłość, którą ludzie sobie okazują, może mieć źródło w Bogu; - wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest stwórcą świata; - wymienia prawdy o człowieku zawarte w Księdze Rodzaju; - interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób człowiek odpowiedział na okazaną mu przez Boga miłość; - określa cel biblijnego opowiadania o stworzeniu świata; - samodzielnie analizuje tekst biblijny Rdz 1, 26-28; - wyjaśnia istnienie zła w świecie; - interpretuje treść protoewangelii.

- wie, że Bóg nie odwraca się od człowieka pomimo jego grzechu.	- wie co oznacza słowo „protoewangelia”.	- wymienia przykłady, w jaki sposób Bóg wspomaga człowieka w walce ze złem.	
---	--	---	--

Rozdział III

Bóg zawiera przymierze z ludem

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Noego; - opowiada historię Abrahama; - charakteryzuje postać Jakuba; - wymienia wydarzenia z historii Józefa, które wskazują na Bożą Opatrzność nad światem; - wymienia wydarzenia z życia Mojżesza, które ilustrują Bożą miłość do ludzi; - wyjaśnia pojęcia: Stare Przymierze – Nowe Przymierze; - wyjaśnia termin „pascha”. - wyjaśnia, że chrzest jest uczestnictwem człowieka w Przymierzu z Bogiem; - wyjaśnia związek sakramentów z paschą Jezusa. - wymienia, które z przykazań Dekalogu odnoszą się do relacji człowieka z Bogiem, a które regulują zasady życia z ludźmi; - wyjaśnia, czym jest sumienie; - wyjaśnić, na czym polega świętość; - wyjaśnia znaczenie adwentu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny i sens biblijnego potopu; - wyjaśnia, dlaczego Abrahama nazywamy ojcem wiary; - wie, że autor natchniony w biblijnym opowiadaniu o Jakubie ukazuje Pana Boga, który wypełnia obietnice dane Abrahamowi; - wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w noweli o Józefie Egipskim; - wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w biblijnym opowiadaniu o Mojżeszu; - ogólnie opisuje obchody Święta Paschy. - wie, że zasady obowiązujące w życiu społecznym nie ograniczają człowieka, lecz służą jego dobru; - ukazuje, jak można odnieść prawdę o niewierności Izraelitów i Bożym przebaczeniu do życia współczesnych ludzi; - podaje przykłady jak może wypełnić w swoim życiu Jezusowe przykazanie miłości; - charakteryzuje znaki i symbole adwentowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że w sakramencie chrztu świętego Bóg zawarł z człowiekiem przymierze; - wyjaśnia znaczenie obietnic danych przez Boga Abrahamowi; - wyjaśnia znaczenie obrazów (drabina, aniołowie) występujących w opowiadaniu o Jakubie; - wyjaśnia, czemu służyły opisane w Ewangelii słowa i czyny Jezusa, których ludzie nie rozumieli; - ukazuje związek między barankiem paschalnym a Barankiem – Jezusem Chrystusem; - wyjaśnia związek paschy Izraelitów z paschą Jezusa. - uzasadnia, że Dekalog jest wyrazem miłości Boga o człowieka; - wie w jaki sposób może kształtować swoje sumienie; - scharakteryzuje, w jaki sposób święci dochowywali wierności Bogu; - wyjaśnia pojęcie paruzji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wyrazem uczestnictwa w przymierzu z Bogiem jest wyrzeczenie się zła i wyznanie wiary; - wyjaśnia, że przez chrzest święty uczestniczymy w obietnicach Boga danych Abrahamowi; - wyjaśnia, w jaki sposób Bóg w Jezusie Chrystusie wypełnia obietnice zbawienia; - wyjaśnia, czego wymagają niezrozumiałe przez ludzi działania Boga; - wyjaśnia, że chrzest jest uczestnictwem człowieka w Przymierzu z Bogiem; - wyjaśnia związek sakramentów z paschą Jezusa. - uzasadnia dlaczego ważne jest przypominanie sobie treści Dekalogu; - wskazuje, jak rozwijać postawę wierności złożonym obietnicom, czerpiąc wzór z wierności Boga; - uzasadnia, że na chrzcie świętym zostaliśmy wezwani do życia w świętości; - uzasadnia, że Pan Bóg wypełnia obietnicę zawarcia Nowego Przymierza.

Rozdział IV

Bóg posyła Jezusa

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie dlaczego ludzie dzisiaj pielgrzymują do Ziemi Świętej; - definiuje pojęcie „nawrócenia”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona proroków zapowiadających przyjście Mesjasza; - charakteryzuje misję Jana Chrzciciela; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje Mt 1, 18-24; - wie, że wiarę w Jezusa Mesjasza wyznajemy podczas świątecznej Mszy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek obietnic mesjańskich Starego Testamentu z sakramentami Kościoła;

<ul style="list-style-type: none"> - kojarzy nazwę „Nazaret”; - wymienia miejscowości, której mają znaczenie dla naszej wiary; - wie, że oprócz Ewangelii, które nazywamy chrześcijańskimi świadectwami o Jezusie, istnieją dokumenty niechrześcijańskie; - wie, że ofiarowanie Jezusa w świątyni i składana ofiara były wyrazem wypełnienia religijnych obowiązków Jego rodziców wobec Boga; - wie, że działania Jezusa są wyrazem posłuszeństwa Bogu Ojcu; - wymienia znaki potwierdzające mesjańską godność Jezusa ukazane podczas chrztu w Jordanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie jaka myśl łączy teksty Mt 1, 18-24 i Łk 1, 26-38; - opowiada wydarzenie Nawiedzenia; - wymienia (trzy) pozachrześcijańskie świadectwa o Jezusie; - opowiada biblijne wydarzenie ofiarowania Pana Jezusa w świątyni; - wyjaśnia, że Jezus, nazywając Boga swoim Ojcem, potwierdza swe mesjańskie posłannictwo; - wyjaśnia, dlaczego głos Boga Ojca jest najważniejszym świadectwem o Jezusie Mesjaszu. 	<p>Świętej, a także czyniąc znak krzyża wodą święconą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega rola Maryi w historii zbawienia; - wyjaśnia związek pomiędzy Nawiedzeniem a misją Kościoła; - wyjaśnia różnice zachodzące między mówieniem o Jezusie w Ewangeliach i w pismach pozachrześcijańskich; - uzasadnia potrzebę składania świadectwa wiary w Jezusa – Mesjasza; - wyjaśnia, co znaczy fraza „być w sprawach Ojca”; - wyjaśnia znaczenie chrztu w Jordanie dla realizacji mesjańskiego posłannictwa Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że nawrócenie jest warunkiem koniecznym przyjęcia Mesjasza; - opowiada o życiu codziennym w Palestynie za czasów Jezusa; - podaje przykłady w jaki sposób my dzisiaj możemy pomóc światu rozpoznać w Jezusie Mesjasza; - wyjaśnia, dlaczego ważna jest znajomość źródeł mówiących o Jezusie; - wymienia współczesne sposoby składania świadectwa wiary w rodzinie; - wyjaśnia, dlaczego wierzący ma okazywać Panu Bogu posłuszeństwo; - uzasadnia, że przyjęcie świadectwa Boga Ojca o Jezusie – Mesjaszu wymaga wiary.
--	--	---	---

Rozdział V
Bóg naucza przez Jezusa

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Jezus w przypowieściach przekazuje prawdę o związkach człowieka z Bogiem; - wie, że Pan Jezus nie ocenia, czy bogactwo jest dobre, czy złe; - charakteryzuje postawę ludzi ufających Bogu; - wie, że z podporządkowania się ludziom może wynikać zarówno dobro, jak i zło; - wie, że korzystając z sakramentów Kościoła, otrzymujemy Bożą pomoc do życia sprawiedliwością; - wie, że otrzymując w sakramencie pokuty Boże miłosierdzie, zostajemy umocnieni i wezwani do pełnienia czynów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „królestwa Bożego”; - charakteryzuje ubogiego w rozumieniu Pana Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego człowiek jest wezwany do współpracy z Bogiem w walce ze złem; - wyjaśnia, na czym polega pokora; - wyjaśnia, znaczenie sprawiedliwości w życiu ludzi; - charakteryzuje postawę miłosierdzia chrześcijańskiego; - charakteryzuje postawę prawości chrześcijańskiej; - wie, czym jest „zaczyn – zakwas”; - uzasadnia, dlaczego królestwo Boże powinno być najwyższą wartością w życiu człowieka; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia aktualność królestwa Bożego; - wyjaśnia, dlaczego ubóstwo jest zasadą królestwa Bożego; - wyjaśnia, dlaczego tych, którzy się smucą, Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia znaczenie pojęcie „cichy” w królestwie Bożym; - wyjaśnia pojęcie „sprawiedliwości” w królestwie Bożym; - wyjaśnia, dlaczego ludzi miłosiernych Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego ludzi prawych Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego wprowadzających 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przypowieść o ziarnie; - interpretuje przypowieść o bogatym człowieku (Łk 12, 16-21); - uzasadnia, dlaczego możliwe jest ostateczne zwycięstwo dobra; - interpretuje przypowieść o chwaście (Mt 13, 24-30); - interpretuje przypowieść o zasiewie (Mk 4, 26-29); - interpretuje przypowieść o ziarnie gorczycy (Mk 4, 30-32); - opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10, 30-37); - interpretuje przypowieść o świetle (Mk 4, 4, 21-25); - interpretuje przypowieść o zaczynie

<p>miłosierdzia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że czyny ludzkie są poprzedzone dobrymi lub złymi intencjami; - wie, że ludzie pragną pokoju, bo on daje szczęście; - wie, że w przyznawaniu się do Jezusa Chrystusa Pan Bóg nie zostawia nas własnym siłom; - wyjaśnia, że w Modlitwie Pańskiej Pan Jezus odsłania tajemnicę Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co znaczy prośba: „przyjdź królestwo Twoje”. 	<p>pokój Pan Jezus nazwał synami Bożymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego odkryciu wartości królestwa Bożego towarzyszy radość; - wyjaśnia, co to znaczy, że błogosławieństwa są prawem królestwa Bożego. 	<p>(Mt 13, 33-35);</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje przypowieść o skarbie i perle (Mt 13, 44-46); - scharakteryzuje królestwo Boże na podstawie przypowieści.
--	--	---	--

Rozdział VI Bóg działa przez Jezusa

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że Bóg działa poprzez słowa i czyny Jezusa; - interpretuje religijne pojęcie głodu; - uzasadnia, że mocna wiara jest ratunkiem przed utratą życia wiecznego; - wie, że trzeba modlić się o zbawienie dla siebie i dla zmarłych; - wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Pan Bóg zawarł z ludźmi Nowe Przymierze; - wyjaśnia, że podczas Mszy Świętej Jezus uobecnia swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie. - wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego; - wymienia, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego; - potrafi po znakach odróżnić różne wspólnoty społeczności ludzkie; - wyjaśnia pojęcie „paruzji”; - wie, że w bieżącym roku szkolnym celem lekcji było głębsze poznanie tajemnicy Trójcy Świętej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, znaczenie słowa „amen” wypowiedzanego po otrzymaniu rozgrzeszenia; - uzasadnia, że tylko Pan Jezus może zaspokoić ludzkie pragnienie życia wiecznego; - wyjaśnia, że Pan Jezus pomaga ludziom interpretować wydarzenia codziennego życia w wymiarze religijnym; - wyjaśnia, że wskrzeszenia, których dokonał Jezus, budzą nadzieję życia wiecznego; - wie, że nasze przyjęcie tajemnicy zbawienia podarowane nam w sakramentach chrztu i Eucharystii potwierdzamy wyznaniem wiary; - wie, co to znaczy „dzielić się wiarą”. - wyjaśnia znaczenie wyrażenia: „zasiadł po prawicy Boga”; - wyjaśnia, dlaczego Uroczystość Zesłania Ducha Świętego jest nazywana Pięćdziesiątnicą; - charakteryzuje wspólnotę pierwotnego Kościoła; - wyjaśnia, na czym polega 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wiara jest warunkiem uzyskania odpuszczenia grzechów; - podaje przykłady w jaki sposób możemy włączać się w działania na rzecz potrzebujących; - uzasadnia, że przyjmując sakramenty Kościoła, wyznajemy wiarę w zmartwychwstanie; - wyjaśnia, że w sakramentach Kościoła Pan Jezus umacnia wiarę w życie wieczne; - wyjaśnia znaczenie znaków wody i chleba w sakramentach inicjacji; - uzasadnia, dlaczego Kościół w niedzielę gromadzi się na Eucharystii. - wyjaśnia, dlaczego przeniesiono Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego z czwartku VI Tygodnia Wielkanocnego na VII Niedzielę Wielkanocną; - uzasadnia, że Jezusowa obietnica z Wieczernika została spełniona w dzień Pięćdziesiątnicy; - wymienia znaki działania Ducha Świętego we wspólnocie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje teksty Łk 5, 17-26, J 10, 37-38, Mt 8, 23-27 i Mt 9, 18-25; - uzasadnia, że Pan Jezus nieustannie troszczy się o zaspokojenie głodu życia wiecznego; - wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących śmierci i zmartwychwstaniu Pan Jezusa; - interpretuje aklamację po przeistoczeniu. - wyjaśnia, jakie znaczenie dla wierzących mają doroczne obchody Uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego; - wyjaśnić związek tajemnicy Zesłania Ducha Świętego z faktem Wniebowstąpienia Pana Jezusa; - wyjaśnia, czego domaga się wiara w obecność i działanie Ducha Świętego w Kościele; - wyjaśnia rolę Ducha Świętego w osiągnięciu zbawienia; - przedstawia treści z podręcznika, które służą pogłębianiu wiary.

	chrześcijańskie rozumienie końca świata; - wie, że wiedza o Panu Bogu nie tylko zaspokaja naszą ciekawość, ale służy dojrzwaniu wiary.	współczesnego Kościoła; - wyjaśnia „z czego” i „na jakiej podstawie” będziemy sądzeni w dniu paruzji; - wyjaśnia udział poszczególnych Osób Trójcy Świętej w dziele zbawienia.	
--	---	--	--

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 6 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Wierzę w Kościół” z serii „Poznaję Boga i w Niego wierzę”
podręcznik nr AZ-23-01/10-PO-2/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-2-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

**Rozdział I
Tajemnica Kościoła Chrystusowego**

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada wydarzenie Zesłania Ducha Świętego (Dz 2, 1- 17); - wymienia sposoby świętowania niedzieli; - wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół ma strukturę hierarchiczną; - uzasadnia obowiązek uczestnictwa we Mszy Świętej w niedziele i święta; - wymienia poszczególne okresy roku liturgicznego; - wymienia siedem sakramentów świętych; - wie jak wierzący powinien się zachować po przyjęciu sakramentu; - charakteryzuje Kościół; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu Kościoła; - charakteryzuje Kościół. - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia znaki towarzyszące Zesłaniu Ducha Świętego; - wie, że dniem świętym dla Izraelitów była sobota; - wymienia, kto tworzy hierarchię Kościoła; - wymienia elementy tworzące wspólnotę Kościoła; - przyporządkowuje okresy roku liturgicznego wydarzeniom zbawczym; - rozróżnia sakramenty przyjmowane jeden raz w życiu; - wie jak wierzący powinien się zachować po przyjęciu sakramentu; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu Kościoła. - wie, kim był Święty Paweł, wymienia najważniejsze wydarzenia z jego życia; - wyjaśnia, dlaczego nazywamy go Apostołem Narodów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie Zesłania Ducha Świętego dla wierzących; - wyjaśnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan „dniem świętym”; - charakteryzuje boski i ludzki wymiar Kościoła; - wyjaśnia dlaczego tak mało ludzie zyskują, nie uczestnicząc w niedzielnej Eucharystii; - uzasadnia, że Eucharystia stanowi centrum roku liturgicznego; - wyjaśnia, dlaczego niektóre sakramenty przyjmujemy wiele razy, a inne jeden raz; - uzasadnia, że Eucharystia stanowi centrum życia Kościoła. - zna trzy biblijne obrazy Kościoła; - wskazuje na podstawie biblijnych obrazów Kościoła relację łączącą Boga z ludźmi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek pomiędzy wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego, chrztem i Eucharystią; - wie co łączy biblijne wydarzenia (opowiadania) o stworzeniu świata, Zmartwychwstaniu i Zesłaniu Ducha Świętego; - wymienia zadania hierarchii kościelnej; - interpretuje metafory opisujące pierwotną wspólnotę Kościoła; - wyjaśnia czemu może służyć identyfikowanie wydarzeń roku liturgicznego; - opisuje na czym polega przygotowanie do przyjęcia sakramentów Eucharystii oraz pokuty i pojednania; - wyjaśnia jak w codziennym życiu wierzących można dostrzec to, co odróżnia Kościół od innych wspólnot. - wie, że Chrystus jest z nami w słowie

<p>wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykazać, że działalność Świętego Pawła była realizacją Chrystusowego posłannictwa; - potrafi wskazać szanse i zagrożenia działalności misyjnej w dzisiejszych czasach; <p>podejmuje refleksję nad swoim zaangażowaniem misyjnym i apostołskim.</p> <ul style="list-style-type: none"> - referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła - wskazuje biblijne podstawy sakramentów - wskazuje, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny - wyjaśnia, czym są charyzmaty i podaje kilka ich przykładów z listów Świętego Pawła; 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyjaśnić, na czym polega udział w potrójnej misji Chrystusa: kapłańskiej, prorockiej i królewskiej; - wymienia cztery przymioty Kościoła; - wyjaśnia, z czego wynikają przymioty Kościoła; wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania - tłumaczy, jaka jest różnica między darami Ducha Świętego a charyzmatami; 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to znaczy być chrześcijaninem; 	<p>Bożym i sakramentach;</p>
---	---	---	------------------------------

Rozdział II

Siedem Sakramentów Kościoła

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje biblijne podstawy sakramentów, - wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów - wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim - wskazuje biblijne podstawy sakramentów - wskazuje proste teksty liturgiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu człowieka; - umie dokonać podziału sakramentów na trzy grupy: sakramenty wtajemniczenia, uzdrowienia i sakramenty w służbie komunii; - wie, jakimi darami obdarza człowieka Duch Święty; - wyjaśnia, jakie jest znaczenie poszczególnych darów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie zadanie Pan Jezus zostawił swoim uczniom; - rozumie, że do zbawienia jest potrzebny chrzest święty oraz wiara; - wymienia konsekwencje przyjętego chrztu świętego; - podaje przykłady realizacji tych darów w codziennym życiu; - rozumie potrzebę bycia świadkiem w swoim środowisku; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na jakiej podstawie chrzci się małe dzieci; - wie, że wiara otrzymana na chrzcie świętym jest skarbem, który należy rozwijać; - podaje przykłady rozwijania swojej wiary; - uzasadnia, co to znaczy być chrześcijaninem. - wymienia zadania pełnione w Kościele przez papieża;

<p>odnoszące się do poszczególnych sakramentów</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim - wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i na świecie - wskazuje biblijne podstawy sakramentów - wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje - wskazuje biblijne podstawy sakramentów - wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim - wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, czym są dary Ducha Świętego; - wskazuje, że czasem szczególnego otrzymywania darów Ducha Świętego jest sakrament bierzmowania; - wymienia dary Ducha Świętego; - wie, w jakich okolicznościach Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty i pojednania; - zna słowa Pana Jezusa wypowiedziane w Wieczerniku po zmartwychwstaniu; - wie, kto otrzymał władzę odpuszczania grzechów; - ukazuje sakrament namaszczenia chorych jako istotną pomoc osobom chorym, cierpiącym; - rozumie, co znaczy być odpowiedzialnym - wyraża słowami modlitwę dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby - formułuje modlitwy tekstami biblijnymi i własnymi słowami - wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów - reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie 	<ul style="list-style-type: none"> - układa modlitwę z prośbą o dary i owoce Ducha Świętego. - rozróżnia grzech śmiertelny od grzechu powszedniego; - rozumie potrzebę regularnego korzystania z tego sakramentu; - wymienia duchowe korzyści płynące z sakramentu pokuty i pojednania. - zna słowa prefacji mówiącej o źródle sakramentów; - wyjaśnia znaczenie sakramentów świętych; - wskazuje, w jaki sposób Pan Jezus działa poprzez sakramenty święte; - włącza się w modlitwę dziękczynną za dar sakramentów świętych. - wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim - rozumie, że człowiek chory, cierpiący najistotniejszą pomoc otrzymuje od Chrystusa; - zna przebieg obrzędu sakramentu namaszczenia chorych; - wskazuje różnicę między dobrem i złem w podstawowych sytuacjach moralnych 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że w liturgii sakramentów wie, jak przygotować mieszkanie na przybycie kapłana udzielającego sakramentu namaszczenia chorych; - podejmuje modlitwę za chorych, cierpiących. - wyjaśnia, w czym przejawia się służba kapłanów wobec wiernych; - wskazuje sposoby służby osób połączonych sakramentalnym węzłem małżeńskim; - włącza się w modlitwę w intencji kapłanów oraz małżonków. - wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania; - wie, czego oczekują osoby chore, cierpiące; - dostrzega konsekwencje dobra i zła - przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu - wskazuje biblijne podstawy sakramentów
--	---	--	---

Rozdział III

Życie z Chrystusem we wspólnocie Kościoła

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zobowiązania wynikające z przykazań kościelnych; - wymienia motywy podejmowania działalności charytatywnej przez 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego działalność charytatywna Kościoła jest określana mianem <i>caritas</i>; - wyjaśnia związek pomiędzy kulturą 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że źródłem działalności charytatywnej Kościoła jest miłość Boga do człowieka; - wymienia imiona proroków zwanych

<p>wiary Kościoła</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu - podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa - rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu -przejawia refleksyjną postawę wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych - rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej - rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej - odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu wskazuje biblijne podstawy sakramentów - wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim - wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego zadania w najbliższym otoczeniu - przejawia refleksyjną postawę wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych - włącza się w akcje pomocy potrzebującym - odpowiedzialnie podejmuje własne 	<p>wierzących;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia prace pielęgnacyjne związane z uprawą winorośli; - wyjaśnia porównania zawarte we fragmencie J 15, 1-11; - wskazuje działania Boga, które pomagają człowiekowi być blisko Zbawiciela; - wymienia dary naturalne i nadprzyrodzone, które otrzymuje człowiek od Pana Boga; - wyjaśnia znaczenie darów dla wspólnoty Kościoła i społeczeństwa; - wylicza zadania, które wynikają z darów otrzymanych od Stwórcy; - definiuje pojęcie wiary; - wymienia obowiązki chrześcijanina wynikające z wyznawanej wiary; - wskazuje osoby i wydarzenia przyczyniające się do umocnienia lub osłabienia wiary; - zna przykazania kościelne; - na podstawie tekstu Jud 20-23a wskazuje na zobowiązania wynikające z przyjęcia chrztu świętego; - wyjaśnia, jak katolik powinien odnosić się do ludzi wątpiących w wiarę; - definiuje pojęcie „troska”; - wymienia przejawy troski pierwszych chrześcijan o potrzeby bliźnich; - wymienia formy pomocy bliźnim praktykowane we wspólnocie Kościoła; - wyjaśnia rolę modlitwy w życiu Pana Jezusa; - charakteryzuje modlitwę pierwszych chrześcijan; - analizuje modlitwę współczesnego Kościoła; - rozumie, że od chrztu świętego jest zakorzeniony w Kościele; - wyjaśnia, jakich wyborów dokonuje 	<p>i liturgią;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega trwanie w Chrystusie; - charakteryzuje sposób realizacji zadań w kontekście miłości chrześcijańskiej; - planuje sposoby wypełniania zadań wynikających z własnego powołania chrześcijańskiego. - wyjaśnia, że przykazania kościelne są dla chrześcijanina pomocą w trwaniu w przyjaźni z Bogiem we wspólnocie Kościoła; -analizuje (ocenia) i podejmuje refleksję nad swoją wiarą. - uzasadnia potrzebę przestrzegania tych przykazań w codziennym życiu kształtuje postawę troski o potrzeby wspólnoty Kościoła. - uzasadnia, dlaczego powinniśmy modlić się za wszystkich ludzi i w każdej sprawie; - podejmuje refleksję nad wartością osobistej modlitwy i miejscem własnej modlitwy we wspólnocie Kościoła. - charakteryzuje zobowiązania, które wypływają z tych sakramentów; - wymienia owoce, będące świadectwem chrześcijańskiego życia; - podejmuje refleksję nad własnym świadectwem wiary. - rozumie, że każdy wierzący jest zobowiązany do zaangażowania w społeczną działalność Kościoła i szerzenia orędzia Bożego; - podaje przykłady czynnego udziału w misyjności Kościoła. - wymienia formy pomocy potrzebującym praktykowane we wspólnocie Kościoła; - podejmuje refleksję nad własnym 	<p>adwentowymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykazania kościelne; - wyjaśnia pojęcie: <i>caritas</i>; - wymienia najbardziej znane zwyczaje adwentowe; - wymienia najbardziej znane polskie zwyczaje bożonarodzeniowe. - rozumie, że Kościół jest wspólnotą wierzących w drodze do Boga; - co charakteryzuje człowieka, który przynosi owoce miłości bliźniego. - proponuje sposoby pomocy ludziom, których wiara osłabła; - wyjaśnia przesłanie pierwszych czterech przykazań kościelnych; - interpretuje piąte przykazanie kościelne; - rozumie znaczenie niedzielnej Eucharystii jako wyrazu jedności członków miejscowego Kościoła; - podaje przykłady grup i ruchów religijnych działających w Kościele; - wie, że parafia jest środowiskiem życia i przeżywania wiary; - wyjaśnia, czym jest wspólnota parafialna; - określa znaczenie wspólnoty parafialnej; -podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa
---	--	---	---

<p>zadania w najbliższym otoczeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - formułuje modlitwy tekstami biblijnymi i własnymi słowami - wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach - wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych - zna znaczenie pojęć: charytatywny, wolontariusz; - wie, że grupy i ruchy religijne w Kościele są obrazem różnorodności darów i charyzmatów powierzonych wiernym; 	<p>człowiek przystępujący do sakramentów: chrztu świętego, pojednania, Eucharystii;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, w jaki sposób apostołowie realizowali nakaz misyjny Chrystusa; wyjaśnia, na czym polega działalność misyjna Kościoła; - wie, że chrześcijanin jest powołany do troski o potrzebujących członków Kościoła; - wyjaśnia, na czym polega działalność charytatywna Kościoła; 	<p>zaangażowaniem w działalność charytatywną Kościoła.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje refleksję nad swoim miejscem we wspólnocie parafialnej. - potrafi poszukać własnego miejsca w funkcjonujących grupach i ruchach religijnych jako pomoc we wspólnotowym przeżywaniu wiary i w służbie Kościołowi. 	
--	--	--	--

Rozdział IV

Jesteśmy włączeni w dziedzictwo Kościoła

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - wyjaśnia sens i znaczenie słów Ewangelii o królestwie Bożym (Mk 4, 26-28); - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla narodu polskiego i Europy; - opowiada o życiu św. Wojciecha; - wyjaśnia, dlaczego Święty Wojciech jest nazywany prekursorem integracji europejskiej; - wskazuje na związki Biblii, wiary i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, kto i kogo powołał do głoszenia Ewangelii; - rozumie, jak to się stało, że został obdarowany Dobrą Nowiną; - wie, jakie konsekwencje wynikały z przyjęcia przez Mieszka I chrztu świętego; - rozumie, czym zaznaczył się w dziejach Polski Święty Wojciech; - wie, jakie znaczenie miała jego męczeńska śmierć; - rozumie znaczenie Kościoła dla rozwoju życia i wiary w początkach narodu polskiego; - wskazuje na przejawy aktywności religijnej w średniowiecznej Polsce; - wie, czym jest kultura chrześcijańska; - rozumie znaczenie wartości religijnych w życiu społecznym i twórczości ludzkiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie podać przykłady ludzi, którzy w szczególności sposób włączyli się w głoszenie Dobrej Nowiny; - umie wskazać, do czego dziś wzywa nas Święty Wojciech. - podaje przykłady wpływu Kościoła na rozwój średniowiecznej Polski. - wymienia przejawy kultury chrześcijańskiej w Europie, Polsce i miejscu swojego zamieszkania; - wyjaśnia, że sztuka religijna ubogaca przeżycia związane z przeżywaniem liturgii. - wskazuje na polskie sanktuaria będące wotum wdzięczności narodu Matce Bożej; - wskazuje w roku liturgicznym akcenty pobożności maryjnej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega misyjny charakter Kościoła; - wyjaśnia związek sakramentów z prawdą objawioną ludziom podczas chrztu Pana Jezusa nad Jordanem; - wymienia, kto tworzy Świętą Rodzinę; - wie czemu służy „misyjne kolędowanie”; - cytuje, jakimi słowami Pan Bóg potwierdza posłannictwo Jezusa; - wymienia zobowiązania wynikające z wiary w Jezusa Mesjasza. - reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie - rozumie znaczenie chrztu świętego dla każdego wierzącego. - wie, w jaki sposób można głosić Ewangelię w środowisku, w którym żyje. - wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim

<p>Kościół z życiem narodu wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu - wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu - rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej - wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu - rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej - integruje wydarzenia i teksty biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym i zwyczajami, aktualnymi wyzwaniem życiowymi - wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu - wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wskazuje na wybranym przykładzie wpływ modlitwy na życie człowieka - rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej -posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje - odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że Maryja uczy nas zachować wierność Chrystusowi; wymienia przejawy kultu maryjnego w Kościele; - wskazuje na związek wiary z życiem narodu; - rozumie przynależność do wspólnoty rodziny, Kościoła i narodu; - rozumie przynależność do wspólnoty Kościoła; zna historię Kościoła w Polsce – od 1945 roku do czasów współczesnych; - wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach; - wskazuje możliwości okazywania wdzięczności za uczestnictwo w chrześcijańskim dziedzictwie; - rozumie religijne korzenie obrzędów, zwyczajów i tradycji jako znaków obecności wiary na co dzień; - wskazuje na religijny wymiar świąt narodowych i rodzinnych; -wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i prezentuje sylwetki ludzi zasłużonych dla polskiego Kościoła, których życie było świadectwem wiary i ofiarnej służby Bogu i Ojczyźnie; - wymienia charakterystyczne cechy współczesnego Kościoła w Polsce; - wymienia i omawia postaci zasłużone dla współczesnego Kościoła w Polsce; wie, jak nazywa się biskup diecezji, na której terenie mieszka. - wyjaśnia, w jaki sposób można podjąć odpowiedzialność za chrześcijańskie dziedzictwo; - wyjaśnia, jaki powinien być jego osobisty udział w kształtowaniu kultury chrześcijańskiej. - wskazuje, że troska o obrzędy, tradycje i znaki związane z wiarą, jest wyrazem wdzięczności za uczestnictwo w chrześcijańskim dziedzictwie. - podaje przykłady ludzi modlitwy 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - rozumie, że krzyż i inne znaki wiary w przestrzeni publicznej są świadectwem aktywnej obecności chrześcijan;
---	--	---	---

Rozdział V
Święci i błogosławieni uczą nas wiary

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła - odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu - angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - podaje przykłady ludzi modlitwy - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych - wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu - przejawia refleksyjną postawę wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych - reaguje na niewłaściwe zachowania w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, kto i kogo powołał do głoszenia Ewangelii; - wyjaśnia sens i znaczenie słów Ewangelii o królestwie Bożym (Mk 4, 26-28); - rozumie, jak to się stało, że został obdarowany Dobrą Nowiną; - wie, jakie konsekwencje wynikały z przyjęcia przez Mieszka I chrztu świętego; - opowiada o życiu św. Wojciecha; - rozumie, czym zaznaczył się w dziejach Polski Święty Wojciech; - wie, jakie znaczenie miała jego męczeńska śmierć; - rozumie znaczenie Kościoła dla rozwoju życia i wiary w początkach narodu polskiego; - wskazuje na przejawy aktywności religijnej w średniowiecznej Polsce; - wie, czym jest kultura chrześcijańska; - rozumie znaczenie wartości religijnych w życiu społecznym i twórczości ludzkiej; wymienia przejawy kultu maryjnego w Kościele; - wskazuje na związek wiary z życiem narodu; - rozumie przynależność do wspólnoty rodziny, Kościoła i narodu; - rozumie przynależność do wspólnoty Kościoła; - zna historię Kościoła w Polsce – od 1945 roku do czasów współczesnych; - wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach; - wskazuje możliwości okazywania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi uzasadnić stwierdzenie, że fundamentem życia ludzkiego jest Jezus Chrystus; - wskazuje, jak może potwierdzić realizację chrześcijańskiego powołania. - zna rolę świętych w życiu Kościoła i poszczególnych ludzi; - rozumie przesłanie pozostawione przez tego świętego dzisiejszym chrześcijanom; - wskazuje, jak może dzisiaj realizować drogę świętości wytyczoną przez Świętego Szczepana. - kierować się jej zasadami moralnymi i być gotowym ich bronić; - wskazuje, w jaki sposób dzisiaj może realizować przesłanie życia Świętego Stanisława. - zapamiętuje najważniejsze fakty i jako ekspert przekazuje te informacje pozostałym grupom; - stawia pytania dotyczące tekstu biblijnego; - dzieli się doświadczeniem, w jaki sposób możemy naśladować dzisiaj Świętą Jadwigę Śląską. - podaje przykłady przyjaźni i heroizmu z życia wychowanków salezjańskich; - wskazuje, w jaki sposób może naśladować w codziennym życiu postawy chłopców z Poznańskiej Piątki. - czyta tekst źródłowy, analizuje i dokonuje syntezy; - wyjaśnia, co to znaczy, że 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wskazuje na wybranym przykładzie wpływ modlitwy na życie człowieka - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wie, kto i kogo powołał do głoszenia Ewangelii; - wie jakie warunki muszą być spełnione, by doszło do przebaczenia; - wymienia części sakramentu pokuty i pojednania. - wskazuje różnicę między dobrem i złem w podstawowych sytuacjach moralnych - dostrzega konsekwencje dobra i zła - podaje przykłady ludzi modlitwy - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - podaje przykłady ludzi modlitwy - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - rozumie, że Maryja uczy nas zachować wierność Chrystusowi; - wskazuje na religijny wymiar świąt narodowych i rodzinnych; - wie, kogo określamy mianem „święty”; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętej Jadwigi Śląskiej; - czyta ze zrozumieniem tekst źródłowy; - wymienia dzieła dokonane przez świętą; - słucha i rozważa słowa z Pisma Świętego o młodzieńcu; - czyta ze zrozumieniem tekst źródłowy; analizuje słowa Świętego Pawła zawarte w Flp 4, 4-7.9; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętego Maksymiliana Kolbego;

<p>określonej grupie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych - tłumaczy znaczenie słów: reżim, szykanować, represjonować; - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej - odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu - wskazuje, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<p>wdzięczności za uczestnictwo w chrześcijańskim dziedzictwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie religijne korzenie obrzędów, zwyczajów i tradycji jako znaków obecności wiary na co dzień; - interpretuje fragment Ewangelii Mt 7, 24-27; - rozumie, w jaki sposób nauczanie zawarte w Ewangelii i nauczanie papieskiego powinno wpływać na codzienność chrześcijanina; - potrafi wskazać istotne cechy świętości; - zna życie, działalność oraz przyczyny męczeńskiej śmierci Świętego Szczepana; - wyjaśnia, w jaki sposób dał on świadectwo wierności Chrystusowi; - zna życie, działalność i okoliczności śmierci Świętego Stanisława; - wyjaśnia, dlaczego Święty Stanisław jest nazywany patronem poszanowania Bożych Praw, ładu moralnego i słusznych praw każdego człowieka; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętej Jadwigi Śląskiej; - zna najważniejsze wydarzenia z życia chłopców z Poznańskiej Piątki; - wyjaśnia, co to znaczy „iść pod prąd”; - tłumaczy, na czym polega chrześcijańska radość; - czyta ze zrozumieniem tekst źródłowy; analizuje słowa Świętego Pawła zawarte w Flp 4, 4-7.9; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętego Maksymiliana Kolbego; - wyjaśnia, co oznacza słowo „pasja” w odniesieniu do codziennego życia; wymienia pasje Świętego Maksymiliana; - zna najważniejsze wydarzenia z życia bł. Jerzego Popiełuszki; - opisuje sytuację Kościoła w czasach komunistycznych; 	<p>chrześcijanin ma żyć z pasją na chwałę Boga.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie słów: „Nie daj się zwyciężać złu, ale zło dobrem zwyciężaj” Rz 12, 21.; - robi rachunek sumienia. - uzasadnia, że bł. Jan Paweł II jest apostołem Bożej miłości; - wymienia duchowe dary - kształtuje w sobie postawę świadka wiary; - daje świadectwo wiary. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze wydarzenia z życia bł. Jana Pawła II; - wymienia najważniejsze dokonania papieża Jana Pawła II; - podaje przykłady naśladowania w codziennym życiu bł. Jana Pawła II. - czyta tekst biblijny; - rozumie, że chrześcijanin ma za zadanie wyznawać swoją wiarę - potrafi uszeregować w kolejności chronologicznej te wydarzenia; - potrafi podejmować czyny świadczące o dążeniu do świętości.
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła - wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych - przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu - rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej - wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze wydarzenia z życia bł. Jana Pawła II; - wymienia najważniejsze dokonania papieża Jana Pawła II; - wie, co to jest świętych obcowanie; - wyjaśnia znaczenie słowa: obcowanie, komunია; - wie, że Jezus dotyka nas swoją miłością; - wymienia, w jaki sposób Jezus to czyni dzisiaj; 		
---	---	--	--

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 7 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Spotkanie ze Słowem” z serii „Pójść za Jezusem Chrystusem”
podręcznik nr AZ-31-01/10-PO-1/11 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

**Rozdział I
BÓG NA LUDZKICH DROGACH**

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia świętość życia ludzkiego; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - charakteryzuje relację Bóg -człowiek; - uzasadnia świętość życia ludzkiego; - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Pismo Święte ukazuje wielkość i radość życia człowieka; - umie wyjaśnić, na czym polega dar ze swego życia; - umie wyjaśnić znaczenie darów, którymi Bóg obdarzył człowieka; - potrafi scharakteryzować odważne myślenie; - umie podać cechy odważnego myślenia; - dostrzega związek między wiarą a pytaniami egzystencjalnymi; - zna drogi poznania prawdy o człowieku; - umie wymienić działania człowieka pozwalające na poznanie prawdy o sobie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że człowiek jest osobą; - rozumie, na czym polega wartość życia ludzkiego; - wyjaśnia, dlaczego życie ludzkie powinno być chronione od poczęcia do naturalnej śmierci; - wie, czym Stwórca obdarzył człowieka; - wie, że człowiek może w sposób wolny dokonywać wyborów dotyczących swego życia; - rozumie, na czym polega mądre myślenie; - umie wyjaśnić, na czym polega 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie wyjaśnić, jak można nadać sens własnemu życiu; - rozumie, na czym polega wartość życia ludzkiego; - wyjaśnia, dlaczego życie ludzkie powinno być chronione od poczęcia do naturalnej śmierci; - rozumie, że Bóg wyróżnił go spośród innych stworzeń; - wie, że ostatecznym celem życia jest szczęście wieczne; - wie, że człowiek zadaje pytania, aby poznać prawdę; - wie, że człowiek zadaje pytania, aby

<p>związane;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane; - wie, do czego nas zobowiązuje bycie dzieckiem Bożym i jaki to ma wpływ na kształtowanie relacji międzyludzkich; 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że człowiek zadaje pytania, aby poznać prawdę; - rozumie, że tylko Bóg może odpowiedzieć na wszystkie pytania egzystencjalne stawiane przez człowieka; 	<ul style="list-style-type: none"> - odwaga w myśleniu; - zna pojęcie celu i sensu życia; - rozumie, że cel nadaje sens życiu człowieka; - wie, że ostatecznym celem życia jest szczęście wieczne; 	<ul style="list-style-type: none"> - poznać prawdę; - rozumie, że tylko Bóg może odpowiedzieć na wszystkie pytania egzystencjalne stawiane przez człowieka;
--	--	--	---

Rozdział II SŁOWO BOGA DO CZŁOWIEKA

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - charakteryzuje związek między Pismem Świętym i Tradycją - uzasadnia wartość modlitewnej i samodzielnej lektury Biblii; - opisuje proces formowania się ksiąg biblijnych; - porównuje religie świata, określając specyfikę chrześcijaństwa; - wskazuje przykłady gatunków literackich w księgach biblijnych; - uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - wyjaśnia pozorność konfliktu nauki i wiary; - potrafi wymienić języki, w których spisywano księgi Biblii; - wskazuje przykłady gatunków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia Objawienie naturalne i nadprzyrodzone; - potrafi wyjaśnić związek między Pismem Świętym a Tradycją; - potrafi, posługując się przykładami z Pisma Świętego, uzasadnić potrzebę częstej lektury Pisma Świętego; - rozwija postawę szacunku wobec słowa Bożego; - ukazuje szczególne znaczenie Biblii wśród świętych ksiąg wielkich religii; - potrafi wskazać wybrane gatunki literackie w księgach biblijnych, - uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych; - rozwija zainteresowanie Pismem Świętym; - potrafi zinterpretować biblijne opisy stworzenia świata i człowieka; - - pogłębia osobistą więź z Bogiem - Stworzycielem; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, gdzie i w jaki sposób może szukać i znaleźć Boga; - wie, czym jest Objawienie Boże; - rozumie związek między Pismem Świętym a Tradycją; - rozumie wpływ wewnętrznej postawy człowieka na owocność jego spotkania z Bogiem; - wie, czym jest natchnienie biblijne; - rozumie potrzebę przygotowania do właściwego odczytania i interpretacji słowa Bożego; - wie, że Biblia jest świadectwem Bożego Objawienia; - wie, że świat stworzony przez Boga jest dobry; - zna biblijne opisy stworzenia świata i człowieka; - wie, że człowiek, stworzony przez Boga z miłości, jest powołany do szczęścia; - wie, kim był Abraham; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Abrahama; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Izaaka; - wie, kim był Jakub; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija postawę szacunku wobec słowa Bożego; - wie, gdzie i w jaki sposób może szukać i znaleźć Boga; - rozumie potrzebę przygotowania do właściwego odczytania i interpretacji słowa Bożego; - wie, że Biblia jest świadectwem Bożego Objawienia; - wie, że świat stworzony przez Boga jest dobry; - zna biblijne opisy stworzenia świata i człowieka; - wie, że człowiek, stworzony przez Boga z miłości, jest powołany do szczęścia; - wie, kim był Abraham; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Abrahama; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Izaaka; - wie, kim był Jakub;

<p>literackich w księgach biblijnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę poznania szaty literackiej Biblii dla jej lepszego zrozumienia; - wie, co stanowi kanon Pisma Świętego; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentalnych; -dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego Testamentu; - dostrzega aktualność biblijnego przesłania na temat ludzkiego grzechu i miłosierdzia Bożego; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego Testamentu; - umie wyjaśnić sens przemiany Jakuba w Izraela; -prezentuje najważniejsze wydarzenia życia wybranych postaci starotestamentalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, dlaczego Abraham jest nazywany ojcem wszystkich wierzących; - potrafi zinterpretować wybrany tekst biblijny o Abrahamie; - prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia Abrahama; - rozumie potrzebę zgłębiania sensu słowa Bożego i wie, co może być w tym pomocne; - omawia formowanie się ksiąg biblijnych; - zna przyczyny i konsekwencje grzechów opisanych w pierwszych rozdziałach Księgi Rodzaju; - prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia Izaaka; - potrafi zinterpretować treść wybranych tekstów biblijnych o Jakubie; - prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia Jakuba; 	<p>zerwaniu więzi człowieka z Bogiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie wyjaśnić, jak można naśladować Abrahama w wyznawaniu wiary; - wie, kim był Izaak; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Izaaka; - rozumie wartość ofiary oraz potrzebę ofiarności dla dobra wspólnoty ludzkiej; - wie, kim był Jakub; - zna najważniejsze wydarzenia z życia Jakuba; - rozumie, że wewnętrzna przemiana na lepsze jest długotrwałym procesem wymagającym cierpliwości i wytrwałości; - wyjaśnia, jak można naśladować Jakuba w wyznawaniu wiary; 	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze wydarzenia z życia Jakuba; - rozumie, czym jest błogosławieństwo;
--	--	---	--

Rozdział III

SŁOWO BOGA PROWADZI LUD BOŻY

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentalnej historii zbawienia w porządku chronologicznym; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego Testamentu; - wyjaśnia, jak można naśladować 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przez śpiew piosenki, (modlitwę) kształtuje postawę zaufania do Boga; - zna poszczególne etapy życia narodu izraelskiego – od niewoli egipskiej po przymierze na Synaju; - potrafi wyjaśnić pojęcie „pustynia w mieście” oraz „pustynia miejscem doświadczenia, wyborów i decyzji” w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie zdefiniować pojęcia: niewola, wolność, przymierze; - rozumie, że wędrówka Izraelitów przez pustynię była elementem jednoczącym wokół jednego Boga oraz nauką wierności; - umie opisać kraj, który Bóg pragnie dać Izraelitom; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> umie scharakteryzować życie Izraelitów na pustyni; - umie wyjaśnić cechy ziemi obiecanej przez Boga; - zna najważniejsze fakty z życia Gedeona i Samuela; - wie, kim był sędzia w czasach Starego Testamentu;

<p>postacie biblijne w wyznawaniu wiary</p> <ul style="list-style-type: none"> - - potrafi wyjaśnić określenie: „król – sługa jedyne Boga i poddanych”; - umie wskazać, czego może uczyć nas postawa królów izraelskich; - potrafi odnieść pojęcie niewoli, wolności i przymierza do życia duchowego współczesnego człowieka; - umie uzasadnić, dlaczego Gedeona i Samuela można nazwać bohaterami; - potrafi podać przykłady z życia młodych ludzi ukazujące trud, wyrzeczenie, odwagę w podążaniu za Chrystusem; - umie podać przykłady odpowiedzi młodych ludzi na Boże wezwanie: „Kogo mam posłać?” - umie uzasadnić, dlaczego wielu młodych ludzi jest gotowych dać Bogu odpowiedź: „Oto ja, poślij mnie” i zaangażować się w bezinteresowną pomoc drugiemu; - umie wyjaśnić istotę śmierci siedmiu braci i ich matki; - umie wskazać sposoby dawania świadectwa wiary we współczesnym świecie; - umie scharakteryzować sytuację Izraelitów w niewoli oraz po jej zakończeniu; - potrafi wyjaśnić, dlaczego postępowanie Hioba może być przykładem mądrości; - umie wybrać z Księgi Koheleta fragment/sentencję, którą postara się wprowadzić w życie; 	<p>życiu współczesnego człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje okoliczności przejścia przez Jordan oraz zdobycia Jerycha; - podejmuje refleksje nad swoimi pragnieniami, dążeniami; - wskazuje świętość jako cel wędrówki człowieka; - potrafi wymienić przyczyny rozpadu państwa izraelskiego; - potrafi wymienić elementy wspólne dla działalności Eliasza, Izajasza i Jeremiasza; - potrafi wskazać elementy świadczące o bogactwie Babilonii; - potrafi wyjaśnić, dlaczego okres niewoli miał duży wpływ na życie duchowe Izraelitów; - potrafi wymienić miejsca, w których w obecnych czasach ludzie oddają życie za wiarę; - podejmuje refleksję nad swoją postawą pójścia za Jezusem; - wie, jaką rolę w narodzie izraelskim spełniali królowie; - umie podać przykłady realizacji postawy służby w codziennym życiu; - podejmuje refleksję nad miejscem Chrystusa w swoim życiu; - podejmuje refleksję nad odpowiedzią na pytanie: Kto lub co może nadać kierunek mojemu życiu? - wie, jak w czasach obecnych można dawać świadectwo wiary; 	<ul style="list-style-type: none"> - umie wyjaśnić rolę Jozuego podczas wejścia do Ziemi Obiecanej; - rozumie, że Bóg otacza opieką tych, którzy są Mu wierni; - wie, kim był sędzia w czasach Starego Testamentu; - rozumie, że powołanie sędziego było odpowiedzią Boga na wołanie narodu izraelskiego; - zna najważniejsze fakty z życia Gedeona i Samuela; - wie, do jakich zadań Bóg powoływał proroków; - umie wskazać najważniejsze wydarzenia z życia proroków: Eliasza, Izajasza, Jeremiasza; - wie, co daje człowiekowi zawierzenie Bogu; - wie, jakie ograniczenia dotyczą naród znajdujący się w niewoli; - zna najważniejsze fakty z życia Machabeuszów; - rozumie, że każdy człowiek jest wezwany do dawania świadectwa; - wie, czym jest mądrość; - umie wymienić cechy Hioba; 	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze fakty z życia królów: Saula, Dawida, Salomona; - umie wskazać najważniejsze wydarzenia z życia proroków: Eliasza, Izajasza, Jeremiasza; - umie powiązać ilustrację z treścią tekstu; - wie, jakie ograniczenia dotyczą naród znajdujący się w niewoli; - zna najważniejsze fakty z życia Machabeuszów; - rozumie, że każdy człowiek jest wezwany do dawania świadectwa; - rozumie, że prawdziwej mądrości należy szukać w słowie Bożym oraz na modlitwie; - zna modlitwę do Ducha Świętego przed nauką oraz po nauce; - rozumie, że prawdziwej mądrości należy szukać w słowie Bożym oraz na modlitwie; - zna modlitwę do Ducha Świętego przed nauką oraz po nauce;
---	--	--	--

Rozdział IV
SŁOWO STAŁO SIĘ CIAŁEM

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - prezentuje starożytne świadectwa biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie na temat historyczności Jezusa; - przedstawia podstawowe wydarzenia należące do starotestamentalnej historii zbawienia – sytuacja Izraela przed narodzeniem Chrystusa; - prezentuje specyfikę i orędzie poszczególnych Ewangelii; - potrafi sparafrazować treść Ośmiu błogosławieństw; - umie wyjaśnić korelacje między Dekalogiem a Ośmioma Błogosławieństwami; - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; - uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w Ośmiu Błogosławieństwach; - wykazuje związek między życiem Błogosławieństwami i życiem w łasce Bożej; - umie uzasadnić podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina, wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - charakteryzuje istotę kultu Maryi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie dokonać interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - potrafi wyjaśnić, na czym polega zbawcze dzieło Jezusa; - omawia źródła chrześcijańskie i poza chrześcijańskie potwierdzające historyczność postaci Jezusa; - umie scharakteryzować ewangelistów; - potrafi wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy poszczególnymi Ewangeliami; - rozwija postawę odważnego głoszenia Ewangelii; - rozwija postawę odważnego szukania Jezusa w codziennym życiu; - potrafi dokonać interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - potrafi wymienić czyny, do których zostaliśmy powołani; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - rozwija postawę odważnego przyznania się do wiary; - potrafi dokonać interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych oraz tekstu „Bogurodzicy”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna nazwy: Ziemia Obiecana, Kanaan, Ziemia Święta; - umie scharakteryzować Ziemię Obiecana; - umie wymienić cechy Mesjasza, które objawiły się w Chrystusie; - wie, że Jezus Chrystus jest postacią historyczną; - umie przedstawić podstawowe fakty z życia i działalności Jezusa w porządku chronologicznym; - potrafi wymienić źródła chrześcijańskie i poza chrześcijańskie na temat historyczności Jezusa; - zna specyfikę i orędzie poszczególnych Ewangelii; - wie, czym jest Prawo Królestwa Bożego; - umie wyjaśnić znaczenie Ośmiu Błogosławieństw; - wie, że wiara bez uczynków jest martwa; - umie wyjaśnić, czym jest wiara i do czego zobowiązuje; - wie, że Maryja jest Matką Kościoła - przykłady kultu Maryi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - zna nazwy: Ziemia Obiecana, Kanaan, Ziemia Święta; - wie, w jaki sposób objawił się Mesjasz; - wie, czym jest Dobra Nowina; - umie wymienić imiona ewangelistów; - wie, że Jezus jest Synem Bożym; - umie określić, kogo dostrzegali w Jezusie ci, którzy doświadczali Jego cudów; - wie, że Maryja jest Matką Kościoła - przykłady kultu Maryi;

Rozdział V
SŁOWO BOŻE ROZSZERZAŁO SIĘ

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje na podstawie tekstów biblijnych etapy powstawania Kościoła; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu; - ukazuje związek między chrześcijaństwem i dziedzictwem świata antycznego; - opisuje Kościół poprzez jego przymioty, wykorzystując wiedzę historyczną i opierając się na wybranych tekstach biblijnych; - prezentuje przyczyny i przebieg schizmy wschodniej; - wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu; - wskazuje aktualność idei benedyktyńskiej; - charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła; - ocenia na podstawie wybranych tekstów źródłowych oraz współczesnych dokumentów Kościoła okoliczności powstania i działalność inkwizycji; - interpretuje fragment Ewangelii Mt 7, 24-27; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przetrwać trudności z nią związane; - prezentuje tzw. spór o św. Stanisława i wyciąga wnioski dotyczące relacji między społecznością świecką i kościelną; - dokonuje interpretacji religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - wskazuje, w jaki sposób może dawać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje źródła odnoszące się do początków chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowań chrześcijan; - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury; - wskazuje aktualność idei franciszkańskiej; - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury; - zna powody niechęci Greków do nauki św. Pawła oraz przyczyny prześladowania chrześcijan w Rzymie; - wie, przez jakie działania przyczynia się do budowania Kościoła; - wie, jakie wydarzenie określa się mianem schizmy wschodniej - rozumie potrzebę ekumenicznej działalności Kościoła; - wie, jakie skutki ma dla niego obecna relacja między państwem polskim a Kościołem katolickim; - potrafi wyjaśnić znaczenie pojęcia „teologia”; - uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski; - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego; - potrafi podać przykłady naśladowania św. Tomasza w codziennym życiu; - wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła - odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego - referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że Eucharystia buduje miłość i jedność Kościoła; - wie, jak rozwijał się Kościół w starożytności; - rozumie potrzebę wzajemnego szacunku wyznawców różnych religii; - wie, w jaki sposób przebiegał rozwój Kościoła w średniowieczu; - - wie, że jest współodpowiedzialny za jedność we wspólnotach, do których należy; - rozumie sens benedyktyńskiej zasady życia; - wie, kim był św. Franciszek z Asyżu oraz zna główne fakty z jego życia; - rozumie sens franciszkańskiego ubóstwa; - wie, jak kształtowały się stosunki państwo-Kościół w średniowieczu; - zna najważniejsze fakty z życia św. Tomasza z Akwinu; - umie argumentować znaczenie chrztu dla chrześcijan dzisiaj; - zna najważniejsze wydarzenia z życia św. Stanisława, biskupa; - umie wyjaśnić, dlaczego św. Stanisława możemy nazwać patronem - potrafi uzasadnić znaczenie chrztu dla historii Polski i Europy; - odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu - wyjaśnia, jak można naśladować postacie biblijne w wyznawaniu wiary; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że miłość jest wartością stanowiącą fundament Kościoła; - zna wybrane wydarzenia z życia św. Piotra i św. Pawła; - umie wymienić cechy omawianych apostołów; - wie, kim był św. Benedykt oraz zna najważniejsze wydarzenia z jego życia; - wie, dlaczego św. Benedykt jest patronem Europy; - wie, kim był św. Franciszek z Asyżu oraz zna główne fakty z jego życia; - rozumie sens franciszkańskiego ubóstwa; - zna najważniejsze fakty z życia św. Tomasza z Akwinu; - zna najważniejsze wydarzenia z życia św. Stanisława, biskupa; - umie wyjaśnić, dlaczego św. Stanisława możemy nazwać patronem - zna rolę świętych w życiu Kościoła i poszczególnych ludzi; - potrafi podejmować czyny świadczące o dążeniu do świętości - potrafi uzasadnić stwierdzenie, że fundamentem życia ludzkiego jest Jezus Chrystus; - wskazuje, jak może potwierdzić realizację chrześcijańskiego powołania. - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury;

<p>świadczenie wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, w jaki sposób nauczanie zawarte w Ewangelii i nauczanie papieskiego powinno wpływać na codzienność chrześcijanina; 	tworzenie kultury;		
--	--------------------	--	--

Rozdział VI

TWOJE SŁOWO NA ŚCIEŻKACH MEGO ŻYCIA

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje istotę kultu świętych; - uzasadnia znaczenie wiary i jej przymiotów w życiu człowieka; - uzasadnia znaczenie modlitwy jako centrum życia chrześcijanina; - dokonuje interpretacji religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego; - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź); - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych; - dokonuje interpretacji religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - uzasadnia znaczenie modlitwy jako centrum życia chrześcijanina; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - uzasadnia religijny wymiar świąt 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać na mapie Europy miejsca związane z życiem św. Stanisława; - potrafi uzasadnić stwierdzenie Jana Pawła II mówiące o Świętym jako o patronie trudnych dróg życia polskiego, życia chrześcijańskiego; - aktywnie uczestniczy w adoracji i modlitewnej refleksji, podejmując się czytania tekstów lub śpiewania pieśni; - wyjaśnia, przez jakie postawy i działania pozwala Bogu narodzić się we własnym sercu; - wyjaśnia wartość corocznego świętowania narodzin Jezusa; - na wybranych przykładach potrafi uzasadnić stwierdzenie, że kolędy należą do skarbcza kultury polskiej - potrafi dokonać religijnej interpretacji tekstów biblijnych; - uzasadnia religijny wymiar Wielkiego Postu; - charakteryzuje właściwą postawę człowieka wobec słowa Bożego (wyciszenie, otwarcie się na słowo Boże) - uzasadnia znaczenie symboliki wielkanocnej dekoracji kościoła (ciemnica, Grób Pański); 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie wyjaśnić dewizę życiową św. Stanisława: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony i dla nich winienem żyć”; - wie, że w Chrystusie odnajdzie odpowiedzi na temat istoty własnego istnienia; - potrafi podjąć refleksję nad codziennymi decyzjami, wyborami; - potrafi wyjaśnić, czym jest Adwent; - wie, na czym powinno polegać nawrócenie, do którego wzywał Jan Chrzciciel; - podejmuje refleksję nad własną relacją z Jezusem, w świetle wybranych tekstów biblijnych oraz komentarzy; - wie, co jest najważniejsze w przeżywaniu świąt Bożego Narodzenia; - zna zwyczaje związane z Wigilią i świątami zna w zarysie historię powstawania kolęd; - rozumie sens spotkań modlitewnych związanych ze śpiewaniem kolęd; - wie, że kolędy są wyrazem wiary i wzywają do jej ugruntowania; - charakteryzuje właściwą postawę człowieka wobec słowa Bożego (wyciszenie, otwarcie się na słowo Boże) - uzasadnia znaczenie symboliki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze fakty z życia św. Stanisława Kostki; - umie scharakteryzować postać tego Świętego; - rozumie sens Adwentu oraz udziału w Roratach; - rozumie potrzebę religijnego przygotowania się do Świąt Bożego Narodzenia i wie, w jaki sposób to zrobić; - uzasadnia znaczenie modlitwy jako centrum życia chrześcijanina; - uzasadnia religijny wymiar świąt Bożego Narodzenia; - uzasadnia znaczenie modlitwy jako centrum życia chrześcijanina; - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - rozumie potrzebę odnajdywania i zbliżania się do Chrystusa; - zna tradycje związane z Mszą roratnią i rozumie jej symbolikę; - aktywnie uczestniczy w adoracji i modlitewnej refleksji, - prezentuje symbolikę elementów świątecznych związanych z Bożym Narodzeniem;

<p>Wielkanocy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek - podejmuje refleksję nad zbawczą ofiarą Jezusa w świetle wybranych tekstów biblijnych i komentarzy; 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zinterpretować fragment orędzia wielkanocnego w kontekście zbliżających się/ minionych świąt; - potrafi zinterpretować symbole stosowane do wyobrażenia Ducha Świętego; - uzasadnia potrzebę głębszego poznania Ducha Świętego oraz umacniania więzi z Nim. - podejmuje refleksję nad działaniem Boga w życiu człowieka w oparciu o wybrane teksty biblijne; - aktywnie włącza się w modlitewną refleksję poprzez głośne czytanie tekstów lub śpiewanie pieśni; 	<p>wielkanocnej dekoracji kościoła (ciemnica, Grób Pański);</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że wyciszenie pomaga w lepszym poznaniu Boga oraz samego siebie; - wie, ku jakim wartościom prowadzi go wiara chrześcijańska; - rozumie potrzebę podejmowania wysiłku nawrócenia; - wie, co jest istotą rekolekcji; - rozumie, że owoce rekolekcji zależą od jego wewnętrznej postawy wobec słowa Bożego - wie, w jaki sposób dziś świętujemy pamiątkę tych wydarzeń; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje właściwą postawę człowieka wobec słowa Bożego (wyciszenie, otwarcie się na słowo Boże) - uzasadnia znaczenie symboliki wielkanocnej dekoracji kościoła (ciemnica, Grób Pański); - potrafi zinterpretować symbole stosowane do wyobrażenia Ducha Świętego; - wie, że sumienie ostrzega człowieka przed złem, a pociąga ku dobru; - wie, co oznacza posypanie głowy popiołem w Środę Popielcową - zna plan zbliżających się rekolekcji szkolnych; - wie, jaki zakres wydarzeń obejmuje Triduum Paschalne;
---	---	---	--

**Wymagania edukacyjne
w zakresie 8 klasy szkoły podstawowej
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Aby nie ustać w drodze” z serii „Pójść za Jezusem Chrystusem”
podręcznik nr AZ-32-01/10-PO-1/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10**

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

**Rozdział I
Człowiek na drogach Boga**

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z wyjaśnieniem sensu życia człowieka; - uzasadnia, dlaczego hedonizm nie daje człowiekowi prawdziwego i trwałego szczęścia; - potrafi zinterpretować biblijny tekst o ogrodzie (Rdz 2, 8nn); 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje definicje szczęścia; - opisuje zamysł Boga względem człowieka; - wyjaśnia, że Bóg spotyka się z człowiekiem w przestrzeni jego wolności; - rozumie, że wolność osiąga doskonałość, gdy jest ukierunkowana na Boga, który jest Źródłem szczęścia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że różne „atrapy szczęścia” nie dają prawdziwego i trwałego szczęścia; - wyjaśnia, że Bóg w swoim zamyśle stworzył człowieka do szczęścia; - zna biblijną interpretację ogrodu; - rozumie, że Bóg dał człowiekowi optymalne miejsce przebywania i rozwoju; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia, w czym ludzie dostrzegają szczęście, co nazywają szczęściem; - przedstawia (w formie plakatu) Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa; - wyjaśnia, że szczęście prawdziwe i niezniszczalne człowiek może znaleźć jedynie w Bogu; - wie, że Bóg obdarzył człowieka wolnością;

<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - uzasadnia znaczenie wiary w życiu człowieka; - opisuje Kościół poprzez jego przymioty, wykorzystując wiedzę historyczną i opierając się na wybranych tekstach biblijnych; charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła; - uzasadnia znaczenie wiary w życiu człowieka; opisuje Kościół poprzez jego przymioty, wykorzystując wiedzę historyczną i opierając się na wybranych tekstach biblijnych; 	<p>człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyraża i uzasadnia postawę lojalności, wierności i miłości wobec Kościoła jako właściwą chrześcijaninowi; - analizuje możliwości rozwoju oraz wykorzystania wybranych darów duchowych; - wskazuje na szanse rozwoju, jakie stwarza człowiekowi Kościół; - rozumie, że jest odpowiedzialny za Kościół i swoimi zdolnościami powinien go ubogacać; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że tylko w Bogu człowiek może być prawdziwie wolny; - wie i rozumie, że Kościół jest dziełem Boga; - wyjaśnia, że w Kościele Bóg pragnie spotykać się człowiekiem; - rozumie, że człowiek, obdarzony różnymi darami, w Kościele ma szansę na rozwój duchowy; 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, że Bóg jest z człowiekiem w każdym momencie życia; - rozumie, że przez sakrament chrztu św. został włączony do wspólnoty Kościoła i jest jego częścią;
--	---	--	---

Rozdział II

. Jezus Chrystus prowadzi do pełni życia

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje i uzasadnia, w oparciu o teksty biblijne i osobista refleksję, konsekwencje Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek w świetle wydarzeń paschalnych Jezusa Chrystusa; - wyjaśnia, że pokora otwiera człowieka na przyjęcie odkupienia - interpretuje znaki, symbole i postawy występujące podczas liturgii; - podaje sposoby włączenia się młodych ludzi w posługę liturgiczną w parafii; - interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu chrztu świętego; - rozumie obrzędy uzupełniające sakrament; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z Wcielenia i Odkupienia; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - dokonuje interpretacji literackiej i religijnej wybranych fragmentów biblijnych; - charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź); - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii; - charakteryzuje cel sakramentu chrztu oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że człowiek źle posłużył się otrzymanym od Pana Boga darem wolności i potrzebował zbawienia; - zna przypowieść o faryzeuszu i celniku; - charakteryzuje rolę pokory i pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - wskazuje na przejawy pokory i pychy w myśleniu, postawach i działaniu człowieka; - wyjaśnia pojęcie: „liturgia”; - rozumie potrzebę odkrywania tajemnicy liturgii; - charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem; - wyjaśnia pojęcia: „sakrament” oraz „pascha”; - charakteryzuje cel tego sakramentu; - zna formułę udzielania tego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - przedstawia sposoby obecności Chrystusa w liturgii; - wie, że Jezus narodził się jako człowiek i dokonał dzieła odkupienia człowieka; - charakteryzuje obrzędy bierzmowania; - uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego; - wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako uczyty miłości; - wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu; - przedstawia sposoby obecności Chrystusa w liturgii; - rozumie rangę sakramentu chrztu

<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje znaki występujące podczas liturgii tego sakramentu; - wyjaśnia pojęcie: „bierzmowanie” oraz „krzyżmo”; - interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu bierzmowania; - wskazuje, dlaczego postępowanie według zasad wiary oraz odważne jej wyznawanie nie jest łatwe; - uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego; - interpretuje tekst modlitwy eucharystycznej; - podaje różnicę między zalem doskonałym a niedoskonałym; - wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu; - wskazuje sposoby pomocy osobom w chorobie, cierpieniu; - wie, co powinien zrobić, aby umożliwić choremu spotkanie z Chrystusem w tym sakramencie; - układa wezwania modlitwy za chorych, cierpiących; - wie, że odczytanie powołania do kapłaństwa wymaga otwartości serca, o którą należy się modlić; - wyjaśnia przynależność sakramentu święceń do grupy sakramentów „w służbie komunii”; - wyjaśnia słowa: „opuści człowiek ojca i matkę”; - wskazuje prośby kierowane do Boga w błogosławieństwie nowożeńców; - włącza się w modlitwę o powołania, za przygotowujących się w seminariach oraz za kapłanów pracujących w jego parafii; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje cel sakramentu bierzmowania oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - opisuje skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania; - charakteryzuje cel sakramentu Eucharystii oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - interpretuje teksty Modlitw Eucharystycznych; - charakteryzuje cel sakramentu pojednania oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - charakteryzuje związek między sakramentem pokuty i pojednania a życiem moralnym chrześcijanina; - charakteryzuje cel sakramentu namaszczenia chorych oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - uzasadnia, że namaszczenie chorych to dar i pomoc w przeżywaniu cierpienia; - charakteryzuje cel sakramentu kapłaństwa oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - charakteryzuje cel sakramentu małżeństwa oraz interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do niego; - wyjaśnia pojęcie miłości i sposoby jej przeżywania; - wymienia elementy budujące miłość małżeńską; - umie opowiedzieć przebieg obrzędu sakramentu kapłaństwa; - zna zobowiązania małżonków wynikające z przysięgi małżeńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> sakramentu; - rozumie rangę wyznania wiary podczas chrztu świętego; - podejmuje refleksję nad swoją wiarą; wskazuje elementy umacniające człowieka w drodze do Pana Boga; - wie, że apostołowie nakładali ręce na wierzących, którzy w ten sposób otrzymywali Ducha Świętego; - wymienia różne dary Ducha Świętego; - rozumie potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania; - wymienia skutki przyjęcia tego sakramentu; - zna formułę udzielania tego sakramentu; - wskazuje najważniejsze wartości w życiu chrześcijanina; - wie, że Eucharystia jest pokarmem na życie wieczne; - wymienia owoce Komunii Świętej; - wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako uczty miłości oraz ofiary; - podaje najważniejsze fakty z przypowieści o synu marnotrawnym; - wskazuje sakrament pojednania jako sakrament uzdrowienia; - wymienia skutki sakramentu pojednania; - wie, że choroba, cierpienie mogą być czasem mocniejszego przyłgnięcia do Pana Boga lub czasem odsunięcia się od Niego; - wskazuje na Chrystusa jako dawcę uzdrowienia w życiu człowieka; - uzasadnia, że namaszczenie chorych to dar i pomoc w przeżywaniu cierpienia; - rozumie, na czym polega służebny charakter kapłaństwa; 	<ul style="list-style-type: none"> świętego; - wskazuje osoby, które mogą udzielać sakramentu chrztu świętego; - wie, że apostołowie nakładali ręce na wierzących, którzy w ten sposób otrzymywali Ducha Świętego; - wymienia różne dary Ducha Świętego; - rozumie potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania; - wymienia skutki przyjęcia tego sakramentu; - wskazuje osoby, które mogą udzielać sakramentu bierzmowania - rozumie znaczenie ciszy po przyjęciu Chrystusa w Komunii Świętej; - zna słowa i gesty towarzyszące rozgrzeszeniu; - zna warunki dobrej spowiedzi; - podaje różnicę między grzechem śmiertelnym a powszednim. - zna przebieg obrzędu sakramentu namaszczenia chorych; - wie, kto powołuje do kapłaństwa; - wymienia zadania, jakie spełnia kapłan w codziennym życiu; - wie, że fundamentem małżeństwa chrześcijańskiego jest osoba Jezusa Chrystusa; - tłumaczy znaczenie słów: „miłość”, „wierność”, „uczciwość małżeńska”, „nierozzerwalność”; - wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych; - wie, że źródło wszystkich grzechów znajduje się w sercu człowieka; -
---	--	--	---

Rozdział III Wędrowka ku dobru

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - zna podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu (Mojżesz – wyjście z Egiptu); - uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w <i>Ośmiu Błogosławieństwach</i>; - wykazuje związek między życiem <i>Błogosławieństwami</i> i życiem w łasce Bożej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność formowania sumienia pewnego, prawdziwego i prawego; - wyraża i uzasadnia potrzebę „bycia człowiekiem sumienia”; porównuje wartości nietrwałe z nieprzemijającymi; - planuje sposoby nabywania dystansu i odporności wobec „przyciągającej” siły wartości przemijających; - określa zbawczy charakter prawa objawionego; - porównuje postawy Izraelitów będących w drodze do wolności z postawami współczesnych chrześcijan; - analizuje teksty biblijne i aktualizuje ich przesłanie; - określa, co to znaczy kroczyć drogą błogosławieństw każdego dnia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna konsekwencje nieprawidłowo ukształtowanego sumienia; - rozumie znaczenie posiadania przemyślanej hierarchii wartości; - wyraża i potrafi własnym postępowaniem potwierdzić wierność temu, co najistotniejsze w życiu, co świadomie wybrał; - wymienia cechy i przejawy prawdziwej wolności; - podaje przykłady zagrożeń wolności człowieka w sferze duchowej; - wyjaśnia i uzasadnia koncepcję szczęśliwego życia według <i>Ośmiu Błogosławieństw</i>; - wykazuje związek między życiem, błogosławieństwami i życiem w łasce Bożej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest sumienie i do czego zobowiązuje chrześcijanina; - wymienia wartości, które przyczyniają się do budowania więzi z drugim człowiekiem i z Bogiem; - wyjaśnia, co oznacza dla chrześcijanina: „być wolnym” - charakteryzuje relację Bóg – człowiek; - charakteryzuje związek między sakramentem pokuty i pojednania a życiem moralnym chrześcijanina;

Rozdział IV Drogowskazy na drodze ku szczęściu

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu Bożemu; - analizuje wpływ zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii na relacje między Bogiem a człowiekiem; - uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt; - wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła; charakteryzuje chrześcijaństwo czasów jagiellońskich (zwłaszcza postać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt; - formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii; - wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła; - omawia postać królowej Jadwigi, uzasadniając jej świętość; - dostrzega uniwersalny wymiar postawy chrześcijańskiej Świętej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obowiązki chrześcijanina wynikające z pierwszego przykazania; - opisuje wykroczenia przeciwko pierwszemu przykazaniu; - analizuje wpływ zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii na budowanie właściwych relacji między Bogiem a człowiekiem; - wyraża i uzasadnia potrzebę szacunku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obowiązki wynikające z pierwszego przykazania Bożego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z drugiego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko drugiemu przykazaniu Bożemu; - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego; - ocenia postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli;

<p>św. Jadwigi);</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego; - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury; - wskazuje przyczyny i główne idee reformy katolickiej; - wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformacji; - wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich; - wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej; - przedstawia w sposób syntetyczny rozwój nauczania Kościoła w trakcie Soboru Trydenckiego; - opisuje przyczyny i konsekwencje unii brzeskiej; - ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej, podejmowane na ziemiach polskich; - charakteryzuje obowiązki wynikające z trzeciego przykazania Bożego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z czwartego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko czwartemu przykazaniu; - ilustruje właściwe zachowania dzieci względem rodziców; charakteryzuje obowiązki wynikające z czwartego przykazania Bożego; - uzasadnia świętość życia ludzkiego; - charakteryzuje obowiązki wynikające z piątego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko piątemu przykazaniu; - wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia; - charakteryzuje obowiązki wynikające z szóstego przykazania Bożego; 	<p>Jadwigi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury; - dostrzega różnorodność działań podejmowanych przez wiernych we wspólnocie Kościoła, którą jednoczy Duch Święty; - omawia rolę Lutera i Kalwina oraz króla Henryka VIII w powstaniu wyznań protestanckich; - wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu; - wyjaśnia i uzasadnia pojęcia sukcesji apostoelskiej, soboru, dogmatu, miejsca Biblii w życiu chrześcijańskim, konieczności łaski Bożej do zbawienia; - opisuje związek Kościoła z życiem narodu polskiego w zakresie realizacji reformy katolickiej w Polsce; - ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła podejmowane na ziemiach polskich; - na przykładzie Błogosławionych Męczenników z Pratulina potrafi omówić dalsze losy unitów na ziemiach polskich; porównuje świętowanie Izraelitów i chrześcijan; - planuje sposób niedzielnego świętowania w rodzinie katolickiej; - omawia relacje w rodzinie służące wzajemnemu dobru; - proponuje sposoby obalenia barier międzypokoleniowych; - porównuje obowiązki wobec ojczyzny w czasach Starego Testamentu, w nauczaniu Jezusa i w czasach współczesnych; - analizuje własną postawę wobec ojczyzny - dowodzi, że wykroczenia przeciw 	<p>dla imienia Bożego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady oddawania czci imieniu Bożemu; - wymienia i określa przewinienia wobec imienia Bożego - wie, jaką rolę odegrała Święta Jadwiga (królowa) w dziejach Polski i Litwy; - wymienia osoby, które w epoce renesansu wniosły znaczący wkład w życie Kościoła; - podejmuje refleksję nad własną wiarą - wie, kiedy odbył się Sobór Trydencki; - wymienia osoby, które przyczyniły się do zawarcia unii; - wymienia różnice między odpoczynkiem, a świętowaniem; - charakteryzuje katolickie świętowanie niedzieli; - wyjaśnia związek między czią Boga, a praktykami religijnymi; - wymienia Eucharystię jako centrum niedzieli katolika; - wymienia powinności katolika związane ze świętowaniem; - wymienia wartości, które stoją na straży szczęścia rodzinnego; - definiuje pojęcie rodziny; - charakteryzuje obowiązki dzieci i rodziców; - wyjaśnia pojęcie „ojczyzna” w aspekcie doczesnym i wiecznym; - wskazuje wartości, które budują dobre relacje społeczne; - wymienia powinności obywatela względem ojczyzny ziemskiej; - podaje przykłady okazywania miłości do ojczyzny przez ucznia; - uzasadnia świętość życia człowieka; - wymieniają cechy przyjaźni i postawy przyjaciela; - wskazuje Pana Jezusa jako wzór 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykroczenia przeciwko trzeciemu przykazaniu; - wykazuje chrześcijańską i społeczną wartość niedzieli; - charakteryzuje obowiązki wynikające z czwartego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko czwartemu przykazaniu; - ilustruje właściwe zachowania dzieci względem rodziców; - charakteryzuje obowiązki wynikające z piątego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko piątemu przykazaniu; - wyjaśnia wartość czystości w różnych okresach życia; - charakteryzuje obowiązki wynikające z szóstego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko szóstemu przykazaniu; charakteryzuje obowiązki wynikające z siódmego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu; uzasadnia potrzebę otwartości i szacunku wobec chrześcijan innych wyznań; - charakteryzuje obowiązki wynikające z ósmego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu; - analizuje wpływ nieuczciwości, krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka; - charakteryzuje obowiązki wynikające z dziewiątego i dziesiątego przykazania Bożego;
---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykroczenia przeciwko szóstemu przykazaniu; - charakteryzuje obowiązki wynikające z siódmego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu; charakteryzuje obowiązki wynikające z ósmego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu; - analizuje wpływ nieuczciwości, krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka; charakteryzuje obowiązki wynikające z dziewiątego i dziesiątego przykazania Bożego; - opisuje wykroczenia przeciwko dziewiątemu i dziesiątemu przykazaniu; - charakteryzuje obowiązki wynikające z dziewiątego i dziesiątego przykazania Bożego; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane; 	<ul style="list-style-type: none"> życiu są wyrazem braku miłości względem siebie i bliźniego; - charakteryzuje przyjaźń między Jonatanem i Dawidem; - interpretuje zachowania Pana Jezusa w aspekcie relacji z innymi ludźmi; - wskazuje na konsumpcjonizm jako uzależnienie od dóbr materialnych; - omawia zagadnienie wykorzystania dóbr w społeczeństwie; - podaje propozycje pomocy osobom potrzebującym; - wyjaśnia powiązania pomiędzy prawdą a innymi wartościami (wiernością, zaufaniem...); - proponuje sposoby naprawienia krzywd w zakresie ósmego przykazania; - planuje działania zmierzające do usunięcia zazdrości z życia człowieka; wyjaśnia znaczenie pojęć: „sól ziemi” i „światłość świata”; - planuje działania przeciwdziałające presji fałszywych proroków; 	<ul style="list-style-type: none"> Przyjaciela; - wyjaśnia, jakie obowiązki wynikają z szóstego przykazania Bożego oraz opisuje wykroczenia przeciwko niemu; - podaje przykłady uzależnień; - identyfikuje Boga jak dawcę wszelkich dóbr; - wyjaśnia, w jaki sposób człowiek powinien zdobywać dobra materialne; - charakteryzuje wykroczenia przeciwko siódmemu przykazaniu; definiuje pojęcie prawdy; - charakteryzuje obowiązki wynikające z ósmego przykazania; - opisuje wykroczenia przeciw prawdzie; - opisuje, na czym polega czystość serca; - wymienia przeszkody na drodze czystości serca; - określa swoje zamierzenia, które pragnie realizować w życiu; - wymienia zagrożenia wynikające z ich działalności; 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykroczenia przeciwko dziewiątemu i dziesiątemu przykazaniu; - uzasadnia rolę przyjaźni w budowaniu dobrych relacji z innymi ludźmi i poszanowaniu godności własnej i drugiego człowieka - charakteryzuje fałszywych proroków i wymienia metody, którymi się oni posługują; - wyjaśnia, że każdy człowiek stworzony jest do szczęścia; - wskazuje, że Pan Jezus prowadzi człowieka drogą do szczęścia;
--	---	--	--

Rozdział V

Droga z Jezusem Chrystusem

Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące w liturgii; - wyjaśnia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła; - dokonuje interpretacji religijnej wybranych fragmentów biblijnych - charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne; - interpretuje teksty wybranych czytań 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, czym są amulety i uzasadnia stanowisko Kościoła głoszące, że posługiwanie się nimi jest złem moralnym; interpretuje teksty prorocत्व mesjańskich; - wyjaśnia pojęcia: Advent historyczny, Advent eschatologiczny, Advent liturgiczny; - interpretuje teksty czytań mszalnych z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: Advent historyczny, Advent eschatologiczny, Advent liturgiczny; - podejmuje refleksję nad własną relacją z Bogiem; - wyjaśnia, na czym polega religijny wymiar świąt Bożego Narodzenia; - podejmuje refleksję nad własną drogą do Jezusa – swojego Zbawiciela; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia religijny wymiar świąt Bożego Narodzenia; - charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z

<p>mszalnych w kontekście okresów liturgicznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych - wyjaśnia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu; - wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych Kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich; - wyjaśnia i uzasadnia pojęcie interkomunii; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu; - charakteryzuje rolę pokory w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek; - przedstawia argumenty, które pomagają człowiekowi wytrwać w wierze i przezwyciężać trudności z nią związane; - charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK; - przedstawia podstawowe fakty życia i działalności Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym; - interpretuje teksty wybranych czytań mszalnych w kontekście okresów liturgicznych - charakteryzuje istotę kultu świętych; - uzasadnia wartość modlitewnej i samodzielnej lektury Biblii - uzasadnia wartość modlitewnej i samodzielnej lektury Biblii 	<p>okresu Bożego Narodzenia omawia w skrócie historię rozłamów w chrześcijaństwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie i potrafi wyjaśnić pojęcie interkomunii; - planuje działania człowieka niezbędne, aby trwać w dziecięctwie Bożym; - wylicza przeszkody utrudniające nawrócenie; - interpretuje teksty biblijne; - interpretuje teksty wybranych czytań mszalnych; - wyjaśnia pojęcie <i>Exultet</i> - charakteryzuje postawy apostołów związane z wydarzeniami paschalnymi; - interpretuje teksty biblijne mówiące o Maryi; - podaje przykłady władców, którzy oddawali cześć Matce Bożej; - prezentuje świadectwo życia wybranych świętych (św. Benedykt, św. Pius X); - wyjaśnia symbolikę człowieka o glinianych nogach; - na wybranych przykładach wyjaśnia cel i znaczenie darów Ducha Świętego. - interpretuje fragmenty z Pisma Świętego; 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność modlitwy o jedność chrześcijan; - wyjaśnia, na czym polega grzech podziału oraz uzasadnia potrzebę przeciwdziałania mu; - omawia zagadnienie ekumenizmu; - rozumie znaczenie wewnętrznej postawy miłości, szacunku i otwartości wobec innych w dążeniu do jednoczenia chrześcijan; - wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Chrystusa; - charakteryzuje pomoc Kościoła w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem okresu Wielkiego Postu; charakteryzuje świętych; - wymienia wartości, na których chrześcijanin powinien budować swoje życie; - charakteryzuje człowieka nawróconego; - podaje przykłady dobrego przeżycia czasu podczas rekolekcji; - podejmuje refleksję nad swoim dotychczasowym życiem - charakteryzuje okres liturgiczny Wielkiego Postu w oparciu o KKK; - wyjaśnia pojęcie <i>Triduum Paschalne</i>; - uzasadnia religijny wymiar Triduum Paschalnego; - wymienia wydarzenia paschalne; - odkrywa, na czym polega wiara w zmartwychwstanie; - wyjaśnia sens zmartwychwstania Chrystusa; - rozumie, na czym polega powołanie do świętości; - wyjaśnia znaczenie słów: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi”; 	<p>nią związane;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia religijny wymiar Świąt Wielkanocnych; - charakteryzuje istotę kultu Maryi; dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi postaciami Starego i Nowego Testamentu; - wyjaśnia, na czym polega uczestnictwo w nabożeństwach wielkopostnych ocenia, jak wybrane postawy człowieka utrudniają jego nawrócenie; - wyjaśnia znaczenie rekolekcji - wymienia świadectwa zmartwychwstania Jezusa Chrystusa; określa sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele. - rozumie, że Adwent jest czasem radosnego oczekiwania na przyjście Pana; - wie, w jaki sposób można zorganizować Wigilię w rodzinie; - wymienia dary otrzymane od Boga w czasie chrztu św. - wyjaśnia, na czym polega pomoc Kościoła w nawracaniu się człowieka; - wymienia sposoby obecności Chrystusa w Kościele; - wie, że Maryja nazywana jest Królową; - wymienia inne określenia Maryi; - wymienia najważniejsze wydarzenia z życia Matki Bożej; - wie, że Bóg jest święty; - podaje przykłady wybranych świętych czy błogosławionych, którzy podążali śladami Jezusa; - definiuje, kim jest Duch Święty; - zna dary Ducha Świętego;
---	---	---	---